

OBSAHUJE
COMPACT
disc
DIGITAL AUDIO

Kytarová škola

Vítek Zámečník

Kytarová škola

Vítek Zámečník

Obsah

Kapitola 1

Úvod

Stručné dějiny kytary	5
Historické a moderní nástroje	6
Popis nástroje	7
Postavení nástroje při hře	8
Přehled tónů na hmatníku kytary	9
Příslušenství	10

Kapitola 2

Hudební nauka

Notová osnova	11
Hodnoty not	12
Pomlky	13
Takt, metrum	14
Rytmus, repetice, volta, staccato	15
D.C. al Fine, předtaktí, tečka u noty	16
Posuvky, ligatura	17
Legato, intervaly, ritardando	18
Dynamika, kytarové rejstříky	19

Kapitola 3

Postavení pravé ruky

Postavení pravé ruky	20
Úhoz „bez dopadu“, s „dopadem“	21
Barva tónu	22

Kapitola 4

Postavení levé ruky

Postavení levé ruky	23
---------------------	----

Kapitola 5

Začínáme hrát

Názvy strun a notace strun	24
Cvičení na prázdných strunách	26
Notace a cvičení na strunách e², h¹, g¹, d¹, a, e	29
Technika pravé ruky	36
Technika levé ruky	37

Kapitola 6

Přípravná cvičení

Cvičení na strunách e², h¹	38
Cvičení a lid. písně na strunách e², h¹, g¹	40
Cvičení a lid. písně na strunách e², h¹, g¹, d¹	42
Cvičení a lid. písně na strunách h¹, g¹, d¹, a, e	44

Kapitola 7

Jednohlasé písne

Jednohlasé písne s podloženým textem _____ 46

Kapitola 8

Úhoz palcem a prsty

Úhoz palcem a prsty _____ 53

Kapitola 9

Velmi lehké skladby

Velmi lehké skladby _____ 58

Kapitola 10

Lehké skladby

Lehké skladby _____ 76

Kapitola 11

„Nelehké“ skladby

„Nelehké“ skladby _____ 92

Kapitola 12

Stupnice

Teorie _____ 106

Stupnice jednooktávové _____ 110

Stupnice dvouoktávové _____ 115

Kapitola 13

Úvod do poloh

Úvod _____ 121

Začínáme hrát v polohách _____ 123

Hlavní a vedlejší polohy, výměna poloh _____ 126

Přehled tónů na strunách e^2 / h^1 / g^1 _____ 127

Skladby v polohách _____ 129

Kapitola 14

Úvod do barré hmatů

Hmat barré _____ 141

Skladby s využitím barré hmatu _____ 143

Kapitola 15

Úvod k doprovodům písniček

Úvod k doprovodům písniček _____ 150

Přibližný obsah kapitol druhého dílu _____ 161

Jak se školou pracovat...

Držíte právě v rukou první díl kytarové školy. (Druhý díl se připravuje, bude vydán později.) Tato kytarová škola je koncipována jako praktická příručka. Je určena nejen pro žáky ZUŠ (1. až 4. ročník), ale i pro další zájemce o hru na kytaru, včetně samouků. Obsahuje část teoretickou a praktickou.

Hudební teorie je rozdělena do obou dílů školy – vybírejte podle potřeby.

V části praktické má pro lepší přehlednost vše svoji „škatulku“. Jednotlivé kapitoly se mezi sebou kombinují. Např.: v 5. kap. se kytarista naučí první tóny na strunách – e², h¹, a v následující 6. kap. nalezne příslušná přípravná cvičení.

Problematika hry v polohách a barré hmatů je probrána od úplných začátků v kapitolách 13. a 14. Hru v polohách obsahují také některé skladbičky v jiných kapitolách, např. v kap. 9. – jakmile k takové skladbičce přijdete, otočte na kap. 13. a po vysvětlení se vraťte do kap. 9. Totéž platí o barré hmatech. Stupnice i doprovody k písním zařaďte do výuky podle svého uvážení.

Kytarová škola je přehledně rozčleněna a metodicky posloupná. Učitel však může a má vybírat skladby, cvičení v jednotlivých kapitolách podle svého uvážení. Výuku je vhodné v každé fázi pokročilosti doplňovat a obohacovat skladbami z jiných publikací. (Výběr – viz. osnovy ZUŠ.)

Některé skladbičky jsou psány i s těžším doprovodným partem určeným pro učitele.

Skladby označené ikonou naleznete na příloženém CD.

Škola je ilustrována roztomilými obrázky pí. Matouškové, jsou černobílé, takže si je menší děti mohou vybarvit podle své fantazie.

Veškeré připomínky k této kytarové škole můžete zaslat na adresu:

vitek.zamecnik@seznam.cz

(Nahrávky na CD – od čísla 2 do čísla 14 jsou rozděleny na a, b např. 2a, 2b. Je to proto, že se na CD vejde pouze 99 skladeb.)

Stručné dějiny kytary

Vývoj kytary je spjat s vývojem strunných nástrojů ve starověku. Nejstaršími památkami jsou malby – hudebníci s nástroji, asi 4000 let př.n.l., pocházejí z Babylonie. Nástroje podobné kytarě byly oblíbené i v Řecku a Římě, (*kithara*, *lyra*), odkud se dostaly do Francie a do Španělska. V 8. až 9. století se do Španělska dostává díky nájezdům také maurská kytara. V trubadúřském období ve 12. až 13. století existovalo mnoho vývojových typů kytar a louten.

Ve 13. stol. užívali Španělé dva typy kytar se čtyřmi strunami:

- 1) kytara morisca – maurská, blízká loutně;
- 2) kytara latina – blízká dnešní kytarě.

Kolem 15. stol. se ve Španělsku vyvinula vihuela, v 16. století však mizí a do popředí se dostává kytara, která měla tehdy pět strun. Až později, v polovině 18. stol., se přidává struna šestá.

V renesanci byly kytara s loutnou uznávanými nástroji a hra na ně patřila k dobrému vzdělání. Získaly své místo a popularitu i na královských dvorech, např. John Dowland (1562–1626) byl jedním ze šesti loutnistů anglického krále. Z té doby známe celou řadu osobností, jejichž kompozice se hrají dodnes, např. Gaspar Sanz, Robert de Vissée, Alonso Mudarra a další. S příchodem orchestru kytara pro slabý zvuk zaniká.

Počátkem 19. stol. získala kytara opět svoji popularitu. Centrem kytary se stala Paříž, kde působili Mateo Carcassi, Fernando Carulli a Ferdinand Sor. Ve Vídni působili Mauro Giuliani a Antonio Diabelli. Každý z těchto kytaristů byl virtuoz, pedagog a skladatel v jedné osobě.

V roce 1882 dal kytarě definitivní tvar španělský výrobce kytar Antonio de Torres (1817–1892), když vypočítal přesnou menzuru tohoto nástroje. Do té doby se vyráběly i velmi odlišné druhy nástrojů.

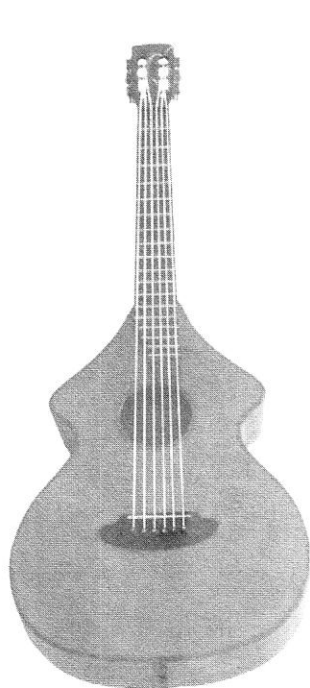
Vývoj hry na klasickou kytaru obohatil svojí pedagogickou činností především Francisco Tárrega (1852–1909), jeho žáky byli např. Miguel Llobet, Emilio Pujol. Díky André Segoviovi (1893–1987) získala kytara trvalé místo na koncertním pódiu. Segovia koncertoval po celém světě a jako první začal hrát kompozice moderních skladatelů, kteří sami na kytaru nehráli.

Dnes je kytara nejrozšířenější a nejpoblárnější nástroj vůbec. Pořádají se prestižní světové soutěže. I dnešní „kytarový svět“ má své významné osobnosti, jakými jsou např. Roland Dyens, Štěpán Rak, Nikita Koškin, Leo Brouwer, Carlo Domeniconi a další.

O dnešní velikou popularitu kytary se také zasloužila éra hippies, elektrická kytara a slavné kapely jako Beatles, Rolling Stones a jiné. V našich poměrech zase oblíba folkových a country písni.

Ale to už je docela jiná, odlišná kapitola...

Kytara nevypadala vždy tak, jak ji dnes známe. Prošla celou řadou změn. Ukázka historických kytar:

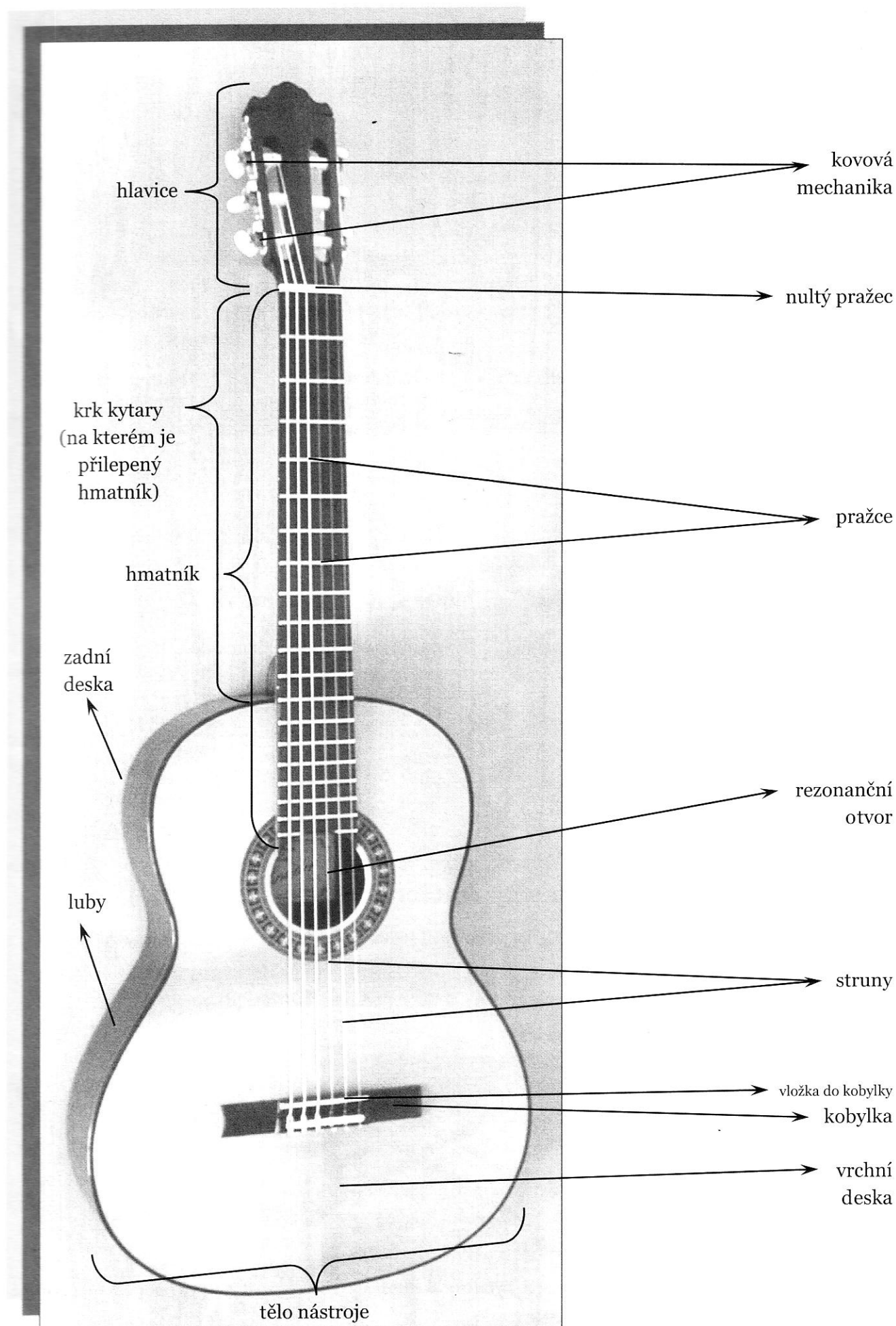
Kromě klasické kytary s nylonovými strunami, které nahrazují dřívější struny střevové, dnes máme i další typy kytar. Např:

akustická 6strunná kytara
– typ Jumbo (kovové struny)

akustická 12strunná kytara
(kovové struny)

elektrická kytara
(kovové struny)

Při **klasické hře** spočívá kytara na levé noze a levá noha na kytarové podnožce. Hlavice kytary s kovovou mechanikou je přibližně ve výšce očí. Loket pravé ruky je volně položený na horním lubu těla nástroje. Zápěstí pravé ruky je mírně vyklenuté. Při hře se mírně nakloň na kytaru, aby ti neklouzala dolů, zapři si ji pravou nohou.

označení poloh

Přehled tónů na hmatníku

e a d¹ g¹ h¹ e²

Notace strun

I.

f	ais (b)hes	dis es	gis as	c ²	f ²
---	---------------	-----------	-----------	----------------	----------------

II.

fis ges	h	e ¹	a ¹	cis des	fis ges
------------	---	----------------	----------------	------------	------------

III.

g	c ¹	f ¹	ais (b)hes	d ²	g ²
---	----------------	----------------	---------------	----------------	----------------

IV.

gis as	cis des	fis ges	h ¹	dis es	gis as
-----------	------------	------------	----------------	-----------	-----------

V.

a	d ¹	g ¹	c ²	e ²	a ²
---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

VI.

ais (b)hes	dis es	gis as	cis des	f ²	ais (b)hes
---------------	-----------	-----------	------------	----------------	---------------

VII.

h	e ¹	a ¹	d ²	fis ges	h ²
---	----------------	----------------	----------------	------------	----------------

VIII.

c ¹	f ¹	ais (b)hes	dis es	g ²	c ³
----------------	----------------	---------------	-----------	----------------	----------------

IX.

cis des	fis ges	h ¹	e ²	gis as	cis des
------------	------------	----------------	----------------	-----------	------------

X.

d ¹	g ¹	c ²	f ²	a ²	d ³
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

XI.

dis es	gis as	cis des	fis ges	ais (b)hes	dis es
-----------	-----------	------------	------------	---------------	-----------

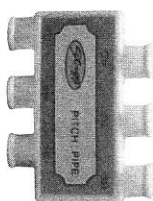
XII.

e ¹	a ¹	d ²	g ²	h ²	e ³
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

XIII.

f ¹	ais (b)hes	dis es	gis as	c ³	f ³
----------------	---------------	-----------	-----------	----------------	----------------

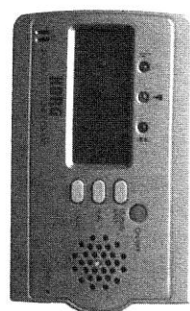
Příslušenství:

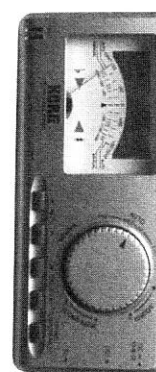
Foukací ladička

Ladička „vidlička“
komorní A

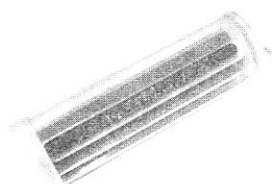
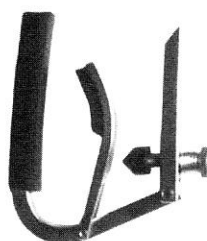
Elektronická ladička
s diodovým ukazatelem

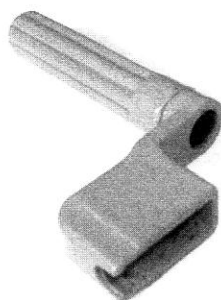
Elektronická ladička
s rafičkou

Tři typy kapodastrů:

Zvlhčovač do kytary

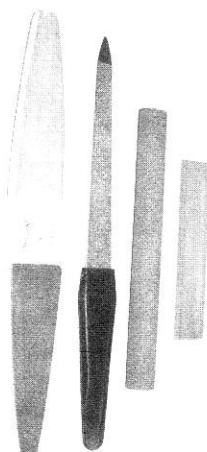

Klička na navíjení strun

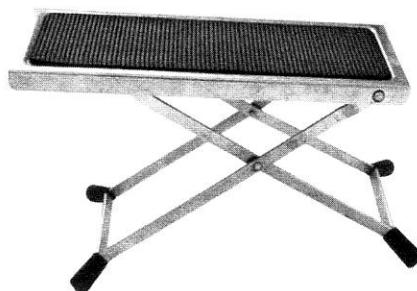

Mechanický metronom

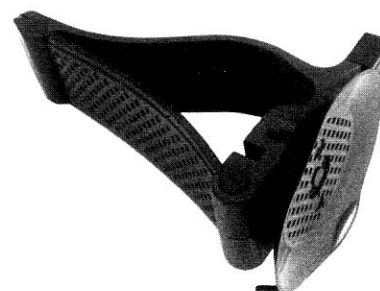
K dobrému postavení nástroje při hře slouží buď:

Brusné kameny a pilníky na nehty

kytarová podnožka

kytarová podpěrka – přísavka

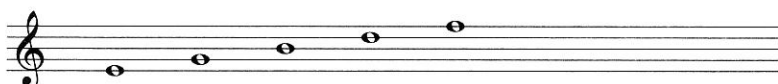
Hudební nauka

Notová osnova:

- Už staří Řekové se snažili o zaznamenání, zapsání své hudby. Původ našich notových značek však leží až ve středověku – v Gregoriánském chorálu, tedy církevní hudbě, která se zpívala při obřadech. Z úplně jednoduchých značek, které velmi nepřesně přibližovaly výšku tónů, se postupně během následujících století vyvinula notace tak, jak ji známe dnes. Notová osnova se skládá z pěti linek a čtyř mezer. Počítáme je zdola nahoru. Kromě toho užíváme pomocné linky pod i nad notovou osnovou.

Noty leží na:

- na linkách

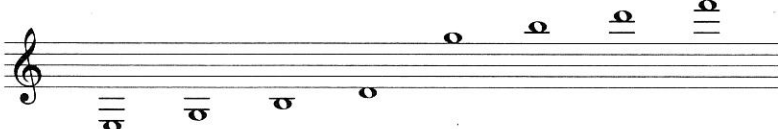
- v mezerách

- na pomocných linkách
pod a nad osnovou

- v pomocných mezerách
pod a nad osnovou

Čím výše je nota zapsaná, tím výše bude tón znít, a opačně!

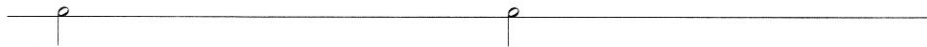
- **Tón** vzniká pravidelným chvěním pružného tělesa nebo vzduchového sloupce a má tyto vlastnosti: délku, sílu, výšku a barvu.
- **Nota** je hudební značka, kterou vyjadřujeme výšku a délku tónu. **Nota** se skládá: z notové hlavičky – prázdné nebo plné, nožičky a praporku nebo trámce.
- **Notový klíč** je psán vždy na začátku notového řádku, určuje jména not. V kytarové literatuře jsou tóny notovány v houslovém klíči C_1 . Jiné dnes užívané klíče jsou: basový, tenorový, altový. V basovém klíči zapisujeme hluboké tóny, v houslovém vysoké, v tenorovém tóny střední výšky.

Hodnoty not:

Nota celá

Nota půlová

Nota čtvrtěová

Nota osminová

Nota šestnáctinová

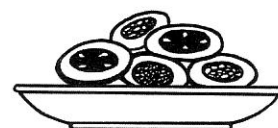

Nota dvaatřicetinová

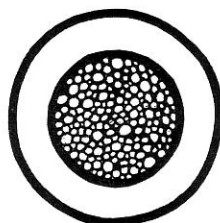

Ještě jiný, velmi názorný příklad:

Jednoduše si představ celou notu jako celý koláč. ☺

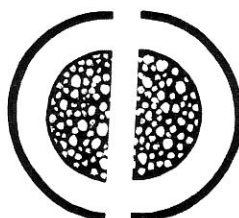

Pro lepší pochopení si budeme nahlas počítat a číslovky přitom zřetelně, přesně slabikovat

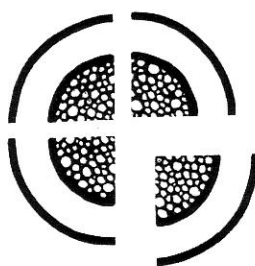

prv-ní , dru-há , tře-tí , čtvr-tá

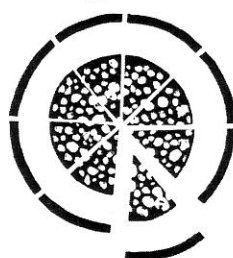
A nyní koláč rozkrojíme.
Dvě poloviny koláče
= dvě půlové noty.

prv-ní , dru-há , tře-tí , čtvr-tá

prv-ní, dru-há, tře-tí, čtvr-tá

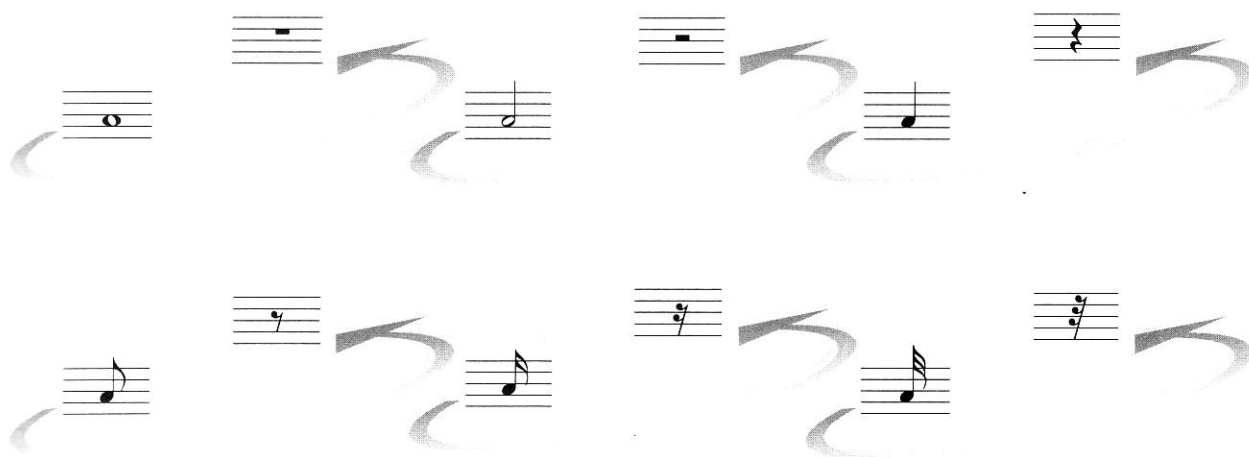

prv / ní, dru / há, tře / tí, čtvr / tá

Pomlky:

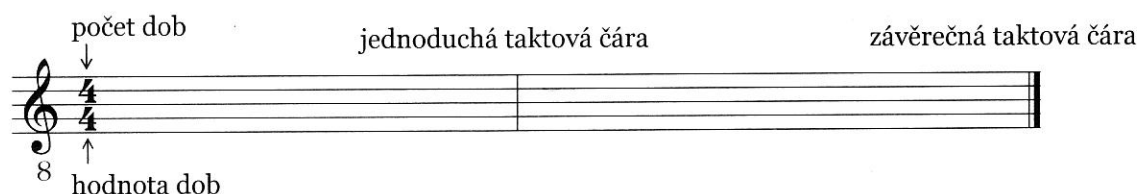
- Kromě tónů mají v hudbě velký význam i přestávky, odmlčení. Označují se zvláštními značkami, které nazýváme **pomlky** nebo také **pauzy**.

Pomlky mají stejné hodnoty jako noty.

Takt:

- Každá hudební skladba (i nejjednodušší píseň) je rozdělena na malé časové úseky zvané **takty**, které v notové osňově vyznačujeme kolmými čarami – **taktovými čarami**. **Taktem** rozumíme praktický způsob zápisu hudby, který vystihuje **metrum** skladby. Člení se na **doby** přízvukné a nepřívukné. **Doba** je počítací jednotka rytmické hodnoty. Počet dob v taktu určuje dvojčíslí – horní číslice udává počet dob, spodní číslice hodnotu dob.

Takty:

- **jednoduché** – mají jeden přízvuk. Jsou to např. dvoučtvrťový, tříčtvrťový, tříosminový..
- **složené** – *pravidelné* – např. čtyřdobý takt, složený ze dvou taktů dvoudobých, šestdobý takt, složený ze dvou taktů třídobých.

– *nepřavidelné* – např. pětídobý takt, 2+3, 3+2, nebo jednoduchý takt s jedním přízvukem.

U složených taktů bývá první přízvuk silnější, druhý slabší.

Metrum:

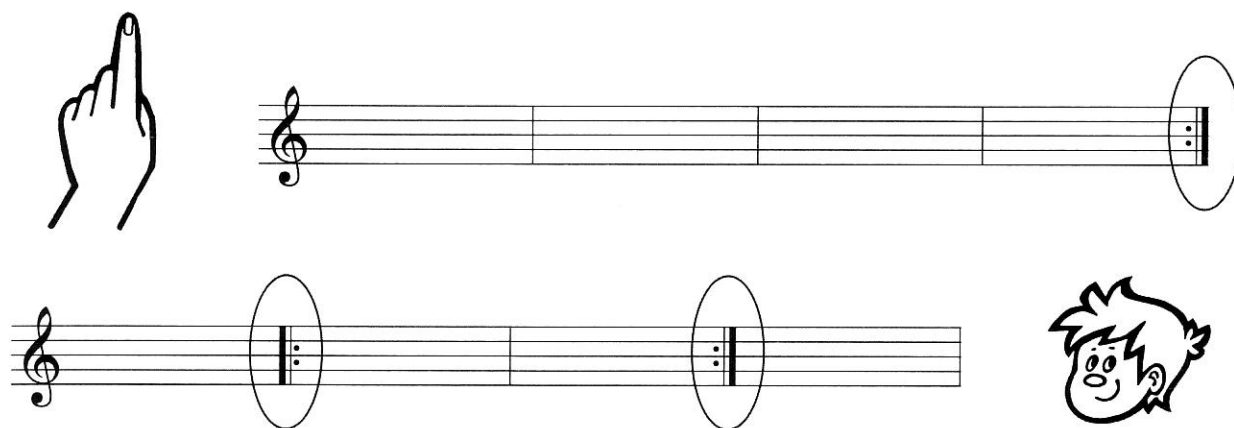
- je střídání přízvukných a nepřívukných, tzv. těžkých a lehkých dob. Je obsaženo v hudbě, cítíme je při poslechu, je jako tep skladby, přízvukný a nepřívukný tlukot jejího srdce. Metrum se doplňuje s rytmem, je pro rytmus jakýmsi pravidelným pozadím, které mu však teprve dává „tu správnou jiskru“. Představ si mechanický metronom, který ůká ve dvoudobém rytmu. První doba s cinknutím je přízvukná, těžká, druhá doba bez cinknutí je nepřívukná, lehká. Metronom takhle ůká po celou dobu během hraní, vytváří ono „pravidelné pozadí“, skvěle vystihuje a znázorňuje, co to vlastně je – to metrum.. ☺

Rytmus:

- je střídání dlouhých a krátkých rytmických hodnot.

Repetice:

- je hudební značka ohraničující úsek notového zápisu, který musíme opakovat.

Volta:

- Jestliže má opakovaná část hudby jiný závěr než při prvním uvedení, píše se za repetici. Odlišné takty se označí tzv. **volta** svorkou, která upozorňuje na to, co se bude hrát poprvé a co podruhé.

Staccato:

- (čteme – stakato) Hraje se krátce, ostře. Vyznačuje se tečkou nad notou.

D. C. al Fine:

- Často se také setkáváme, u tří (a více) dílných skladeb, s označením – **D.C. al Fine**. Da Capo (da kápo) je v překladu – od začátku do konce. Je uvedeno na konci druhého (odlišného) dílu a znamená opakování prvního dílu až k označení **Fine**. Třetí díl skladby je totiž stejný jako první, a aby se nemusel vypisovat, používá se takle „finta“.

A já pořád kdo to je?

první a třetí díl písničky

8 A já po - řád, kdo to je? Kdo to je? Že nám ne - dá po - ko - je. **Fine**

druhý díl písničky

8 A já po - řád, kdo to tlu - če a on bed - nář na ob - ru - če.

D. C. al Fine

- Někdy má opakovaný díl skladby také codu $\oplus$ tedy jiný závěr, který je vypsán na konci skladby. Značí se více způsoby např: D. C. al $\oplus$ - $\oplus$ nebo D. C. al $\oplus$ poi Coda nebo D. C. e poi $\oplus$ la Coda. Tedy od začátku až ke codě. (viz. cv. 155, str. 66) V této škole je užíváno označení D. C. e poi $\oplus$ la Coda.

Předtaktí:

- Předtaktí je neúplný takt na začátku skladby, který je doplněn taktem závěrečným.

třetí

8

první, druhá

Tečka u noty:

- Tečka vpravo u noty prodlužuje notu o polovinu její hodnoty. Tečkami můžeme prodloužit i pomlky.

$$\text{Quarter note with a dot} = \text{Quarter note} + \text{Eighth note}$$

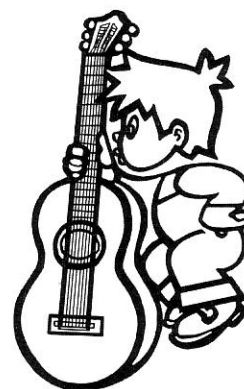
$$\text{Half note with a dot} = \text{Half note} + \text{Quarter note}$$

Posuvky:

- Každý tón naší tónové soustavy můžeme jednou nebo dvakrát zvýšit či snížit pomocí **posuvek**. **Posuvky** se píší před notou, která má být zvýšena či snížena.
- **Křížek** $\sharp$ označuje jednoduché zvýšení, zvyšuje o půl tónu. Ke jménu noty se přidává koncovka **is** – (cis, dis)
- **Dvojkřížek** $\times$ dvojitě zvýšení, zvyšuje o celý tón, přidává se koncovka **isis** – (cisis, disis)
- **bé** $\flat$ jednoduché snížení, snižuje o půl tónu, přidává se koncovka **es** – (ces, des, hes /b)
- **dvojitě bé** $\flat\flat$ dvojitě snížení, snižuje o celý tón, přidává koncovka **eses** – (ceses, deses)
- **Odrážka** $\natural$ ruší platnost předchozího zvýšení nebo snížení.

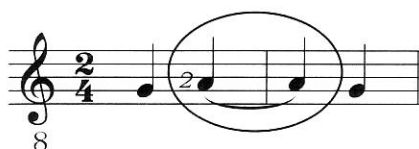
Tóny dvakrát zvýšené – cisis disis eisis fisis gisis aisis his
 Tóny jednou zvýšené – cis dis eis fis gis ais his
Tóny základní – **c d e f g a h**
 Tóny jednou snižené – ces des es fes ges as hes (b)
 Tóny dvakrát snižené – ceses deses eses fesges geses asas heses

Noty znám jen trochu. Od vidění.

Ligatura:

- je oblouček spojující dvě nebo více not **stejně výšky**. Hodnota první noty je prodloužena o hodnotu noty druhé. V praxi to vypadá tak, že první notu zahrajeme a druhou budeme držet, nebo ji necháme znít (v případě prázdné struny).

Legato:

- **Legato – vázaně** – spojuje dvě a více not **různé výšky**. Používáme dva typy legat:
- **Legato příklepné** – vzestupné – pravá ruka zahraje první tón a druhý tón vytvoří prst levé ruky energickým úderem do struny.
- **Legato odtažené** – sestupné – pravá ruka zahraje první tón a druhý tón vytvoří prst levé ruky odtažením (drnknutím) prstu směrem do dlaně.

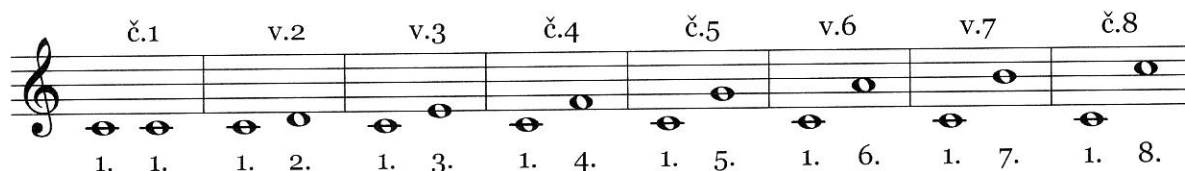

Intervaly:

- jsou výškové vzdálenosti mezi dvěma tóny. Rozlišujeme **intervaly melodické** (tóny zní po sobě) a **harmonické** (tóny zní současně). Pro označení intervalů používáme latinské číslovky – **prima (1), sekunda (2), tercie (3), kvarta (4), kvinta (5), sexta (6), septima (7), oktáva (8)**.

Intervaly jsou rozděleny na **základní a odvozené**.

- **Intervaly základní:** **čisté (č.)** – 1, 4, 5, 8 (prima, kvarta, kvinta, oktáva)
velké (v.) – 2, 3, 6, 7 (sekunda, tercie, sexta, septima)
- **Intervaly odvozené** tvoříme ze základních **snížením** nebo **zvýšením** tónu v intervalu o půltón nebo o dva půltóny. **Čisté** intervaly mohou být **zmenšené** (označujeme zkratkou **zm.**) nebo **zvětšené** (**zv.**). **Velké** intervaly jsou **malé (m.)**, **zmenšené (zm.)** a **zvětšené (zv.)**.

Ritardando, accelerando:

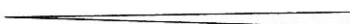
- Ritardando znamená zpomalovat, zvolňovat. Značí se zkratkou: rit.
- Accelerando (ačelerando) znamená zrychlovat. Značí se zkratkou: accel.

Dynamika:

- Jednou z vlastností tónu je síla. Dynamika je odstupňování síly tónu, hudbu obohacuje, zpěšťuje a oživuje. K označení dynamiky užíváme italského názvosloví.

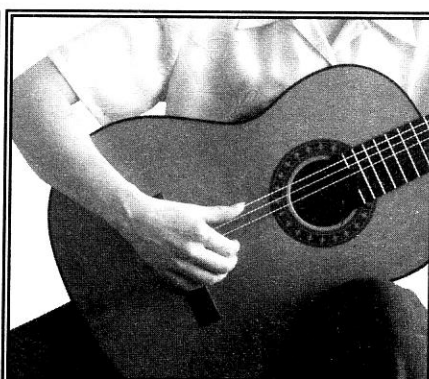
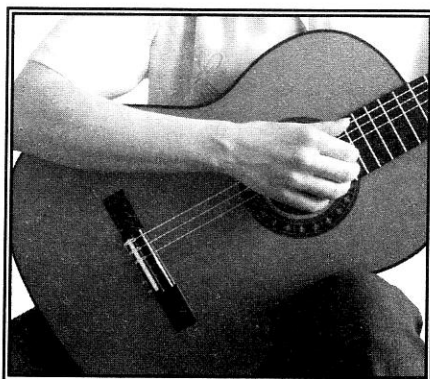
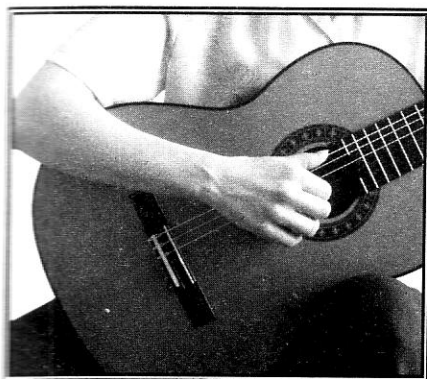
<i>p</i>	<i>pp</i>	<i>mf</i>	<i>f</i>	<i>ff</i>
piano (píjáno)	pianissimo (píjanysimo)	mezzoforte (mecoforte)	forte (forte)	fortissimo (fortysimo)
slabě	velmi slabě	středně silně	silně	velmi silně

Crescendo, decrescendo, diminuendo:

- Crescendo (krešendo) znamená zesilovat. Značí se:
- Decrescendo (dekrešendo) znamená zeslabovat. Značí se:
- Diminuendo znamená zeslabovat. Značí se zkratkou: dim.

Rejstříky:

- Při kytarové hře se používají tzv. **rejstříky** – posunutím pravé ruky směrem ke kobyлке nebo nad hmatník získáme jinou barvu zvuku. Máme tyto rejstříky:

Naturale značí se: **nat.** – základní rejstřík hry na kytaru, hraje se nad ozvučným otvorem, zní plně.

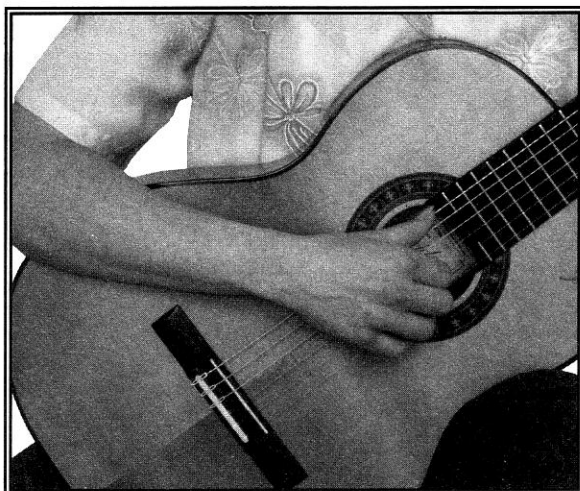
Sul tasto značí se: **s. t.** – hraje se nad hmatníkem, zní jemně.

Sul ponticello (sul pontičelo) značí se: **s. p.** – hraje se u kobylinky, zní ostře.

(Základní rejstřík naturale se označuje také ordinaire, ordinário nebo loco. V této škole je užíváno označení naturale. Vypisuje se po předchozím užití rejstříku s. t. nebo s. p., označuje návrat na původní místo.)

Postavení pravé ruky

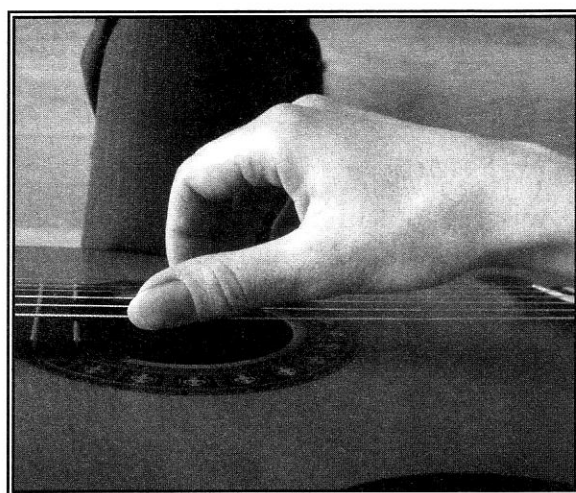
- Zápěstí pravé ruky je mírně vyklenuté, loket volně položený na lubu kytary, celá ruka od ramene dolů je uvolněná, bez napětí, či dokonce ztuhlosti.

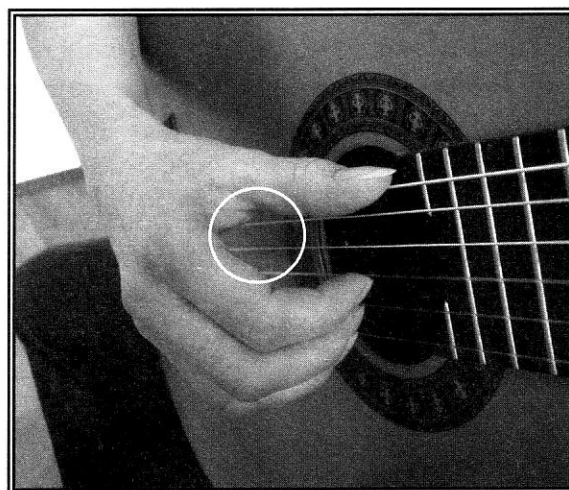
pohled zepředu

pohled z boku

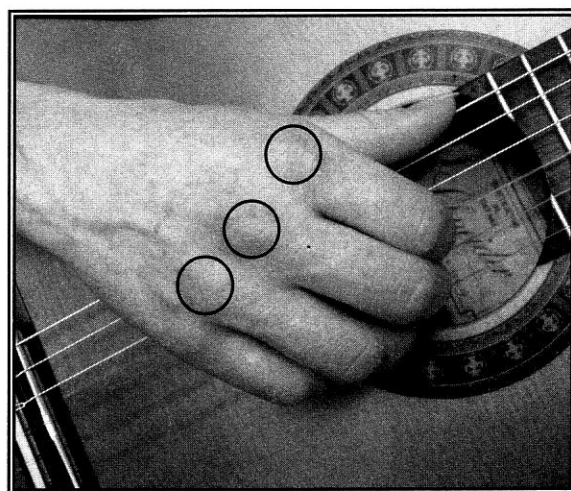

pohled shora

detail dlaně

- **Při hře** jsou prsty blízko u strun, snažíme se o drobné, úsporné, ale energické pohyby, které vycházejí z dlaňových kloubů. Prsty jsou mírně pokrčené, poslední článek je zpevněný. Nesmí se prolamovat při žádném z úhozů. Nedržíme je od sebe, ani netiskneme k sobě. Můžeme hrát s opřeným palcem, je lépe však hrát **bez opory palce**. Opora palce je vhodná v případě „nadhazování“ ruky při úhozu – opora ruku zklidní.

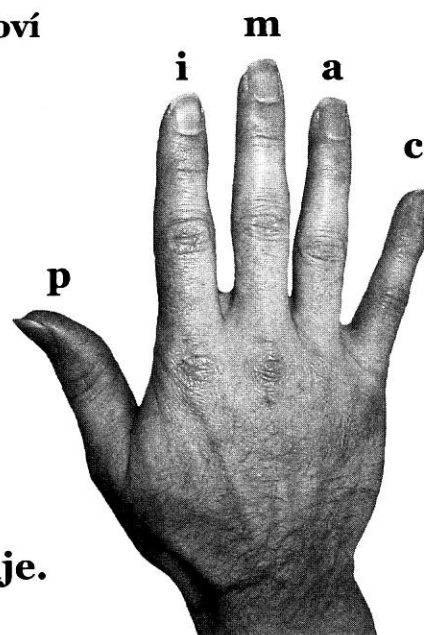
Pravá ruka kytaristy:

Prsty pravé ruky označujeme písmeny – **p, i, m, a**

španělské názvosloví

palec	–	p	–	pulgar
ukazovák	–	i	–	indice
prostředník	–	m	–	medio
prsteník	–	a	–	anular
malíček	–	c	–	meñique

Při klasické hře se malíčkem obvykle nehraje.

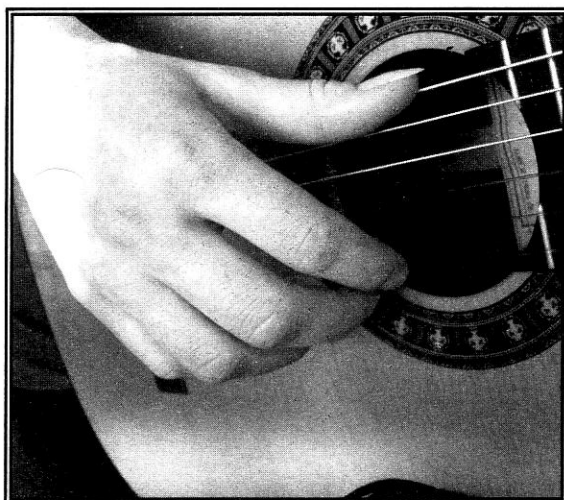
- Hra malíčkem je však možná a rozšiřuje možnosti kytarové hry, o čemž svědčí způsob hry španělských kytaristů – hráčů flamenca. U nás používá techniku pěti prstů především prof. Štěpán Rak. Pětiprstová technika se však jinými klasickými kytaristy užívá velmi zřídka.

Způsob hry na kytaru:

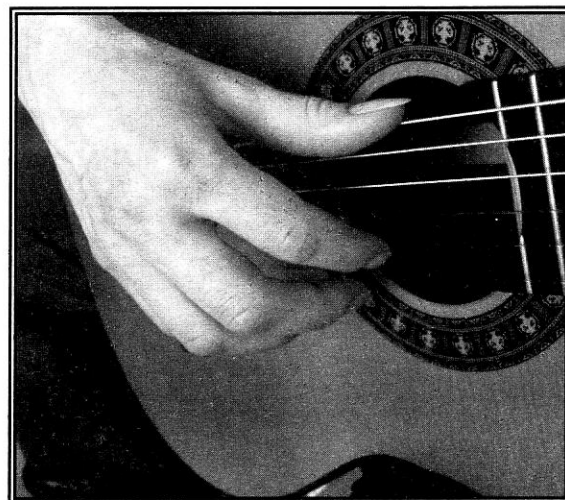
Užíváme dva způsoby úhozu: **Tirando** a **Apoyando**

- **Tirando – úhoz „bez dopadu“** – prst pravé ruky udeří např. na strunu e^2 , rozezvučí ji a po úhozu se okamžitě vrací do původní polohy, aby byl připraven k dalšímu úhozu. Nesmí se stahovat do dlaně, ani podebírat strunu. Používá se při hře rozložených akordů, polyfonii i při hře stupnicového charakteru.
- **Apoyando – úhoz „s dopadem“** – prst pravé ruky udeří např. na strunu e^2 , rozezvučí ji a dopadne na strunu h^1 , na které se zastaví. V okamžiku, kdy jeden prst udeří a dopadne, druhý prst „vyletí“ a je opět připraven k úhozu. Síla se soustředí pouze do prstu, který provádí úhoz. Tento způsob úhozu je obvykle výraznější, plnější i jistější než úhoz „bez dopadu“. Používá se při hře stupnicového charakteru a v místech, kde je potřeba výrazně odlišit hlavní hlas od hlasu vedlejšího.

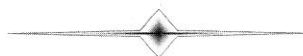
Úhoz „s dopadem“:

před dopadem

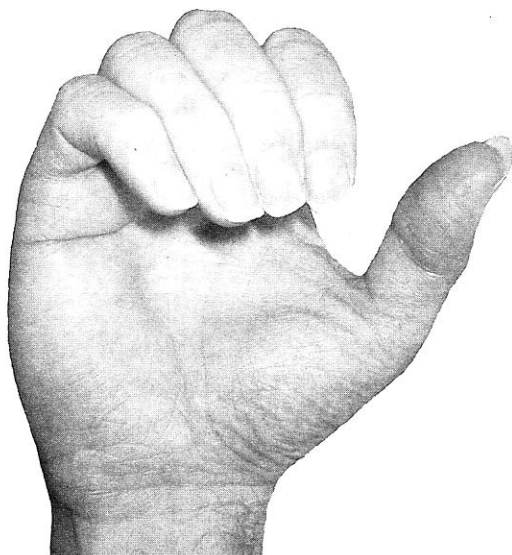

po dopadu

Barva tónu:

- závisí na kvalitě kytary, strun, druhu úhozu a stupni jeho zvládnutí. Barvu tónu dále výrazně ovlivňují **nehty** – jejich délka, tvar, způsob zapilování a také úhel, ve kterém udeří na strunu. Je proto nutné pečlivě dbát na správné postavení pravé ruky!
- Každý člověk má nehty trochu jiné, tvar nehtů je individuální. Co je dobré pro jednoho, nemusí být dobré pro druhého. Každý musí sám hledat správný tvar nehtů i úhel postavení prstů vůči struně.

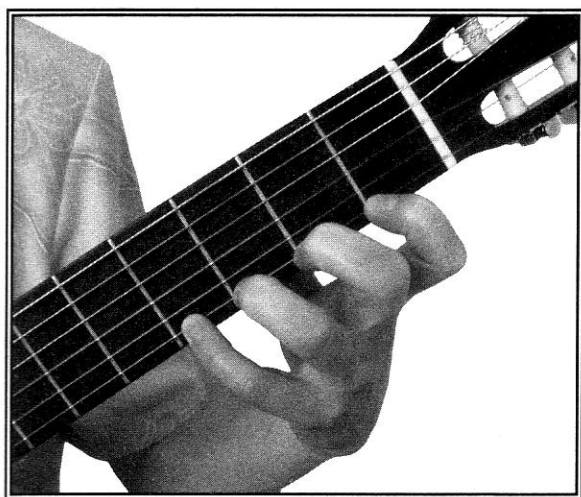

- Tvar nehtů u některých kytaristů kopíruje břicho prstů, mně osobně se osvědčilo mírné zešíkmení nehtů a vypilovaná „ploška“.
- Nehty nesmí zadržávat o strunu, ani vydávat nežádoucí, přidružené zvuky jako „cvakání“, nebo „vrzání“ (na hlubších strunách). Tón by měl být plný, kulatý, sametový. Neměl by znít ostře, štiplavě.

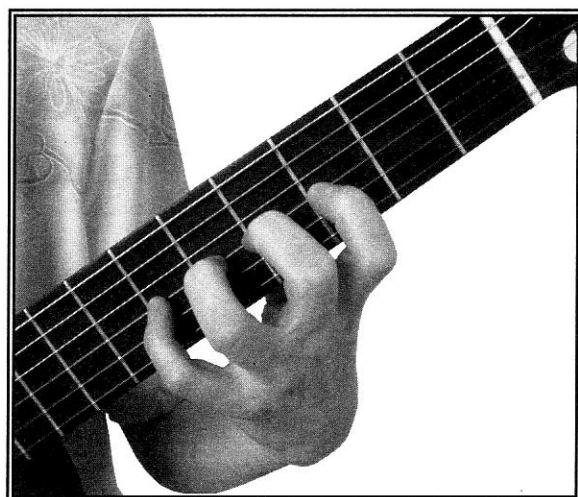
Postavení levé ruky

- Levá ruka je uvolněná, bez napětí, přiměřený tlak vyvíjejí pouze prsty, které pokládáme s velkou pečlivostí **těsně k pražcům**. Musí být **postaveny kolmo** jako kladívka. **Prsty zadržujeme** – tzn: když položíme první prst a potom druhý, první nezvednu, ale nechám ležet. Když položíme třetí, nechám ležet první i druhý... Zadržování prstů slouží jako mechanická pomůcka k lepšímu osvojení si postavení levé ruky. Později od zadržování prstů upouštíme.

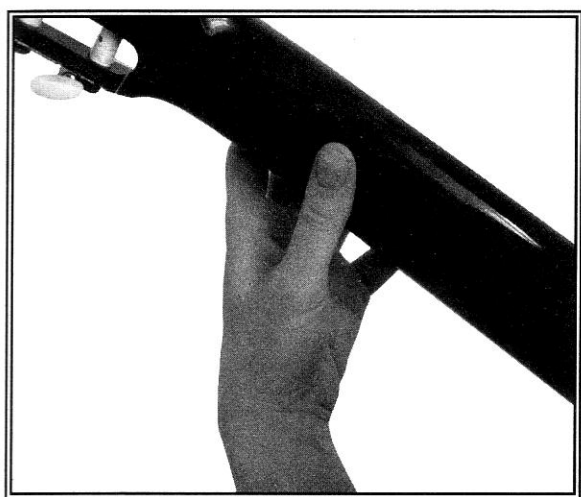
Fotografie:

pohled zepředu

pohled zepředu

pohled zezadu

pohled shora

- Od počátku je nutné dbát na to, aby se prst dotýkal pouze struny, na kterou vyvíjí tlak. Ostatní struny pod i nad touto strunou nesmí být nijak tlumeny!
- Palec je prohnutý, přibližně uprostřed zadní strany krku kytary, „nevyčuhuje“! Nesmí být pokrčený.

Začínáme hrát

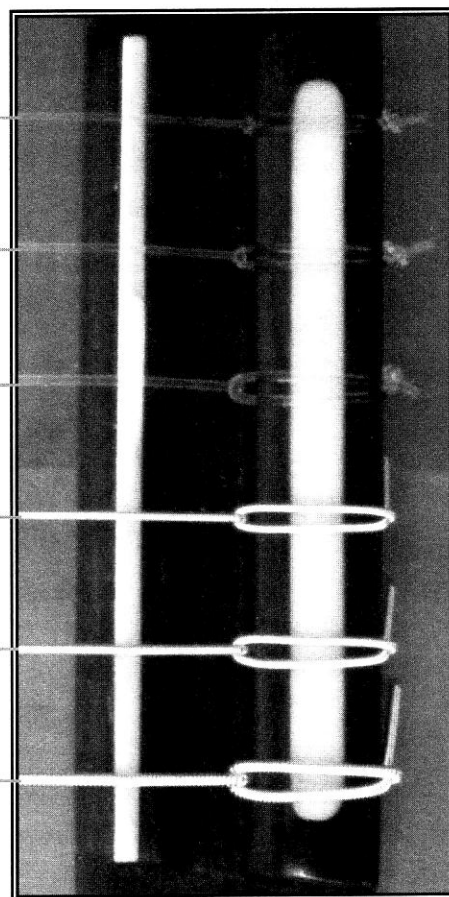
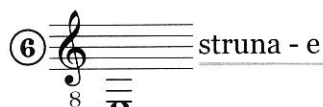
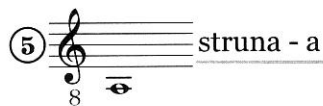
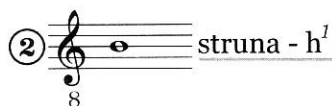
Názvy strun a notace strun:

Kytara má šest strun – e^2 , h^1 , g^1 , d^1 , a , e

jééé ty
se máš!

Úhel pohledu

Kytara zní o oktávu níž, než se píše.

A nyní konečně začneme
hrát na kytaru.

já vím...

S chutí do toho
a půl je hotovo.

Následující cvičení procvičujeme oběma způsoby úhozu! Dbáme na důsledné střídání prstů! Je nutné vázat tóny, tzn.: tóny se „přelévají“ z jednoho do druhého bez sebemenší skulinky, mezery! Snažíme se při úhozu zabírat pokud možno z jednoho místa – zvuková vyrovnanost. Je důležité si při nácviku nahlas počítat a přitom zřetelně slabikovat.

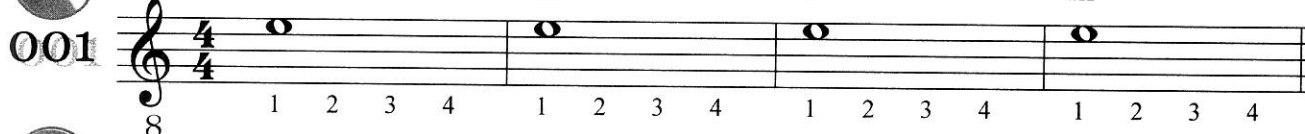
Cvičení na prázdných strunách:

Všechna následující cvičení hrajeme způsobem – i, m / m, i

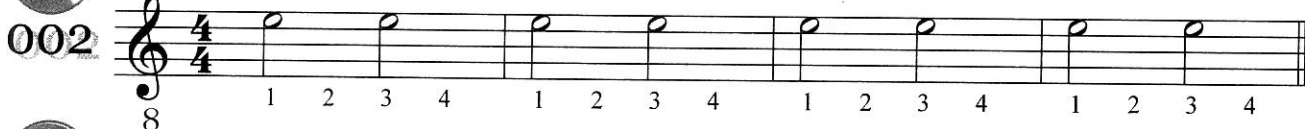
(Pro menší děti je vhodné rytmozování – tá ty ty)

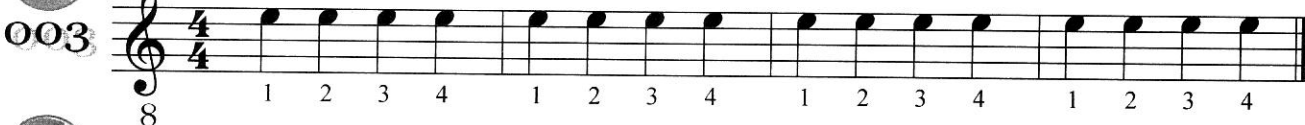
2a

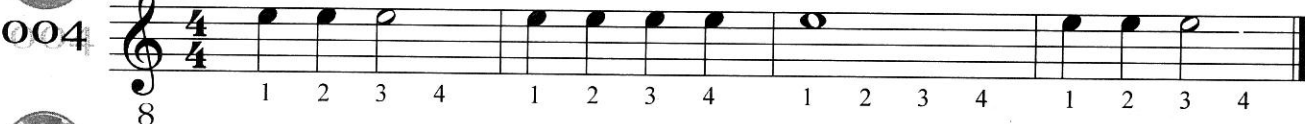
2b

3a

3b

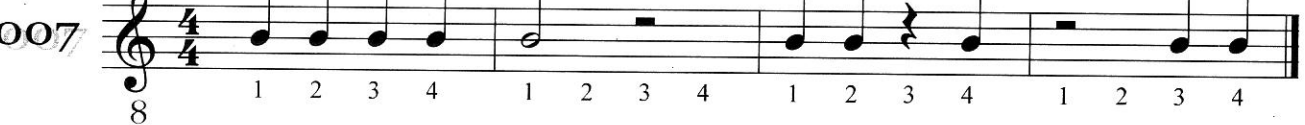
4a

4b

007

008

009

010

011

5a

012

5b

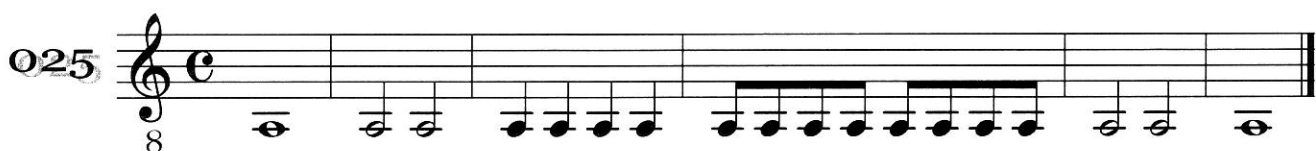
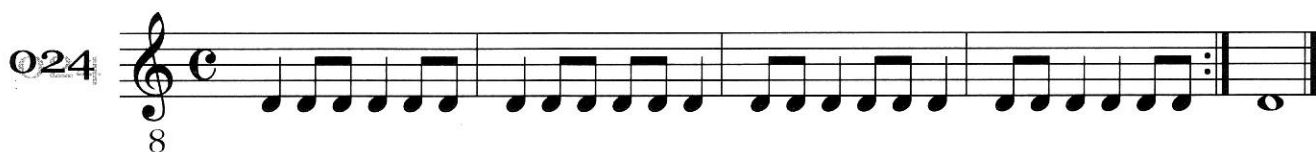
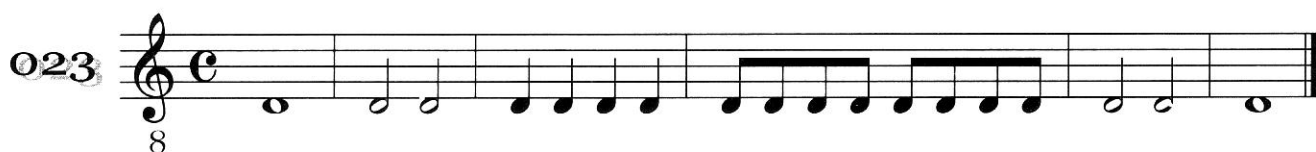
013

014

015

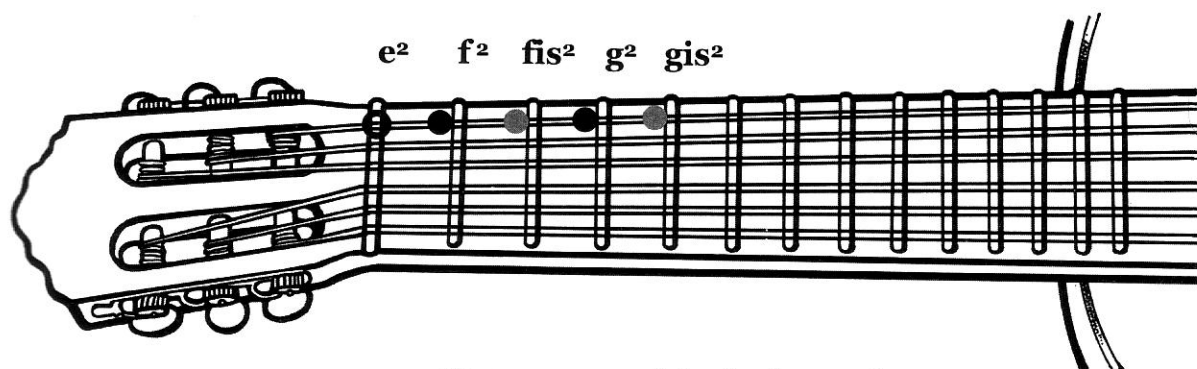
016

017

Učíme se tóny na hmatníku:

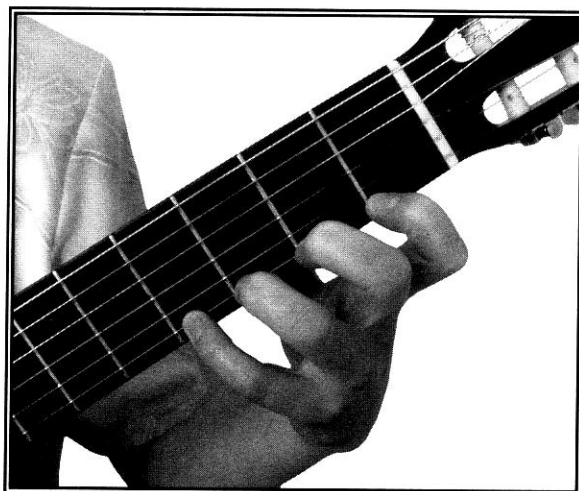

Kytara z pohledu kytaristy

Notace na struně e²

e ²		o - prázdná struna
f ²		1 - ukazováček levé ruky
fis ²		2 - prostředník levé ruky
g ²		3 - prsteník levé ruky
gis ²		4 - malíček levé ruky

Postavení pravé ruky

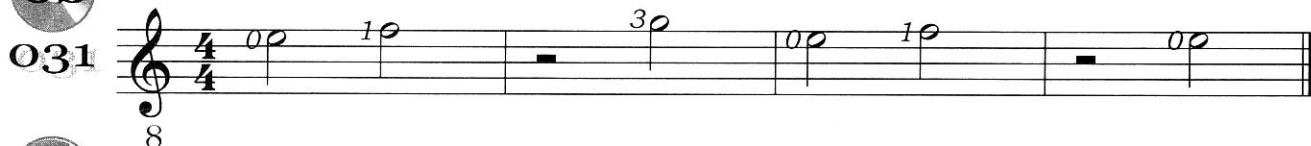
Kytara z pohledu druhého člověka

Cvičení na struně e²

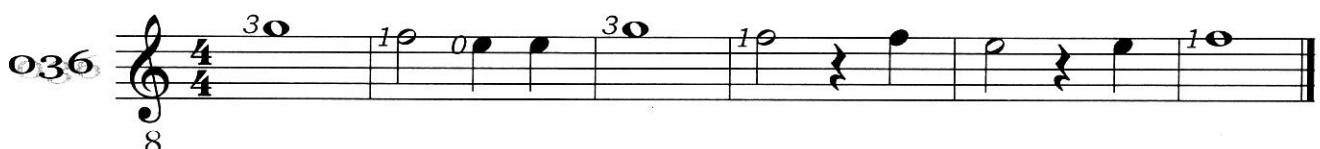
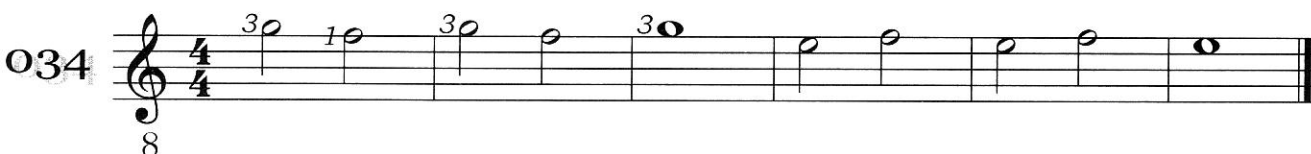
6a

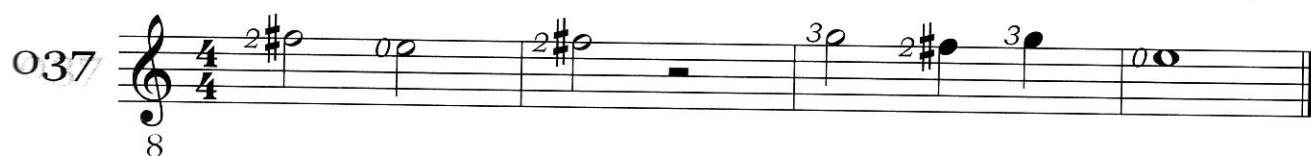

6b

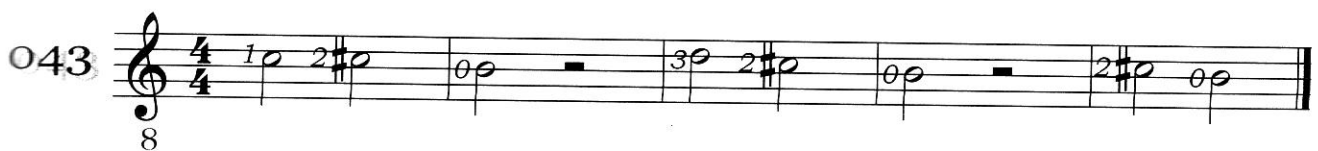
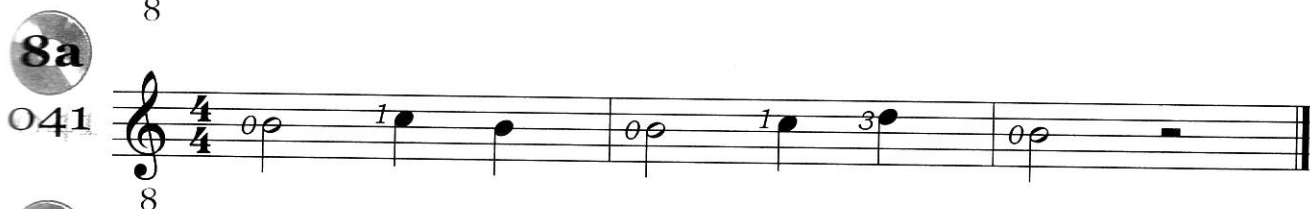
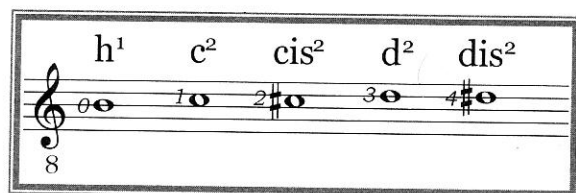
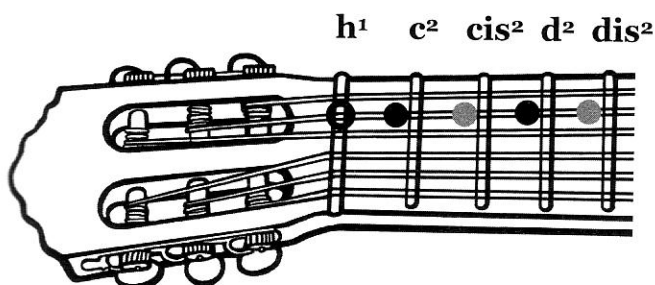
7a

Cvičení na struně h¹

Notace na struně h¹

044

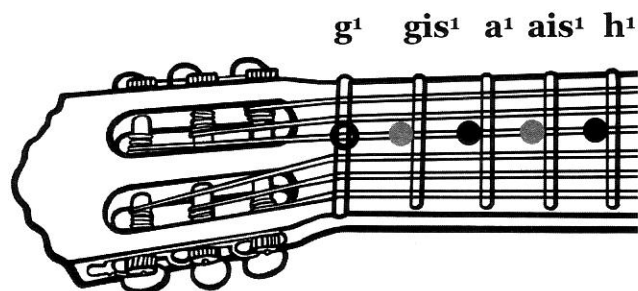
045

Důležité:

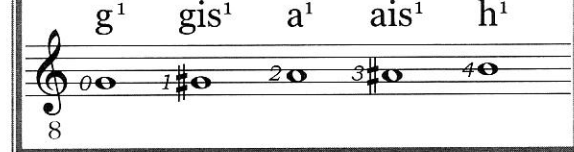
- Tóny můžeme nejen zvýšit pomocí křížků $\sharp$, ale také snížit pomocí znamének bé $\flat$. Jeden a týž tón můžeme proto označit dvojím způsobem. Např.: zvýším-li tón **g** – vznikne tón **gis**, snížím-li tón **a** – vznikne tón **as**. **gis** a **as** jsou přitom jeden a ten samý tón, nejsou to dva různé tóny. Jiný příklad: zvýšené **a** je **ais**, snížené **h** je **hes**. **Ais** a **hes** je opět jen jeden tón. Tomuto zaměňování říkáme **enharmonická záměna**.

Notace na struně g^1

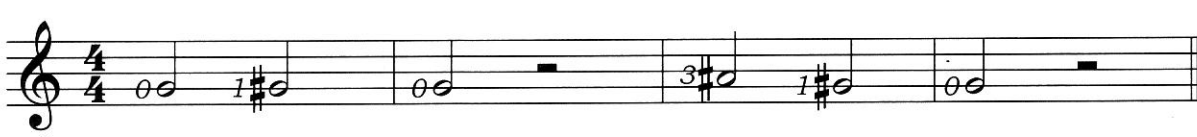
Cvičení na struně g^1

g^1 gis^1 a^1 ais^1 h^1

9a 046

9b 047

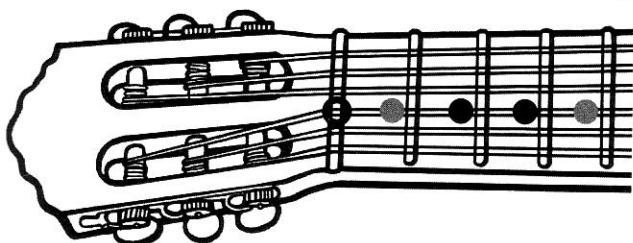
10a 048

Notace na struně d¹

Cvičení na struně d¹

d¹ dis¹ e¹ f¹ fis¹

10b

11a

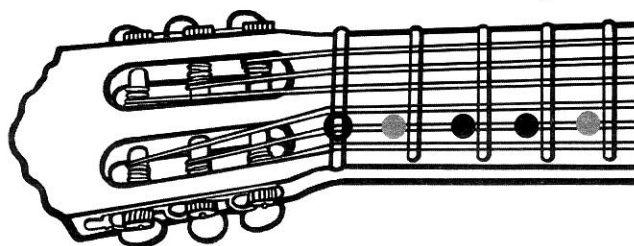

11b

Notace na struně a

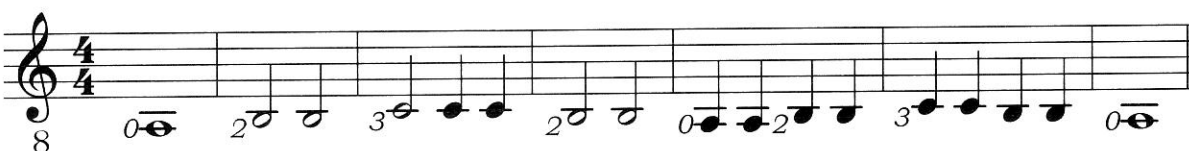
Cvičení na struně a

a ais h c¹ cis¹

	a	ais	h	c ¹	cis ¹
8	0	1	2	3	4

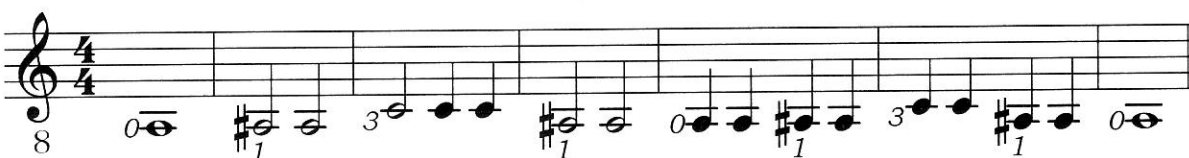
12a

056

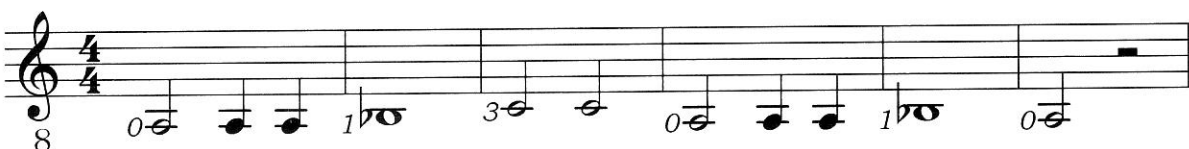
12b

057

13a

058

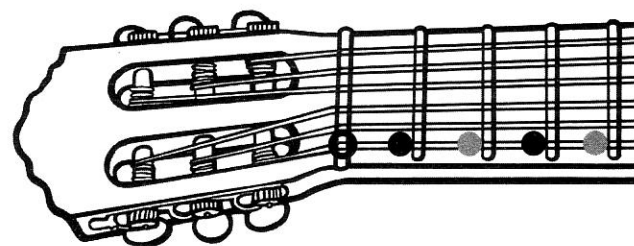
059

Notace na struně e

Cvičení na struně e

e f fis g gis

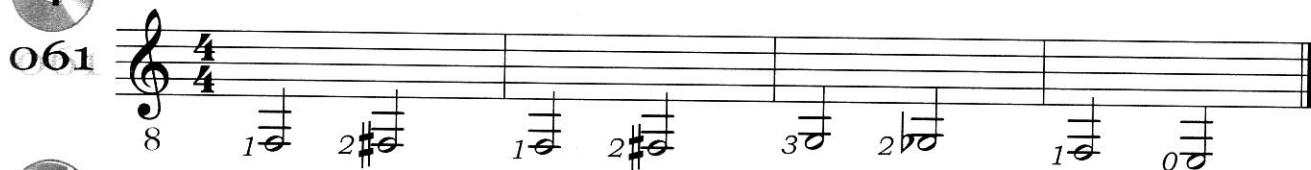

	e	f	fis	g	gis
8	0	1	2	3	4

13b

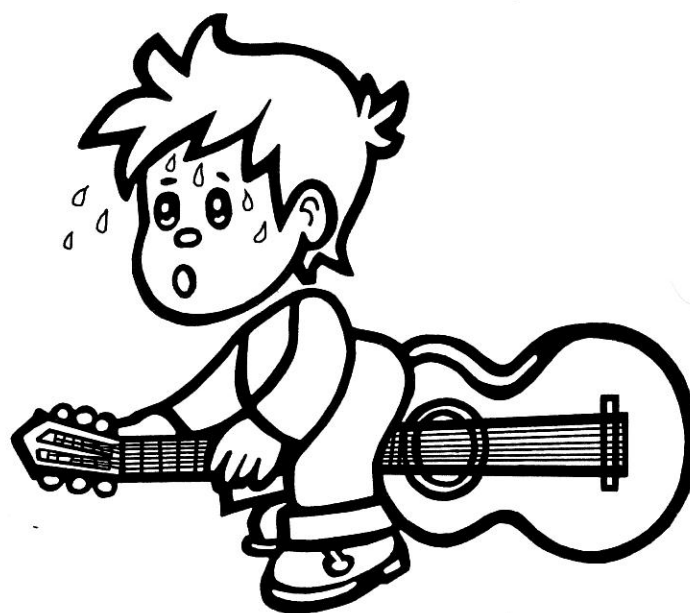
14a

14b

063

Je vhodné cvičit „pocit uvolněné ruky“ – tzn. přestat hrát, svést ruce, uvolnit, protřepat, uvědomit si rozdíl mezi napětím a uvolněním a s tímto pocitem uvolnění začít znovu hrát.

Technika pravé ruky:

- Do denního nácviku je vhodné zařadit cvičení, kterými získáme větší úhlovou jistotu a také lepší orientaci. Je velmi vhodné zařadit do nácviku i variantu – **m, a / a, m**.

064

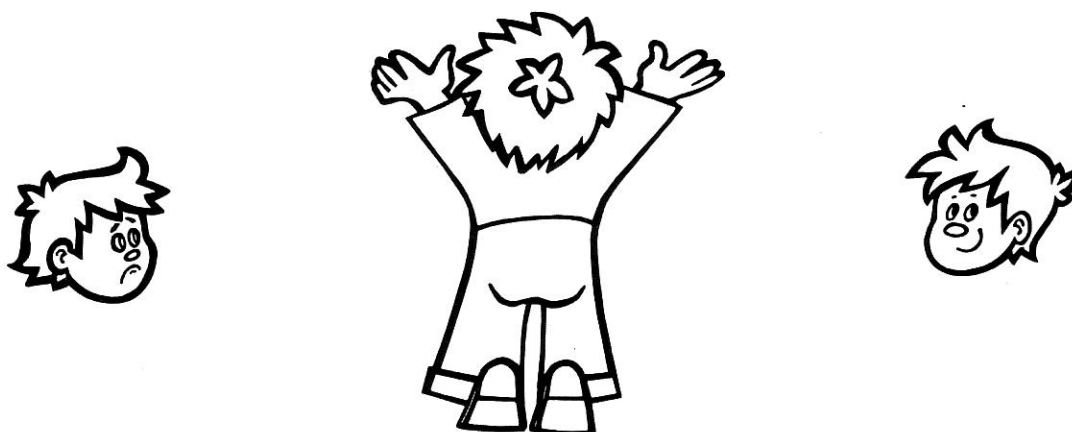
i m i m i m i m
m i m i m i m i

065

m i m i m i m i
i m i m i m i m

- **Cvičíme** pokud možno **denně**. Zprvu přibližně 20 až 30 minut, později alespoň 30 až 45 minut. Při delším cvičení si čas rozvrhneme na polovinu a uděláme si mezitím krátkou přestávku. Starší, pokročilejší žáci by neměli cvičit méně než hodinu **denně**.
- **Trpělivost přináší růže**. Kdo si myslí, že bude umět dobře hrát, jen co vezme kytaru, ten se hodně plete. Naučit se hrát – to je běh na dlouhou trať. Nepůjde to hned a samo od sebe. Kdo chce ovládnout toto **umění**, musí se o to přičinit.
- Během cvičení skladbičky jen nepřehráváme, to je ztráta času. **Cvičíme efektivně!** Zaměřujeme se především na to, co nejde. Skladbičku si rozdělíme na menší části a každou část nacvičujeme zvlášť! Pak si přehrajeme větší celky a nakonec celou skladbu.
- Při pocitu únavy nebo bolesti rukou si uděláme přestávku. Denně si také **kontrolujeme postavení** nástroje. Při hře sedíme **uvolněně a vzpřímeně** – nehrbíme se! Ramena a paže držíme ve stejné výšce, nesmí se během hry přizvedávat!

Technika levé ruky:

- V první poloze jsou pražce na hmatníku dále od sebe než např. v sedmé poloze. (Hra v polohách je vysvětlena v kapitole 13.) Nacvičujeme proto postavení prstů levé ruky nejdříve v sedmé poloze, kde jsou pražce u sebe podstatně blíže. Po zvládnutí cvičení postupně přecházíme až do první polohy, v níž je rozpětí prstů nejobtížnější. Pravou rukou přitom provádíme úhozy – **i, m/m, i**.
- S pokládáním prstů levé ruky začínáme na struně **e²** – prsty pokládáme – 1, 2, 3, 4, potom přejdeme na strunu **h¹** – 1, 2, 3, 4, a na strunu **g¹** – 1, 2, 3, 4, nakonec se vrátíme stejnou cestou na strunu **e²** a vyzkoušíme si to celé ještě jednou.

Nacvičujeme i jiné varianty
pokládání prstů

e² – 4, 3, 2, 1	e² – 1, 2	e² – 2, 3	e² – 3, 4
h¹ – 4, 3, 2, 1	h¹ – 1, 2	h¹ – 2, 3	h¹ – 3, 4
g¹ – 4, 3, 2, 1	g¹ – 1, 2	g¹ – 2, 3	g¹ – 3, 4

- Každý tón držený levou rukou můžeme prsty pravé ruky zahrát vícekrát – provádíme dva, tři nebo čtyři úhozy na každém drženém tónu. Dbáme přitom na dokonalou synchronizaci (shodu, sjednocení) pohybů prstů pravé a levé ruky.

Cvičení na strunách e² – h¹

15

066 i m i m i m i m

067 m i m i

068 i m i

069 i m i m i m i m

16

070 i m i m i m

071 m i m i m i m i

072 i m i m

073 i m i

074 i m i m i m m i m i m i

17 075 m i m i m i

Cvičení na strunách $e^2 - h^1 - g^1$

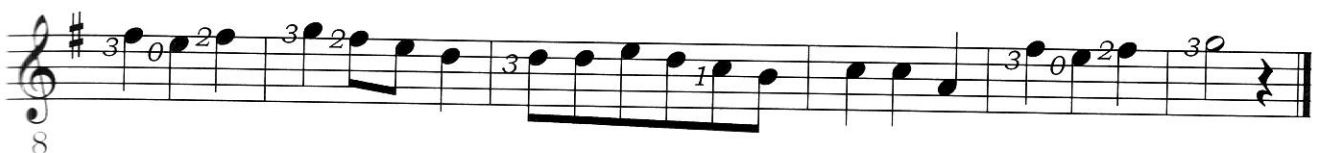
The second system of the exercise, measures 8-11, continues the melodic line. Measure 8 starts with a whole rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 9 contains a half note C5, a half note B4, and a half note A4. Measure 10 features a quarter note G4, a quarter note F4, and a quarter note E4. Measure 11 concludes with a quarter note D4, a quarter note C4, and a quarter note B3. The system ends with a double bar line.

The second system of the musical score for 'The Rose Tree' consists of two staves. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. It contains a melody with eighth and quarter notes, including triplets and a repeat sign. The bottom staff continues the melody with similar rhythmic patterns, also featuring triplets and a repeat sign. Both staves have a '8' written below them, indicating the eighth measure of the piece.

19

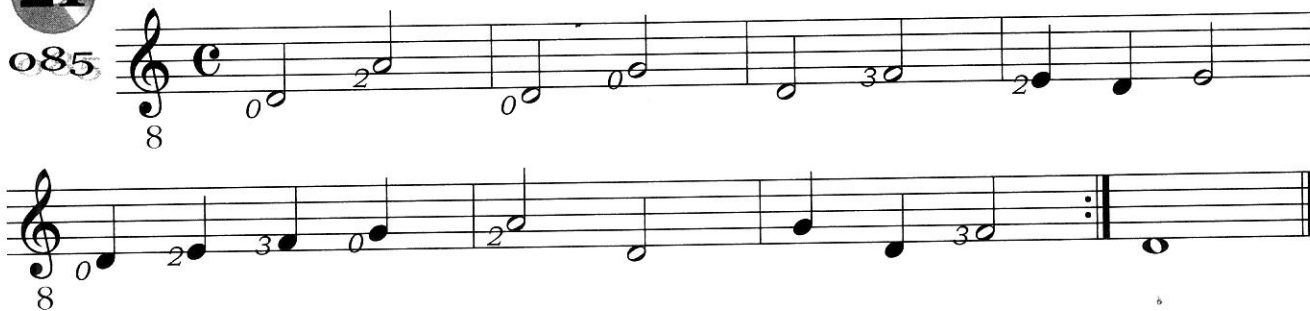
[illegible]

The second system of the musical score for 'The Bird Song' consists of two staves. The top staff continues the melody from the first system, starting with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). The melody begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. This is followed by a half note C5, a half note B4, and a half note A4. The melody then continues with a quarter note G4, a quarter note F#4, and a quarter note E4. This is followed by a half note D4, a half note C4, and a half note B3. The melody concludes with a quarter note A3, a quarter note G3, and a quarter note F#3. The bottom staff continues the melody from the first system, starting with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). The melody begins with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. This is followed by a half note C5, a half note B4, and a half note A4. The melody then continues with a quarter note G4, a quarter note F#4, and a quarter note E4. This is followed by a half note D4, a half note C4, and a half note B3. The melody concludes with a quarter note A3, a quarter note G3, and a quarter note F#3. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

Cvičení na strunách d¹ – g¹ – h¹ – e²

21

22

087

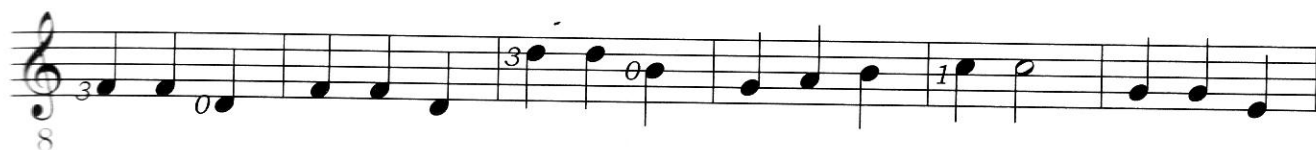
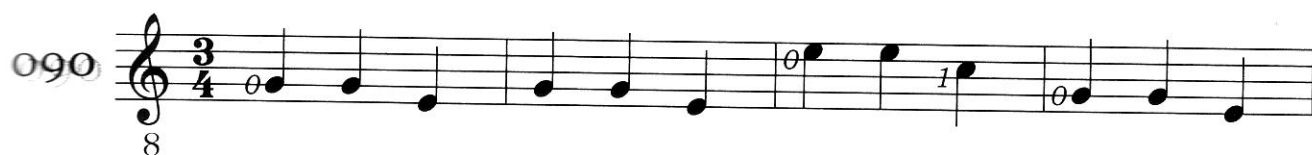

088

089

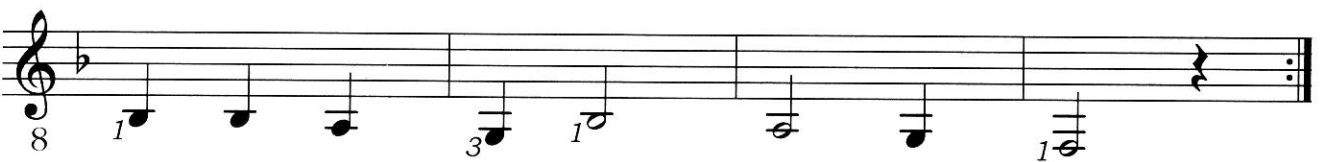
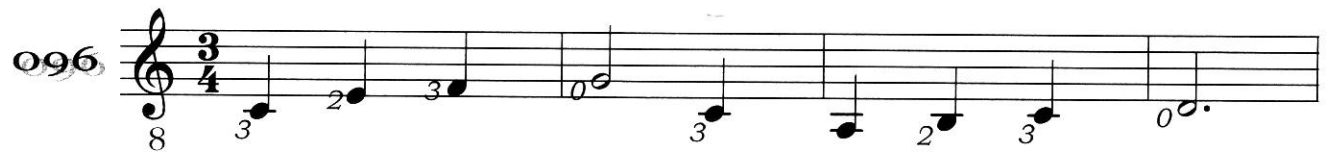

Cvičení na strunách e – a – d¹ – g¹ – h¹

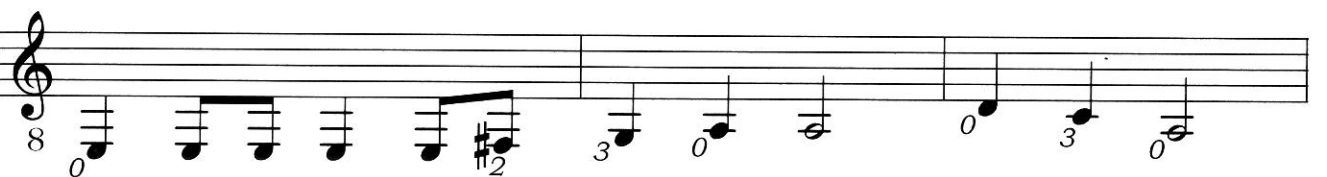
24

095

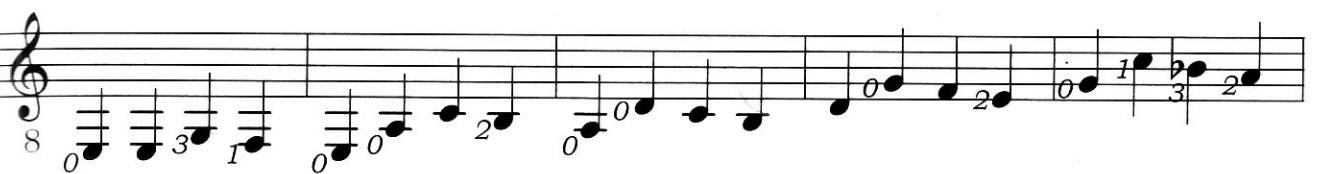
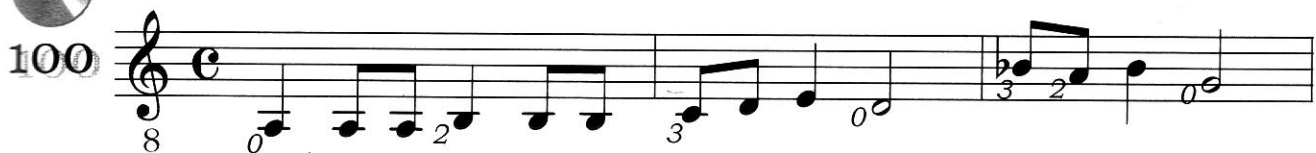
25

098

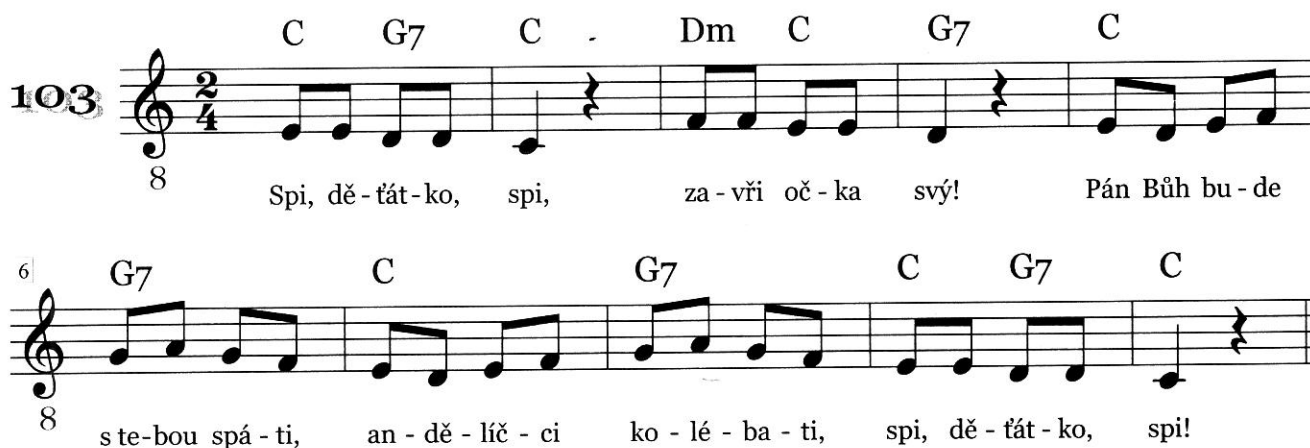
26

Číslovky nejsou uváděny záměrně, aby děti hrály podle not!

Spi, děťátko, spi

česká

103

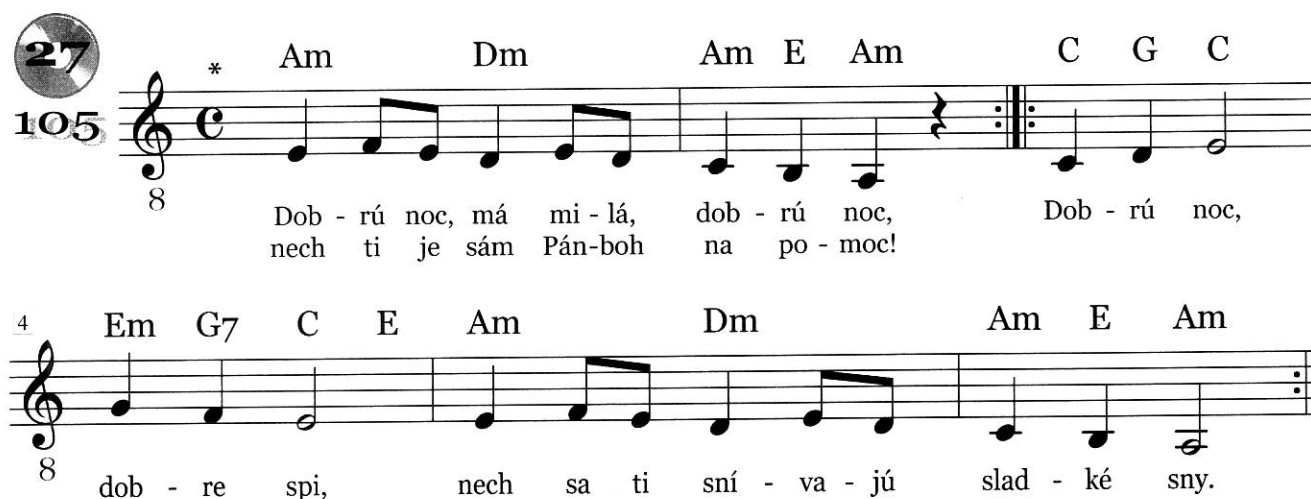
Široký, hluboký

česká

104

Dobrá noc

slovenská

27

* Čtyřčtvrtový takt se nazývá také taktem **celým** a místo dvojčíslí se označuje písmenem **C**.

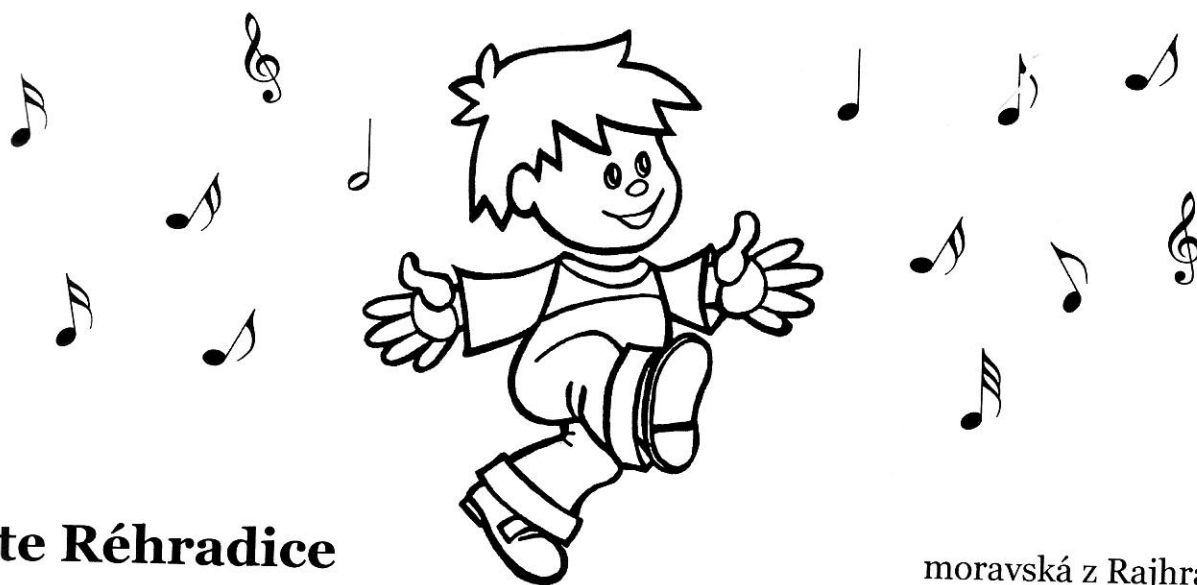
Zazpívej slavičku

česká

28

106

G D C G D G
 8 Za-zpí-vej sla-víč-ku ve-se-le na tej na-ší do-li-ně,
 co mi je od Bo-ha sou-ze-no, však o-no mne ne-mi-ne.
 G C Am G
 8 Nechť si li-di mlu-ví, co chtě-jí, nechť mi mou mi-lou od-vá-dě-jí,
 G D C G D G
 8 jest-li mě má mi-lá chtě-t bu-de, žá-dnej ji ne-od-ve-de.

A te Réhradice

moravská z Rajhradu

Dm C F G Am
 107 8 A te Ré-hra-di-ce na pě-k-ný ro-vi-ně, te-če tam vo-dě-n-ka
 Dm G C Dm Am Dm
 7 8 do-lů po dě-di-ně, je pě-k-ná, je čis-tá.

Oh, When the Saints Go Marching In

traditional

29 **108**

F

8 Oh, when the saints go march-ing in. Oh, when the

6 **C7** **F** **F7**

8 saints go march-ing in. Oh Lord, I want to be in that

12 **B** **F** **Gm7** **C7** **C7** **F**

8 num-ber, when the saints go march-ing in.

She'll Be Coming Round the Mountain

traditional

109

F

8 She'll be com-ing round the moun-tain when she comes,

4 **F** **C7**

8 she'll be com-ing round the moun-tain when she comes.

8 **F** **F7** **B**

8 she'll be com-ing round the moun-tain, she'll be com-ing round the

12 **Bm** **F** **C7** **F**

8 moun-tain, she'll be com-ing round the moun-tain when she comes.

* **Alla breve** = ♩ je dvoupůlový takt. Toto odlišné označení přetrvalo z minulých staletí.

Cum decore

Tielman Susato

30

110 8 Cum de - co - re, cum - a - mo - re, cum splen - do - re,

7 8 cum ar - do - re, cum vi - go - re, cum ca - lo - re,

13 8 vo - ce can - ta - te me - lo - di - ca. Gau - di - a mi -

19 8 ri - fi - ca ma - gni - fi - ca - te in mu - si - ca.

Viva la musica

Michael Praetorius

trojhlasý kánon

111 8 Vi - va, vi - va la mu - si - ca, vi - va, vi - va la

4 8 mu - si - ca, vi - va la mu - si - ca!

Černé oči

česká

112 8 Čer-né o - či, jdě - te spát, čer-né o - či, jdě - te spát,

6 8 však mu - sí - te rá - no vstát, však mu - sí - te rá - no vstát.

Já mám doma trnku

česká

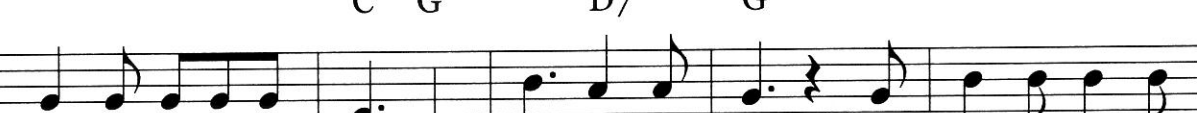
113
 8 Já mám do-ma trn-ku, trn-ku, trn-ku v ma-lo-va-ným hrn-ku, hr-neč - ku.
 9
 8 Tra-la - la - la - la - la - la - la - la, tra-la - la - la - la - la - la - la - la.

Pro lepší pochopení odlišnosti stupnic a jejich významu si nyní zahrajeme tutéž písničku v cikánské dur, která snižuje 2. a 6. stupeň ve stupnici. Písničku to změní k nepoznání.

114
 8 Já mám do-ma trn-ku, trn-ku, trn-ku v ma - lo va - ným hrn-ku, hr-neč - ku.
 9
 8 Tra-la - la - la la - la - la - la - la, tra-la - la - la la - la - la - la - la.

Daughters Will You Marry?

anglická

31 115
 8 Daugh - ters will you mar - ry? Yea, fa - ther, yea.
 5
 8 Will you mar-ry a farm-er? Nay, fa - ther, nay. A farm-er's wife I
 10
 8 will not be, clean-ing out sta-bles is not for me. Nay, fa - ther, nay.

Kudy, kudy, kudy cestička

česká

116

C G7 Adim C G7 C G7 Adim

8 Ku-dy, ku-dy, ku-dy ces-tič-ka pro mé-ho Je-níč-ka, ku-dy, ku-dy, ku-dy

6 C G7 C G7 C G7

8 ces - tič - ka pro mi - lé - ho? On hle - dá bo - ha - tý, s maš-le - ma

12 C G7 Adim C G7 C

8 na pa - ty, a - le hod-ná hol-ka pros - tič - ká ne - ní je - ho!

Moderato

Johann Sebastian Bach

Běží voda, běží

valašská
upravil: V. Zámečník

32
118

8

Dm **Dm** **Gm** **A**

Bě - ží vo - da, bě - ží, po ka - me - ni šus - tí,
V.

8

3 **Dm** **F** **C** **Dm** **B**

zka - zal mně můj mi - lý, že mne už o - pu - sti, dle slo - věč - ka

8

6 **A** **Gm** **A** **Dm**

jed - ne - ho po - zby - la sem mi - lé - ho.

8

Úhoz palcem:

■ Hrajeme palcem bez dopadu.

119

33

120

Kombinace úhozů palcem a prsty:

■ Oddělujeme pohyb palce od pohybu prstů! Jedná se o dvojhlas, snažíme se proto vnímat každý hlas samostatně. Neopíráme si nehrající prsty o tělo nástroje, ani je nepokládáme na struny!

34

121

35

122

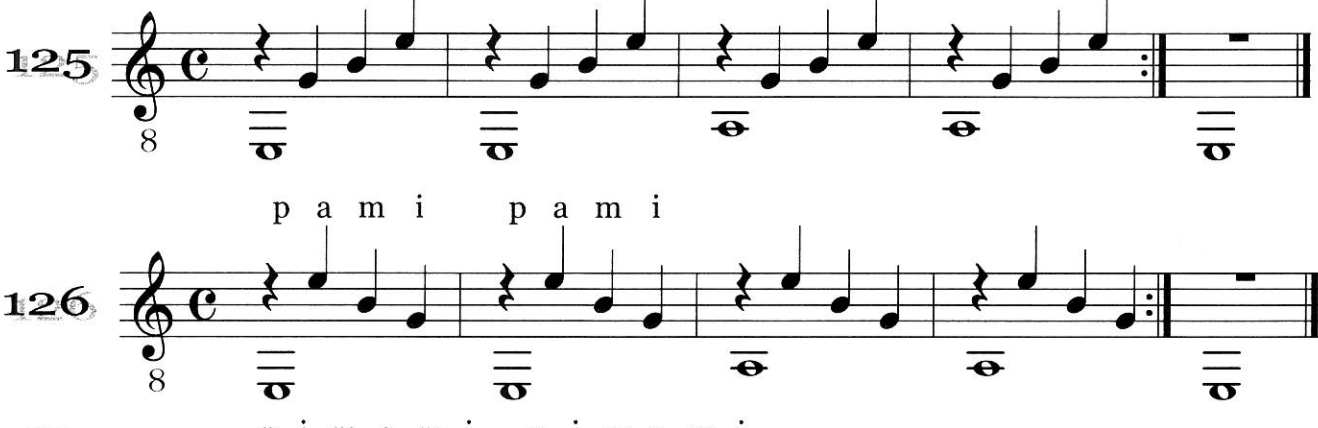
p i p m p i p m p a m i p a m i

123

m i m i m i m p i m i p i m i

124

p i m a p i m a p i m a p i m a p

125

p a m i p a m i

126

p i m a m i p i m a m i

36 127

128

129

37 130

131

132

p i m a m p i m a m

133

p m i a m a i m p m i a m a i m

134

p m i a i p m i a i

135

m a i m a i m a m a i m a i m a

136 *p i m i p i m i p a m a p a m a*

137 *a m i m a m i a m i a m i*

138 *a m i a m i a m i a m i*

139 *p a m i p a m i p a m i p a m i*

140 *a m i m a m i m a m i a m i m*

Skákal pes

česká

upravil: V. Zámečník

141

8

Ská - kal pes, přes o - ves, přes ze - le - nou, lou - ku,
Pej - sku náš, co dě - láš, žes tak ve - sel, stá - le,

5

8

šel za ním, mys - li - vec, pé - ro na klo - bou - ku,
řek' bych vám, ne - vím sám, hop, a ská - kal dá - le.

Na kole

V. Zámečník

[illegible]

Little Brown Jug

Traditional
upravil: V. Zámečník

143

Musical score for 'Little Brown Jug' in C major, 4/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked '143'. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and rests. There are also some unusual symbols like '8' and '3' with a bar over them, which might be misprints or specific notation for a particular instrument. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Déšť

V. Zámečník

Musical score for 'Déšť' in C major, 4/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked '144'. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and rests. There are also some unusual symbols like '8' and '3' with a bar over them, which might be misprints or specific notation for a particular instrument. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Šel zahradník

česká
upravil: V. Zámečník

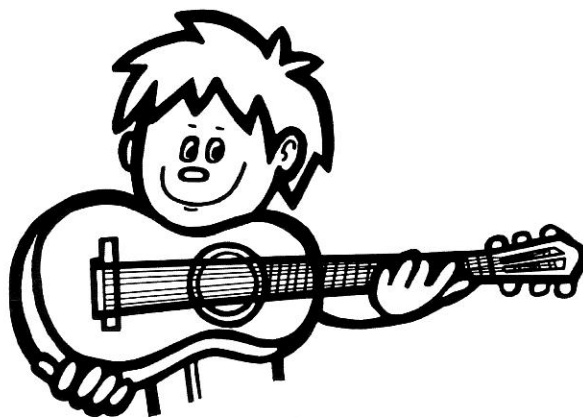
145

i m i m i m i m i m i m i m i m i m i m

Šel za-hrad-ník do za-hra-dy s mo-ty-kou, s mo-ty-kou,
Ne-by-la to roz-ma-rý-na, byl to křen, byl to křen,

5 i m i m i m i m i m i m i m i m i m i m

vy-ko-pal tam roz-ma-rý-nu ve-li-kou, ve-li-kou.
vy-ho-dil ho za-hrad-ní-ček z ok-na ven, z ok-na ven.

Etudka a moll

V. Zámečník

146

8 0 2 3 4 0 2 3 4

3 8 0 3 2 4 0 2 3 4

6 8 0 2 3 4 0 2 3 4

Irská

V. Zámečník

42

147

Něžná

Martin Skala

43

148

Andantino

Ferdinand Sor
upravil: V. Zámečník

44

149

5

10

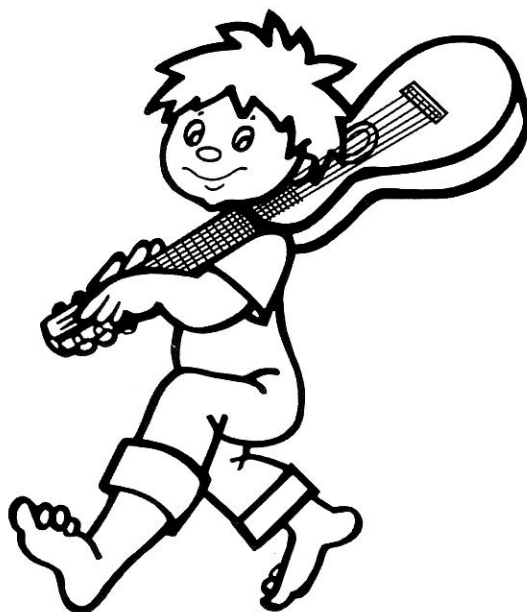
15

20

rit.

Ve stínu lípy

V. Zámečník

[illegible]

Etuda A dur

Fernando Carulli

p i m i a i m i p i m i a i m i II.

151

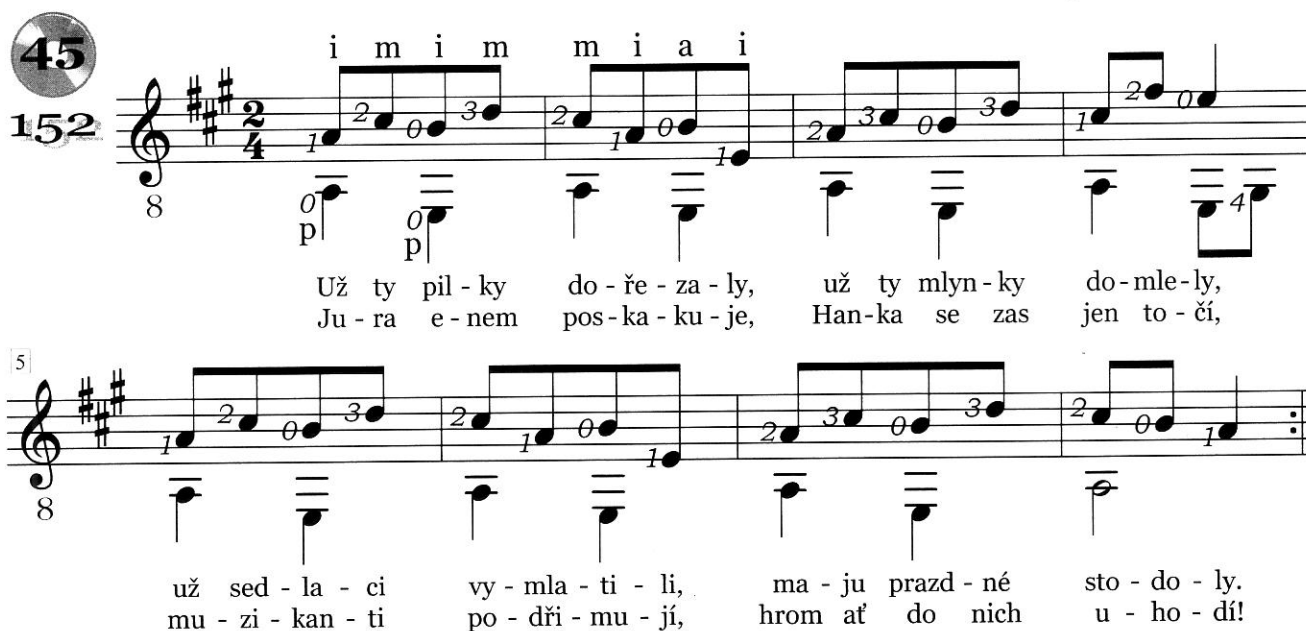

Už ty pilky dořezaly

valašská
upravil: V. Zámečník

45

152

i m i m m i a i

Už ty pil - ky do - ře - za - ly, už ty mlyn - ky do - mle - ly,
Ju - ra e - nem pos - ka - ku - je, Han - ka se zas jen to - čí,

už sed - la - ci vy - mla - ti - li, ma - ju prazd - né sto - do - ly.
mu - zi - kan - ti po - dř i - mu - jí, hrom ať do nich u - ho - dí!

Valčík

F. Carulli

i m a a m i

153

8

7

8

13

8

19

8

Fine

II.

D. C. al Fine

Nestarej se, ženo má

česká
upravil: V. Zámečník

154

8

5

8

Ne - sta - rej se, že - no má, že my nic ne - má - me,

za - bi - je - me ko - má - ra, ma - sa na - dě - lá - me.

Moře v západu slunce

V. Zámečník

46 155

p i m a i m a p i m a

8 3 2

4 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

8 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

I. II. I. II.

8 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

I. II.

12 8 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

D. C. e poi la Coda

Winter, ade

 německá
 upravil: V. Zámečník

156 3/4

8 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

Win-ter, a - de! Schei-den tut weh.

A - ber dein Schei-den macht, daß mir das

6 8 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8

Her - ze lacht! Win - ter, a - de! Schei-den tut weh.

V domě čaroděje

V. Zámečník

47
157

p m i p i m a m p m a i p m a m a

8 s. t. 2 p. 2 p. 2 p.

5 8 3 nat. 4 2

9 8 3 2 0 s. p. 3 2 0

13 8 2 4 1 2 0 3 1 0 1

17 a tempo 8 s. t. p. p. p.

Nálada

V. Zámečník

p i a m p i a m p i a m i p p i p

Bonny Sweet Robin

Anonym

upravil: V. Zámečník

48

Rytířský turnaj

M. Skala

49

160

8 *mf*

5

9 *p* s.p.

13 *mf* nat.

17

21 *p* s.p.

25 *mf* nat.

29

Greensleeves

Anonym

upravil: V. Zámečník

50

161

5

9

13

El Vito

španělská
upravil: Petr Vít

♩ = 200

162

Ein Vogel wollte Hochzeit machen

německá
upravil: V. Zámečník

Ein Vo-gel woll-te Hoch-zeit ma-chen in dem grü-nen Wal - de. Fi-de -

ra - la - la, fi - de - ra - la - la, fi - de - ra - la - la - la - la!

Vzpomínky

V. Zámečník

52

164

6/8

p m i m i m p i m i m i

8

5

Fine

9

p a m i m a p i m i m i p a m i m a II.

8

13

rit.

D. C. al Fine

Už je to uděláno

 česká
 upravil: V. Zámečník

II.

165

2/4

8

Už je to u - dě - lá - no, už je to ho - to - vo,

5

pár va - jí - ček na ren - dlí - ček kou - sek más - la do to - ho.

Na Bílé hoře

česká
upravil: V. Zámečník

53

166 3/4 8

m a i m a i m i m i

Na Bí - lé ho - ře se - dlá - ček o - ře,

II. m i m i m i m a i m a

3 8

má hez - kou dce - ru, ach, dej mi ji Bo - že! Hej, žu - py, žu - py,

6 8

o - ko - lo cha - lu - py, hej, žu - py, žu - py, žup!

Valčík

Jan Křtitel Vaňhal
upravil: V. Zámečník

167 3/4 8

m i a m a i m i m i m a m i

5 8

9 II. I.

13 8

Májový valčík

V. Zámečník

54
168

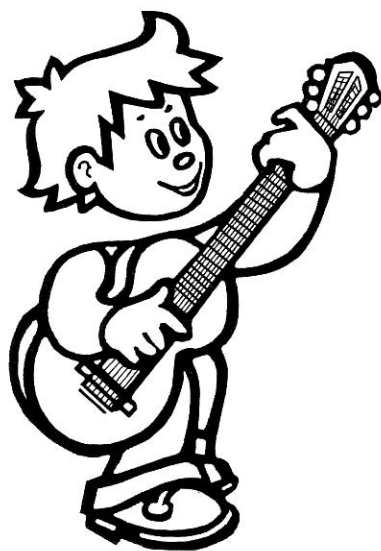
8

8

10

15

19

Andante

Wolfgang Amadeus Mozart
upravil: V. Zámečník

55

169

8

III.

5 I.

8

9 III. I.

8

13

8

Už je to uděláno

česká
upravil: V. Zámečník

56 170

a i i a i a i m i m i a i a i

Už je to u - dě - lá - no,

už je to ho - to - vo, pár va - jí - ček

na ren - dlí - ček kou - sek más - la do to - ho.

Voděnka studená

moravská
upravil: V. Zámečník

57 171

i m a m i m i a i m a

Vo - děn - ka stu - de - ná ja - ko led, ja - ko led,

Jed - nú za - po - me - nu, po - dru - hej zpo - me - nu,

ne - mo - žu má mi - lá na te - be za - po - mět.

po - tre - tí, má mi - lá, sl - zy mňa po - le - jú.

Andante

F. Carulli

172

4

9

12

a i a i m i m i

p p p p

Cib, cib, cibulenka

česká
upravil: V. Zámečník

173

5

a i a i a m i m

Cib, cib, ci - bu - len - ka, mak, mak, ma - ku - len - ka,

když jsem by - la ma - lič - ká, cho - va - la mě ma - tič - ka.
A teď, když jsem ve - li - ká, mu - sím cho - vat Je - ní - ka.

Malé blues

V. Zámečník

174 *i m i m*

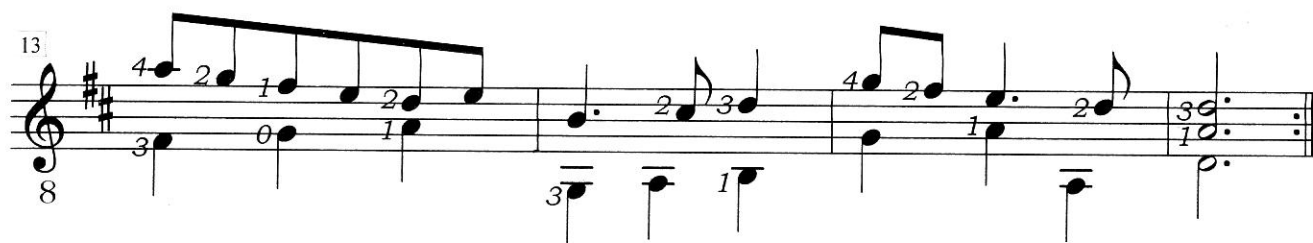
Menuet

 Francois Champion
 upravil: V. Zámečník

58

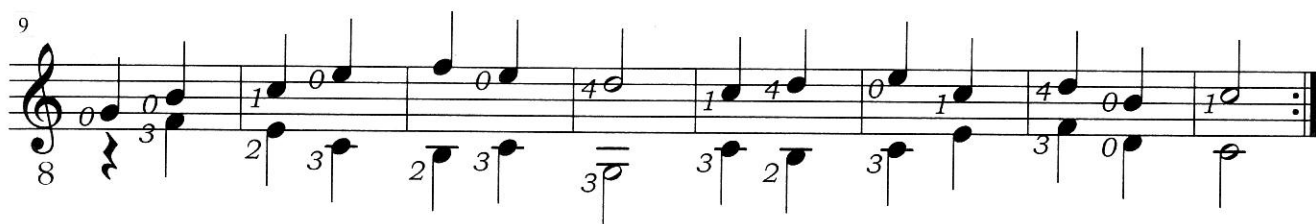
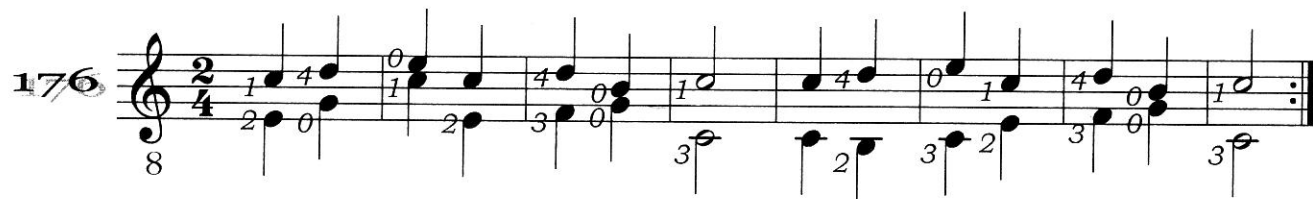
175

Andante

F. Carulli

Avignon

francouzská

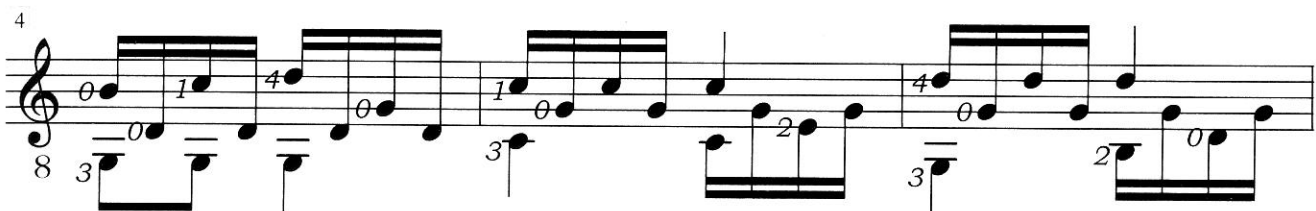
úprava, text: V. Zámečník

Nad ře - kou,
Nad ře - kou,

nad Rhô - nou
nad Rhô - nou

most se kle - ne
měs - ta slá - va

a né že ne,
ne - u - stá - vá

ja - ko smích
sta - bu - lí

s oz - vě - nou
pro - stře - nou

tak je zná - mý
tak je zná - mý

A - vig - non

A - vig - non.

česká
upravil: V. Zámečník

F. Sor

80

Muzikanti, co děláte

moravská
upravil: V. Zámečník

61 180

i m i m - i m a m i m i m

Mu - zi - kan - ti, co dě - lá - te, mu - zi - kan - ti,

5 i m i m a i m i m i m i m i m i

co dě - lá - te, aj, má - te hu - sle a ne - hrá - te,

9 aj, má - te hu - sle a ne - hrá - te!

Andantino

F. Carulli

181

m i m i m i m i

a i a i a i a i a i a i

m i p i p

p i m i p i m i

p i a p p i m p p i a p p i m p p a m i m i m i p m i p p

Andantino grazioso

Mateo Carcassi

a m i m i i a i a i a i p i m i a i m i a i a i

182

m i m i p a

8 *mi mi mi mi*

mp p p i a

12

Město a venkov

V. Zámečník

183 *i m i m*

p p p p

4

7

10 II. *p i m a m a i m* rit.

13 *p i m a m* rit.

D. C. e poi Φ la Coda

O prázdninách

Jiří Solnička

62

184

3/4

8

3

simile

Fine

4

8

9

8

13

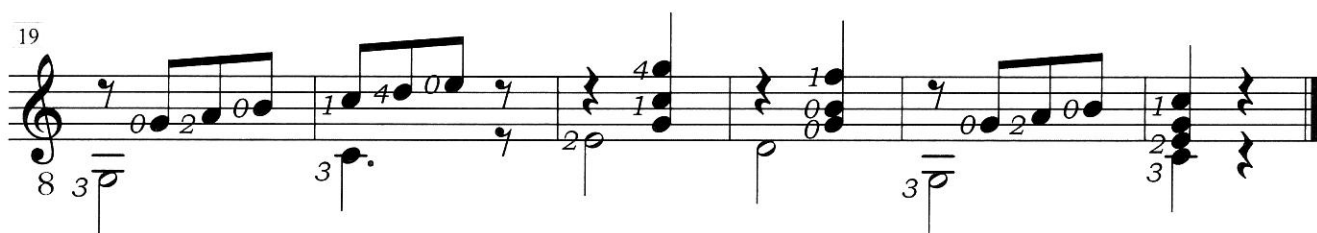
8

D. C. al Fine

Vivace

Antonio Diabelli

The image shows a musical score for the song "The Rose Tree". It consists of two staves of music. The first staff is labeled with the number "185" in the top left corner. The second staff is labeled with the number "7" in the top left corner. The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The bass line is primarily composed of whole and half notes. There are several fingerings indicated by numbers 1, 2, 3, and 4 above the notes. The score includes a repeat sign (double bar line with two dots) in the middle of the second staff. The overall style is that of a traditional folk song transcription.

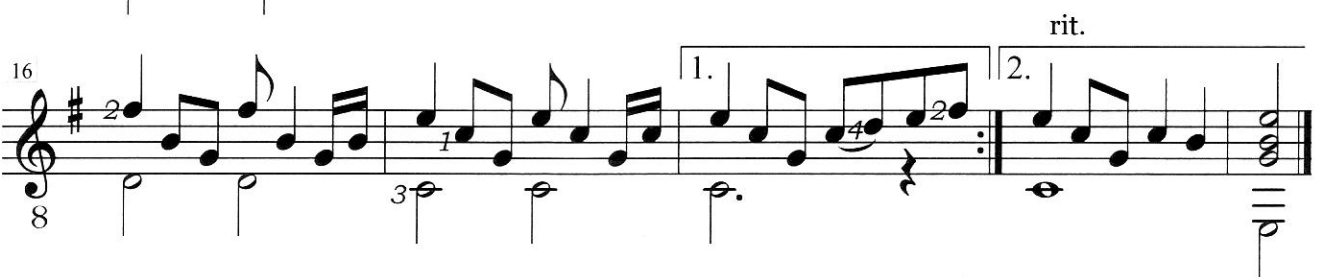
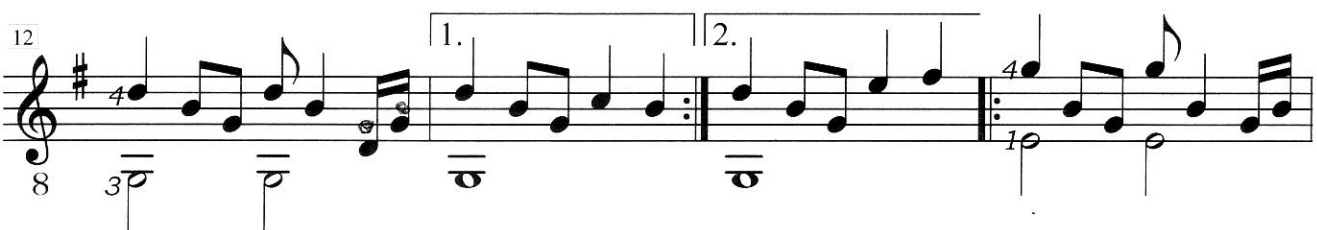
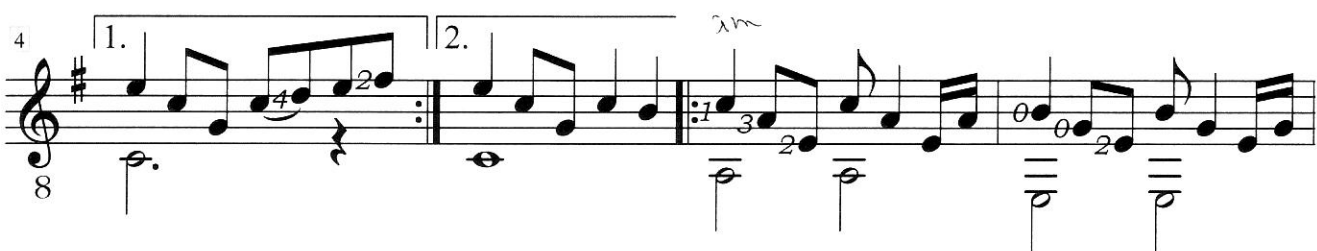
Ke hvězdám...

V. Zámečník

186

m i a m i a m i m a m i a m i m

Rumba

V. Zámečník

p i m p i m p i

187

8

5

8

9

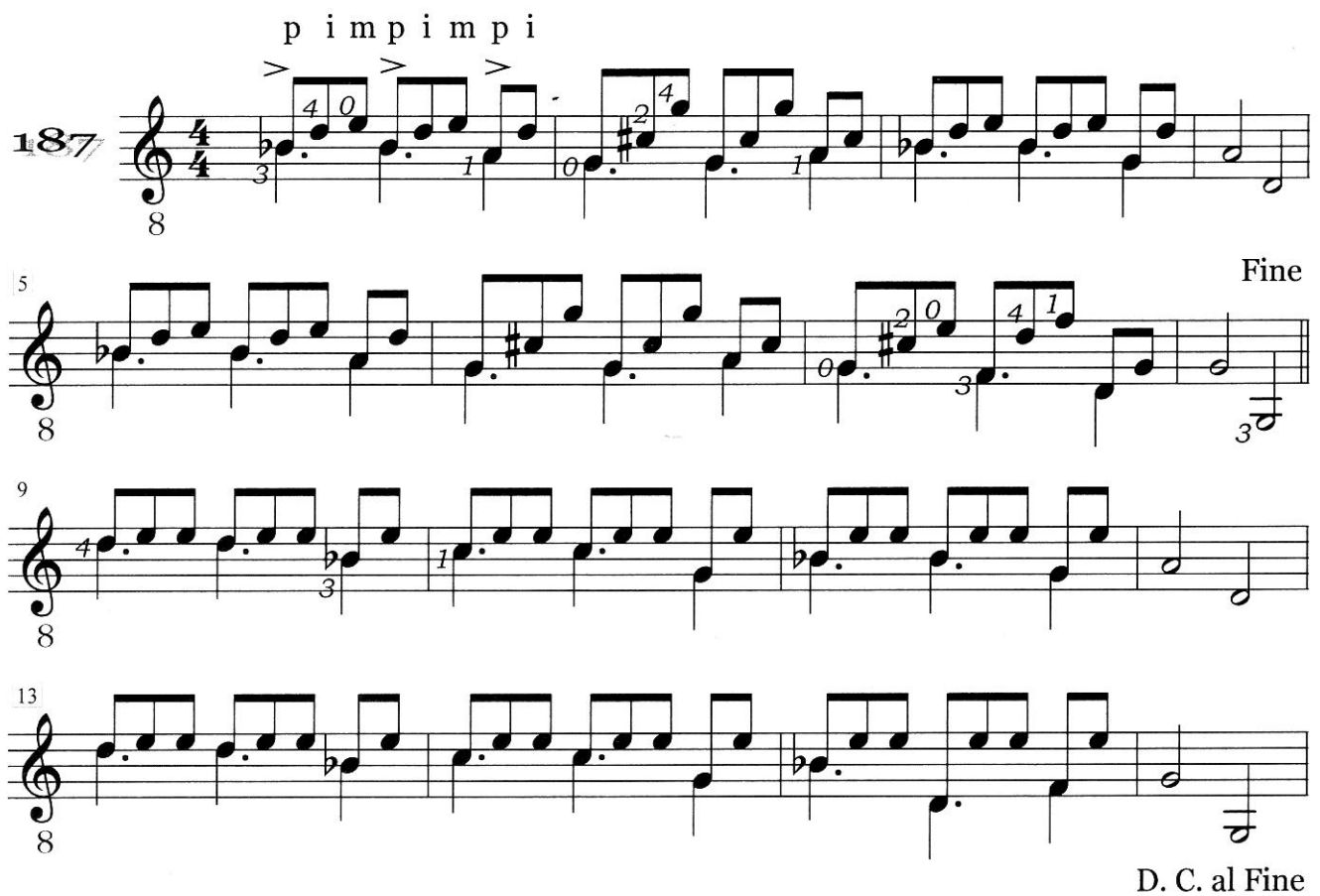
8

13

8

Fine

D. C. al Fine

Studie a moll

V. Zámečník

p i m i p i m i

188

8

3

8

5

8

7

8

1.

2.

Corrente

Anonym
upravil: V. Zámečník

189

4

8

8

11

Watkins Ale

Anonym
upravil: V. Zámečník

64

190

5

8

9

Ukolébavka

Jan Jakub Ryba
upravil: V. Zámečník

191

Bourrée

Johann Philip Krieger
upravil: V. Zámečník

65

192

Dyž sa buček zeleňá

ragtime po valašsky

valašská

upravil: V. Zámečník

193

66

193

8

p p p p p p p p i m i m i m i

Dyž sa bu-ček ze-le-ná, va-lach hod-ně
Dyž sa bu-ček ze-le-ná, va-lach pěk-nú

o - vec má, ze - le - ňaj sa ,buč - ku, pěk-ně po -
žen - ku má, ze - le - ňaj sa ,buč - ku, pěk-ně po -

11

ma - luč - ku, va-lach hod - ně o - vec má!
ma - luč - ku, va-lach pěk - nú žen - ku má!

Allegretto

Georg Fridrich Händel

upravila: M. Rousková

194

The image shows a musical score for the song "The Rose Tree". It consists of three systems of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 6/8.

System 1: The first system begins with a treble clef and a key signature of one flat. The time signature is 6/8. The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, and then a quarter note B4. The bass line starts with a quarter note G3, followed by a quarter note A3, and then a quarter note B3. The system ends with a double bar line.

System 2: The second system begins with a treble clef and a key signature of one flat. The time signature is 6/8. The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, and then a quarter note B4. The bass line starts with a quarter note G3, followed by a quarter note A3, and then a quarter note B3. The system ends with a double bar line.

System 3: The third system begins with a treble clef and a key signature of one flat. The time signature is 6/8. The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, and then a quarter note B4. The bass line starts with a quarter note G3, followed by a quarter note A3, and then a quarter note B3. The system ends with a double bar line.

Žežuličko, kde jsi byla?

česká
upravil: V. Zámečník

68

195

m i m i m i m i a i a i m i m i
 8 3 p 0 p p 3 p 3 p
 Že - žu - lič - ko, kde jsi by - la,
 Se - dě - la jsem na vět - vič - ce,
 3
 žes tak dlou - ho ne - ku - ka - la? Ku - ku!
 vo - la - la jsem na mys - liv - ce: Ku - ku!
 6
 Ku - ku! Ku - ku, ku - ku, ku - ku!
 Ku - ku! Ku - ku, ku - ku, ku - ku!

Tower Hill

Giles Farnaby
upravil: V. Zámečník

69

196

8 3 2 0 3 3 2
 5
 8 3 7 2 3 0 7 2 3 0 3 7 3
 9
 8 2 3 3 0 3 2 4 1 2 3

13

17

21

Gavotte

Michael Praetorius
upravil: V. Zámečník

197

6

Píseň

J. J. Ryba
upravil: V. Zámečník

198

5

Presto

Darwin Francisco Maldonado Terán

The image shows a page from a musical score for 'The Swan' by Camille Saint-Saëns. The score is written for a piano and a vocal soloist. The piano part is in 4/4 time and features a series of sixteenth-note patterns. The vocal part is in 4/4 time and features a series of quarter-note patterns. The tempo changes from 'Molto rit.' to 'Allegro'.

The score is divided into three systems. The first system is the piano introduction, marked 'Molto rit.' and 'f'. The second system is the vocal solo, marked 'Allegro' and 'f'. The third system is the piano solo, marked 'Allegro' and 'f'. The piano solo features a series of sixteenth-note patterns.

The score includes a variety of musical notation, including treble and bass staves, clefs, time signatures, and dynamic markings. The piano part includes a series of sixteenth-note patterns, while the vocal part includes a series of quarter-note patterns. The tempo changes from 'Molto rit.' to 'Allegro'.

Allegretto

N. Coste

Andretto N. Costa

200

V. I.

8

4

7

8

II.

7

8

The image shows a musical score for a piece titled "Andretto" by N. Costa. The score is written on three staves. The first staff begins with a tempo marking of "200" and a time signature of 4/4. It contains measures 1 through 4, with a "V." marking above measure 3. The second staff contains measures 5 through 8, with a "4" marking above measure 5. The third staff contains measures 9 through 12, with a "7" marking above measure 9 and a "II." marking above measure 10. The score includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings. There are also some markings that appear to be page numbers or measure numbers (8, 4, 7, 8) and a large "II." marking. The title "Andretto" is at the top left, and "N. Costa" is at the top right.

Malá rumba

P.Vít

70 $\text{♩} = 60$
201

8

0 3 0 2 p p p p p p p p

4

8

0 3 0 2 p p p p p p p p

7

8

0 3 0 2 p p p p p p p p

11

8

0 3 0 2 p p p p p p p p

Vysvětlivky: $\square$ = golpe (úder u kobyly)

$\square$ = úder celou p. rukou přes struny - utlumení a chřestivý zvuk.

Švýcarská píseň

M. Carcassi

71

202

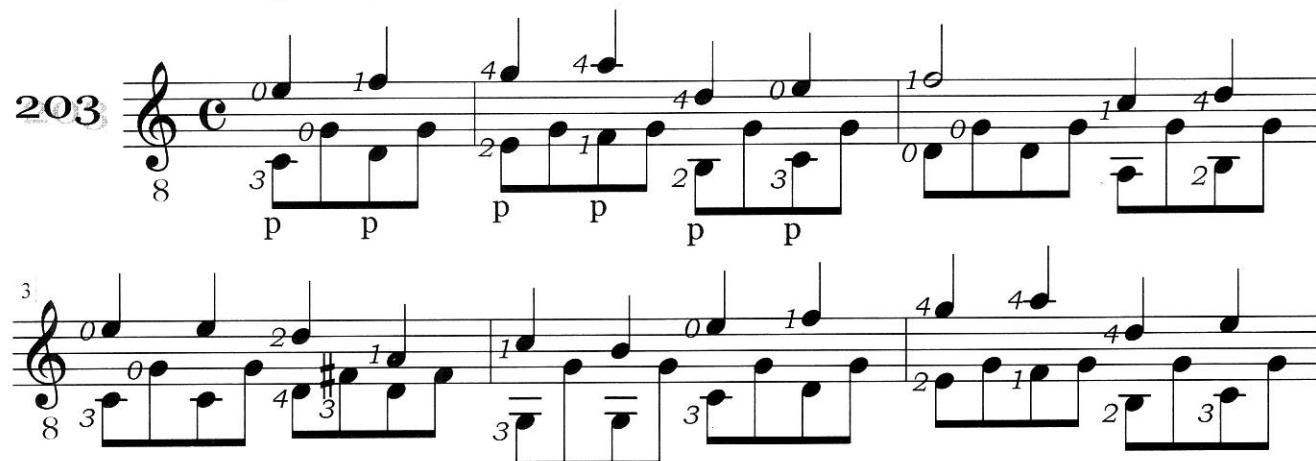
Andante

Robert Schumann

upravil: V. Zámečník

a i a i a i a i m i a i

203

Allegro

Mauro Giuliani

p i m i a i m i p i p i p i p i

Menuet

J. Solnička

72

205

3/4

8

1 3 2 0 1 2 0 3 1 4 0

4

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

7

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

11

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

15

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

19

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

22

1/4 2/4 0 4 2 0 1 4 1 0 1 3 2 0 1 4

8

0 3 0 3

V.

Menuet

Anonym
upravil: V. Zámečník

206

5

10

15

20

24

28

Sedlácký tanec

Carl Maria von Weber
upravil: V. Zámečník

73 207

III. I. III. I. III. I.

i m a m i a i m a m i a i m a m i m i m a

4 m i m i m a m i a i m a m i a i m a m i m i m a m

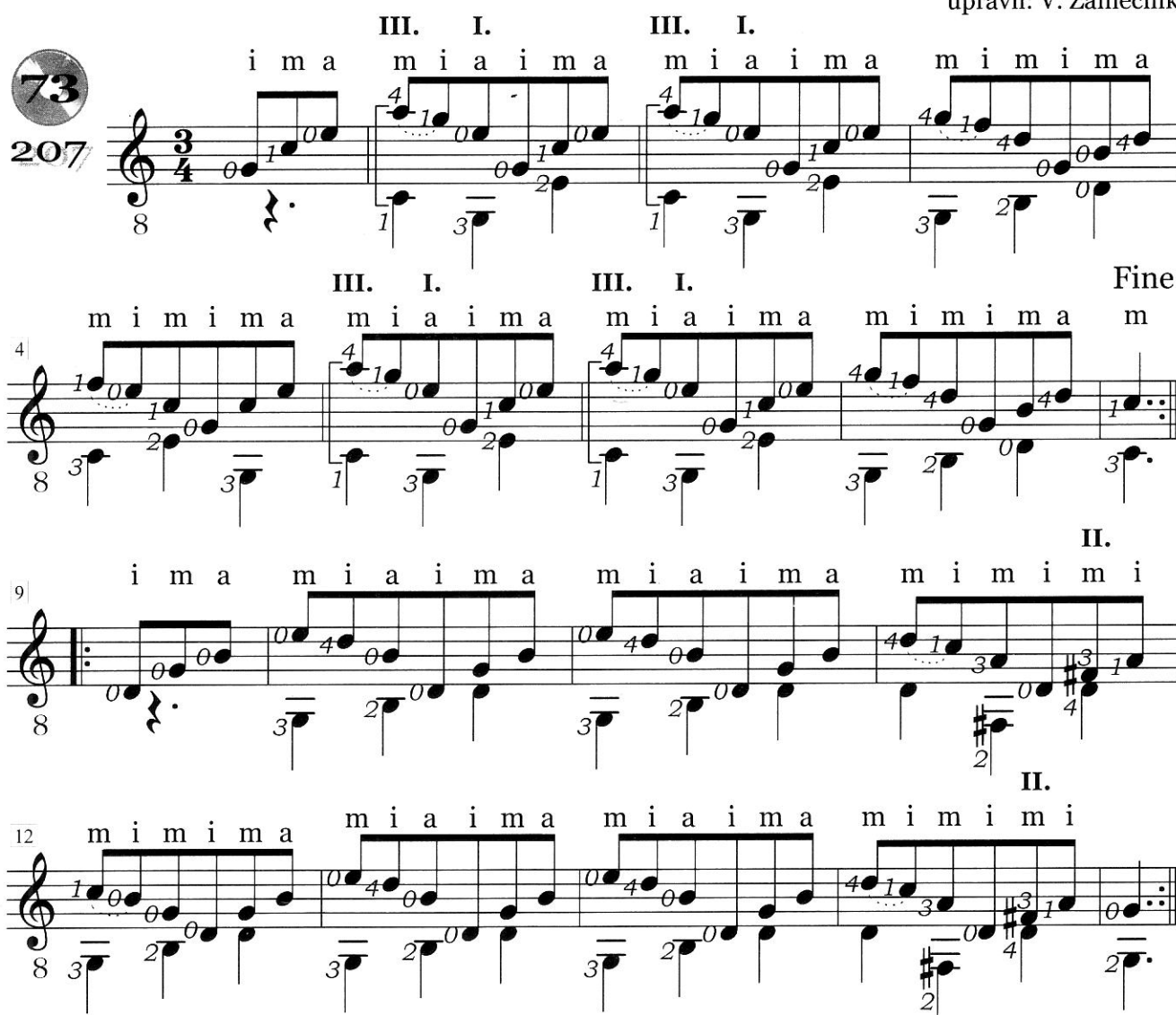
9 i m a m i a i m a m i a i m a m i m i m i

12 m i m i m a m i a i m a m i a i m a m i m i m i

II. II.

Fine

D. C. al Fine

Andantino

Dionysio Aguado

208

6

11

Písnička

J. Solnička

209

5

9

13

17

III.

21

25

III.

30

1. 2. VIII.

V. Zámečník

74

210

a m i p i m i m i a m i a m i a p p p

4

7

11

15

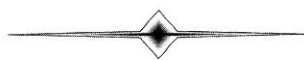
19

I.

II.

III.

VII.

Téma s variacemi

M. Giuliani

211

f *p* *f* *p* *f* *p* *f* *p*

9

a i a i a i p i

f *p* *p* *p* *p* *p* *f* *p*

Fine

17

p i a p i m p i a p i m

p *p* *p* *p* *p* *p* *p* *p*

21

p i m a m i

p *p* *p* *p* *p* *p* *p* *p*

25

p i p i m i a m a i p i p i p i

p *p* *p* *p* *p* *p* *p* *p*

29

p i a i p i m i

p *p* *p* *p* *p* *p* *p* *p*

D. C. al Fine

Král slunce tančí

J. Solníčka

75

212

IV. I.

I. IV. IX.

32

D. C. e poi Φ la Coda

Veselá nebo tajuplná?

V. Zámečník

76

213

a m i a m i a m i simile

mf *p* *mf*

II. rit. p i m a m i Φ

s. p.

II. a tempo

IV.

a m i a m i a m i

p nat.

II.

III.

VII.

mf s. p.

D. C. e poi Φ la Coda

Allegro

Christian Gottlieb Neefe
upravil: V. Zámečník
VII.

77

214

II.

I.

VIII.

V.

II.

III. II.

VII.

I.

Studie a moll

V. Zámečník

V.

78

215

8

4/4

1 4 3 4 1 3 1 3 4 3 1 4 3 4 2 1 3 1 #3 #4 1

① ② ① ② ③ ② ①

5

8

4 1 3 4 1 2 4 1 2 1 4 3 1 3 4 1 3 4 1 2 4 1 3 2 1 4 #3 #4 1 3

① ②①② ①②① ②①② ③② ①

9

8

2.

3 2 1 4 #3 #4 1 7

③② ①

rit.

Lento misterioso

D. F. Maldonado Terán

79

216

8

ppp

5

8

mp

9

8

V.

13

8

mf

V.

17

8

mf

f

II.

II.

mp

21

8

p

S. p.

25

8

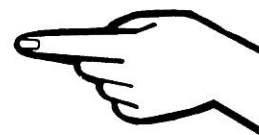
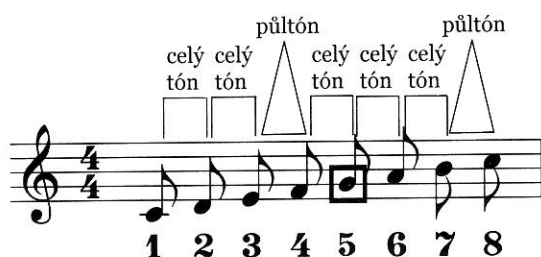
pp

Stupnice

- je stoupající nebo klesající řada tónů, uspořádaná podle určitých pravidel. Kromě **stupnic dur** a **moll**, o kterých budeme hovořit, existuje celá řada dalších stupnic – např: chromatická, celotónová, cikánské dur a moll, církevní stupnice (dórská, frygická atd...). Každá z těchto stupnic má jiné, pro ni charakteristické, intervalové složení.

Stupnice dur:

- je složena z celých tónů a půltónů. Půltónové vzdálenosti jsou mezi 3. a 4., 7. a 8. stupněm.

- Další durová stupnice s křížky začíná vždy od pátého stupně (kvinty) předcházející stupnice a zvyšuje se v ní 7. stupeň. Stupnice s bé začíná na čtvrtém stupni (kvartě) předcházející stupnice a snižuje se v ní 4. stupeň. Tak vzniknou potřebné intervalové vzdálenosti mezi tóny každé následující stupnice.

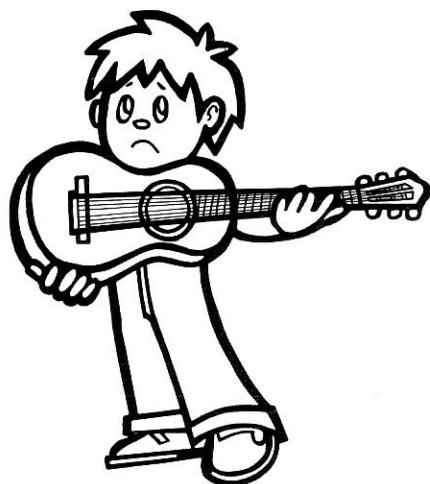
Diagram illustrating the construction of major scales using intervals (celý tón, půltón) and the sequence of notes for three scales:

Scale 1 (C major): c d e f g a h c (notes 1-8)

Scale 2 (D major): g a h c d e fis g (notes 1-8, starting on the 5th degree of the previous scale)

Scale 3 (E major): d e fis g a h cis d (notes 1-8, starting on the 6th degree of the previous scale)

Arrows indicate the progression: "postup po kvintách" (progression by fifths).

c d e f g a h c

postup po kvartách

1 2 3 4 5 6 7 8

f g a b c d e f

1 2 3 4 5 6 7 8

b c d e f g a b

1 2 3 4 5 6 7 8

Stupnice moll:

- je také složena z celých tónů a půltónů. Intervalové složení je ovšem jiné. Mollové stupnice máme tři: aiolskou, harmonickou a melodickou.

- Aiolská** – půltónové vzdálenosti jsou mezi 2. a 3., 5. a 6. stupněm.

celý tón půltón celý tón celý tón půltón celý tón

1 2 3 4 5 6 7 8

- Harmonická** – půltóny jsou mezi 2. a 3., 5. a 6., 7. a 8. stupněm. Mezi 6. a 7. stupněm je vzdálenost jeden a půl tónu.

celý tón půltón celý tón celý tón půltón jeden a půl tónu

1 2 3 4 5 6 7 8

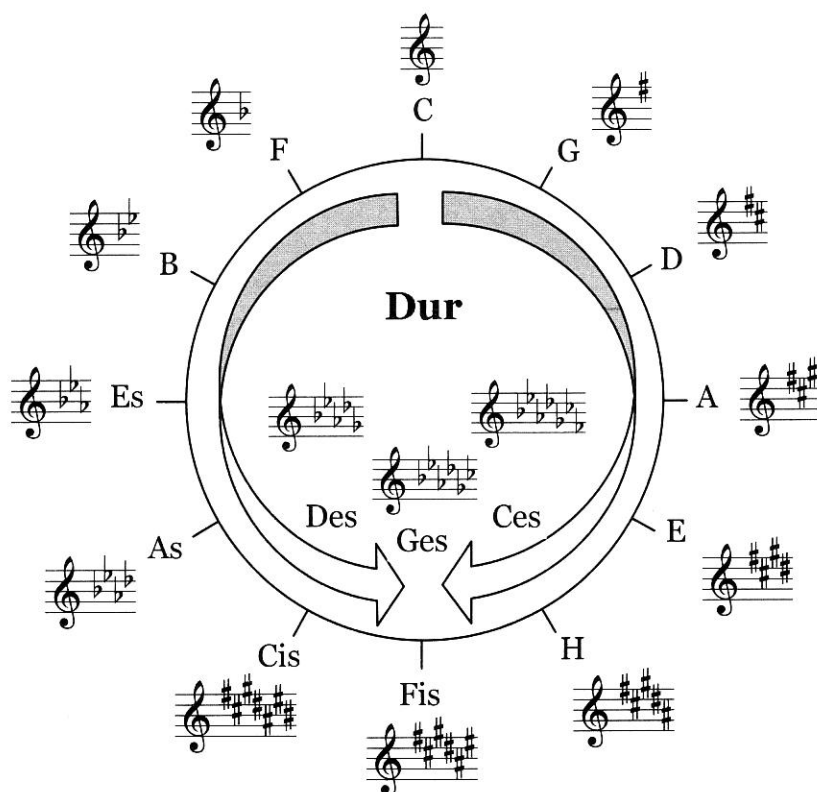
- Melodická** – půltóny jsou mezi 2. a 3., 7. a 8. stupněm. Při sestupu se zvýšení tónů ruší, zní tedy jako stup. aiolská

půltón celý tón půltón celý tón celý tón půltón celý tón celý tón půltón celý tón

1 2 3 4 5 6 7 8 7 6 5 4 3 2 1

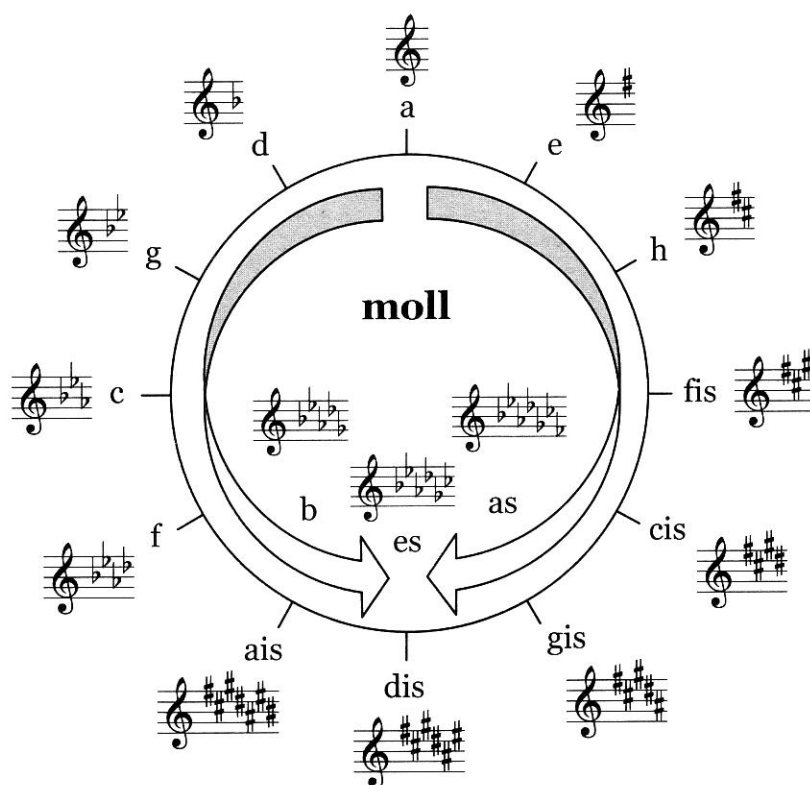
Kvintový a kvartový okruh:

- Stupnice s křížky postupují po kvintách (pět tónů), stupnice s bé po kvartách (čtyři tóny).

Stupnice

máme stejnojmenné a paralelní. Stejnojmenné se stejně jmenují (např: C dur – c moll, A dur – a moll), ale mají odlišné předznamenání a paralelní mají stejné předznamenání, ale odlišné názvy. (Např: dva křížky mají D dur a h moll, dvě bé B dur a g moll).

Pravděpodobnost úspěchu
roste s každým pokusem.

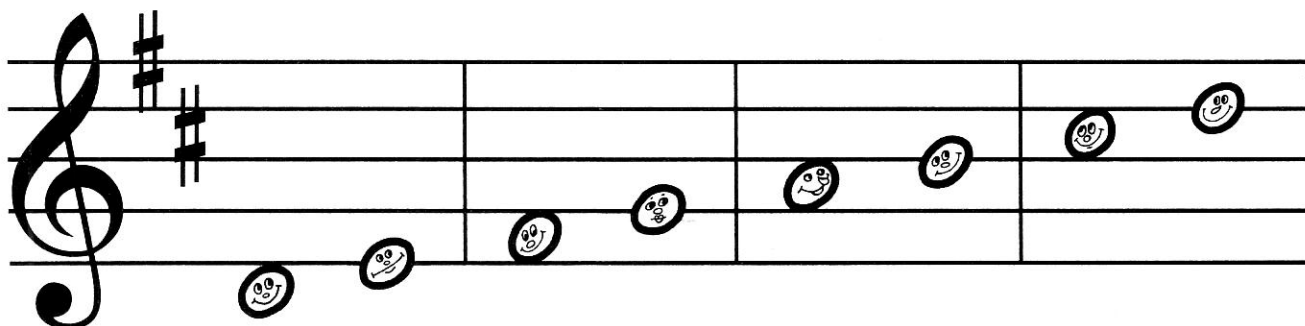

STOP !

Zvládnutí hry stupnic je základem pro dobrou techniku hry na hudební nástroj. Stupnice proto procvičuj velmi pečlivě! Je vhodné zařadit různé rytmizované varianty nácviku. Vyrovnanost úhozu docílíme nácvikem dvou a tří úhozů na každém tónu. Jednooktávové stupnice jsou pouze do čtyř křížků a čtyř bé. Pro snazší hratelnost je u některých akordů zvolen jeho obrat.

Stupnice dur a moll v rozsahu jedné oktávy

C dur

m i m i m i m i m i m i m i m i m i

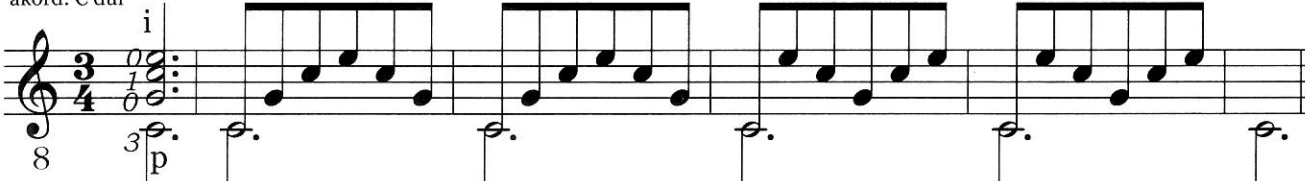
i m i m i m i m i m i m i m i m i

8

a p i m a m i p i m a m i p a m i m a p a m i m a p

akord: C dur

8

a moll - melodická

m i m i m i m i m i m i m i m i m i

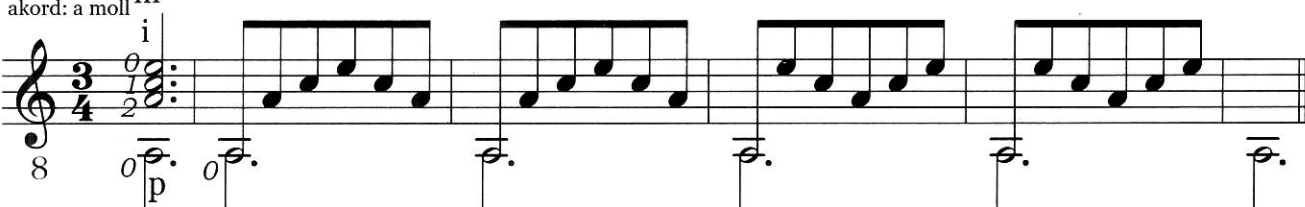
i m i m i m i m i m i m i m i m i

8

a p i m a m i p i m a m i p a m i m a p a m i m a p

akord: a moll

8

Stupnice a rozložené akordy hraj dále stejným prstokladem pravé ruky.

G dur

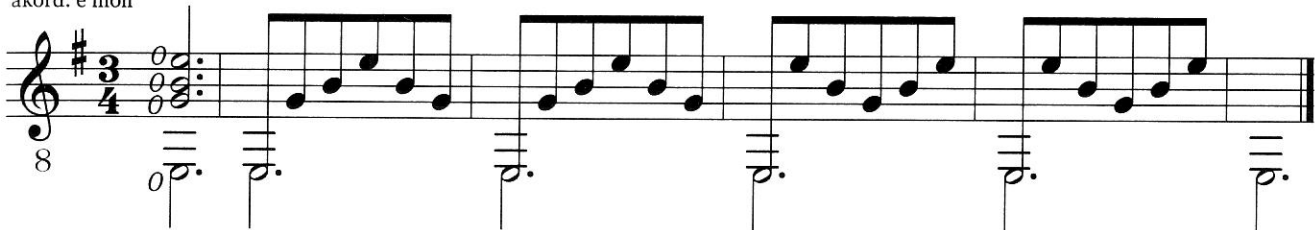
akord: G dur

e moll - melodická

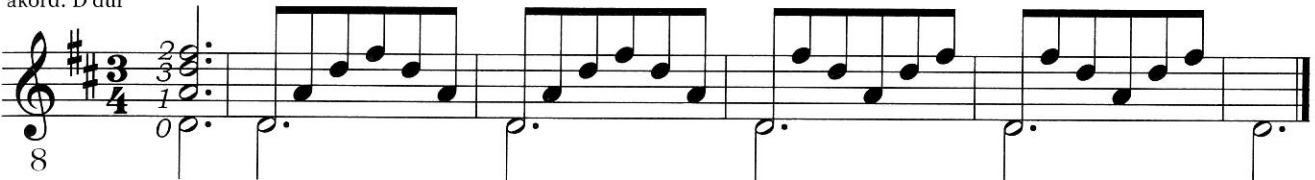
akord: e moll

D dur

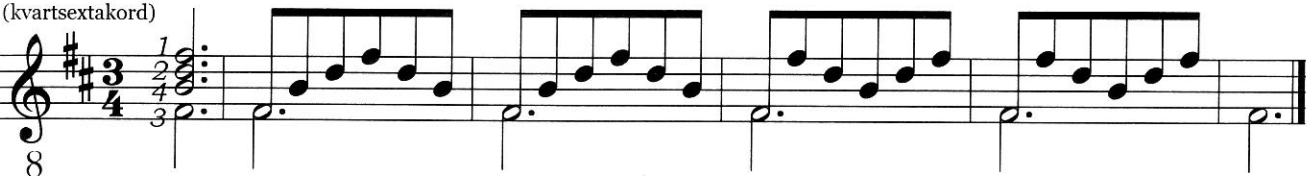
akord: D dur

h moll - melodická

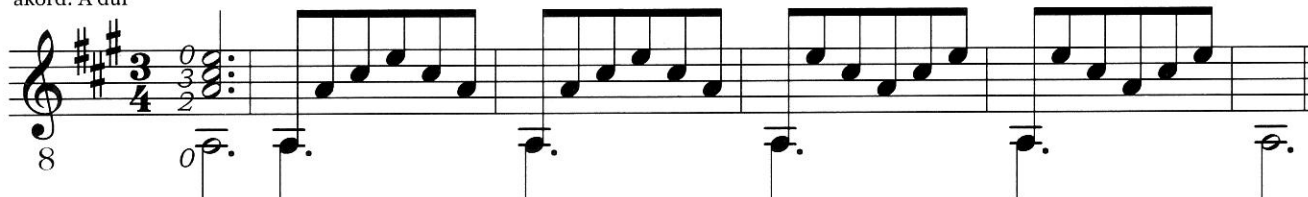
akord: h moll II.
(kvartsextakord)

A dur

akord: A dur

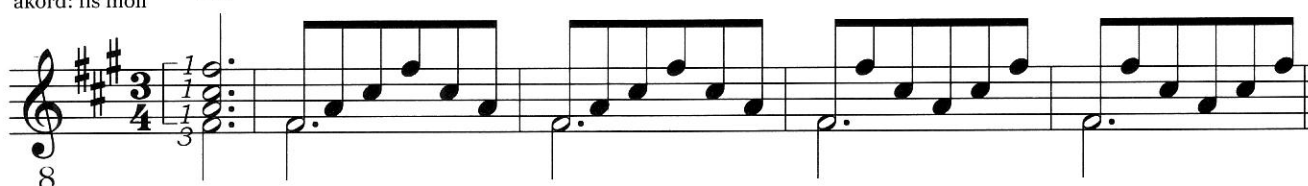

fis moll - melodická

akord: fis moll

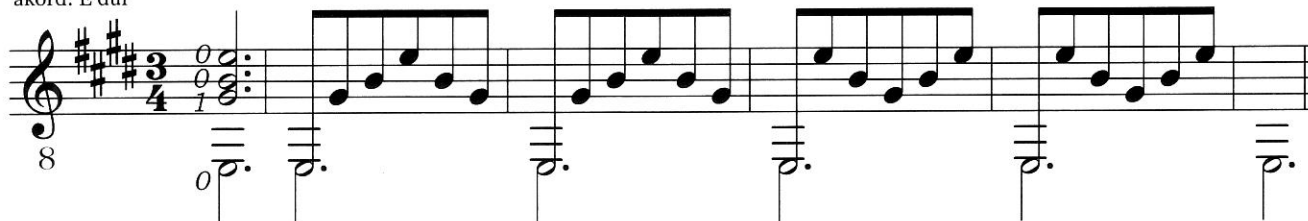
II.

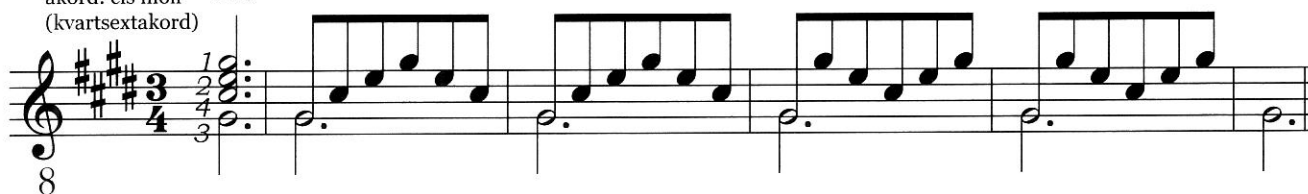
E dur

akord: E dur

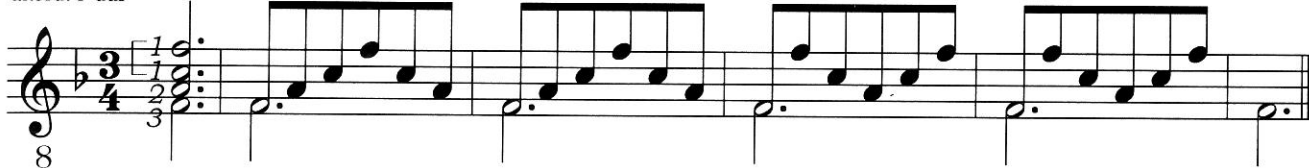
cis moll - melodická

akord: cis moll IV.
(kvartsextakord)

F dur

akord: F dur

d moll - melodická

akord: d moll

B dur

akord: B dur
(kvartsexakord)

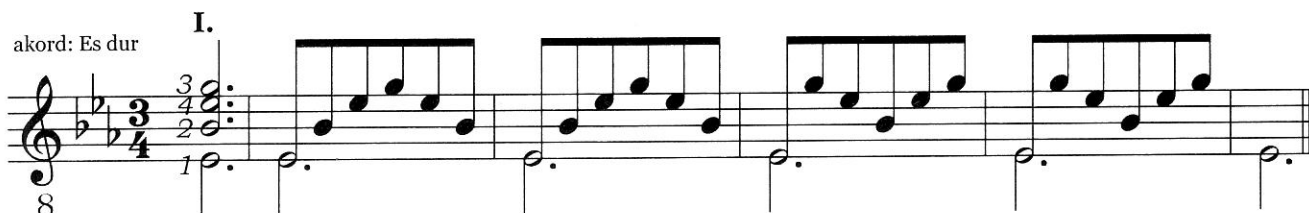
g moll - melodická

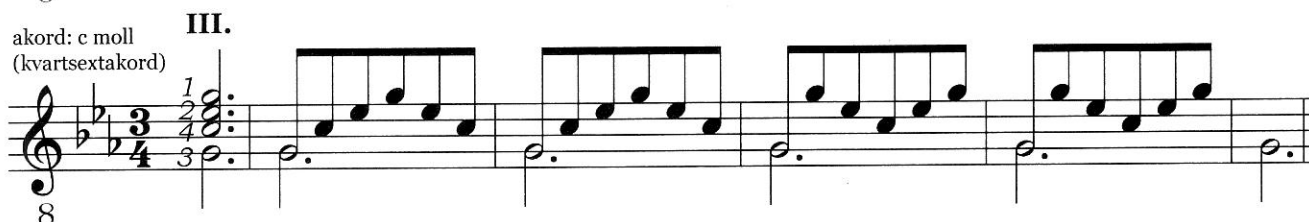
akord: g moll

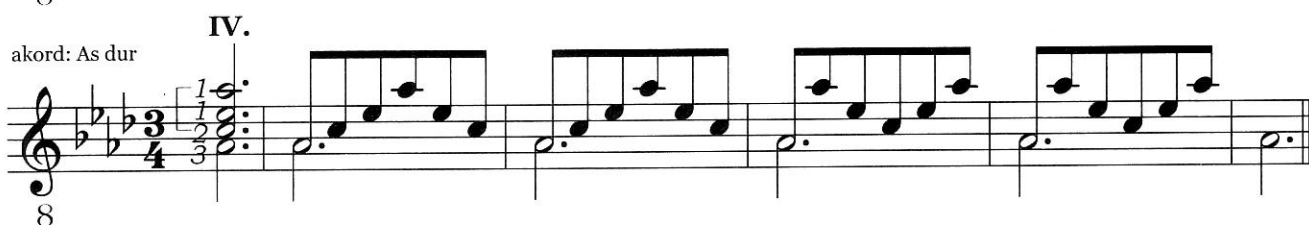
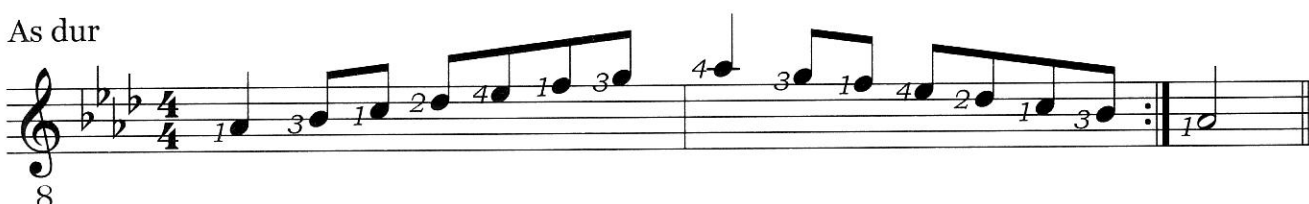
Es dur

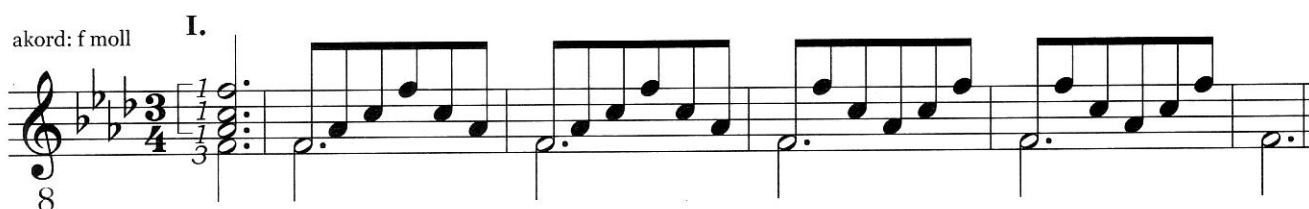
c moll - melodická

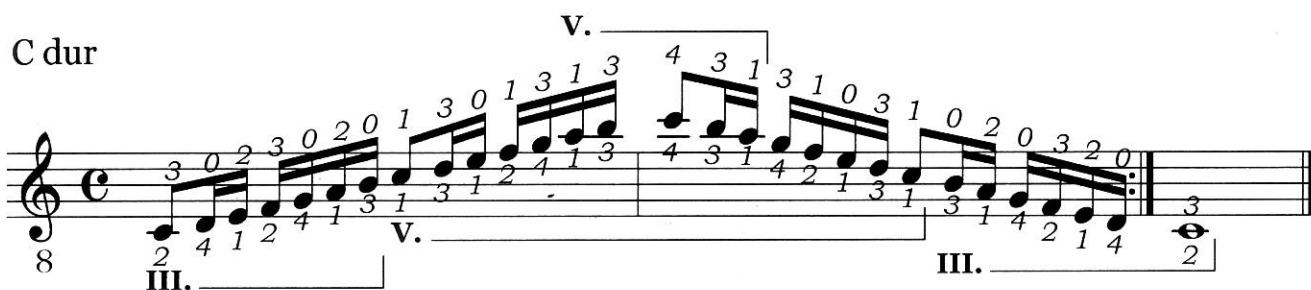
As dur

f moll - melodická

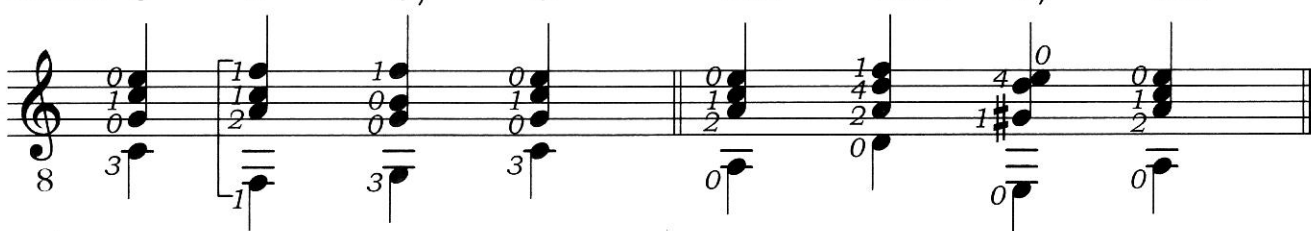
C dur

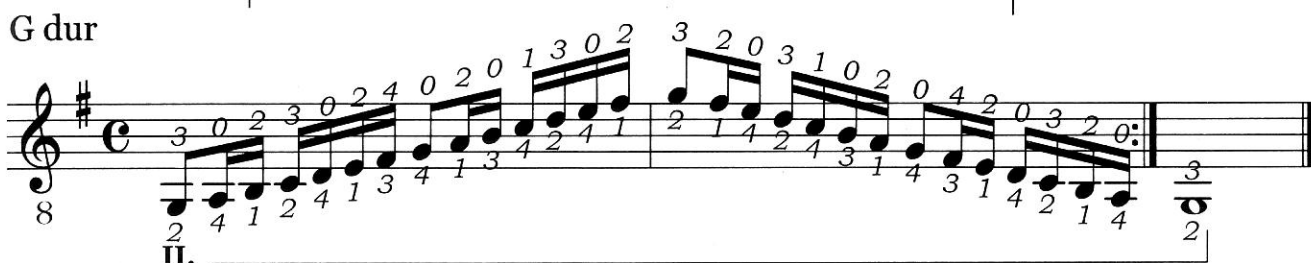
a moll - melodická

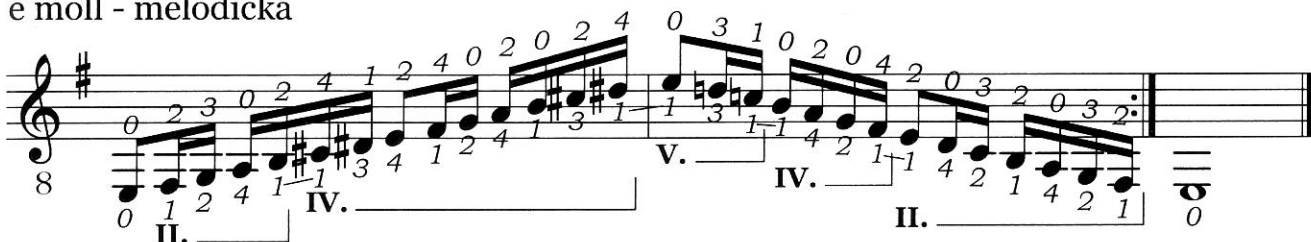
kadence C F G7 C Am Dm E7 Am

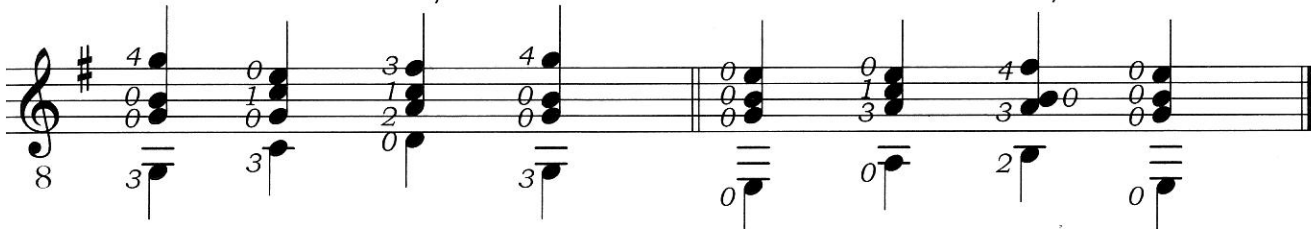
G dur

e moll - melodická

kadence G C D7 G Em Am H7 Em

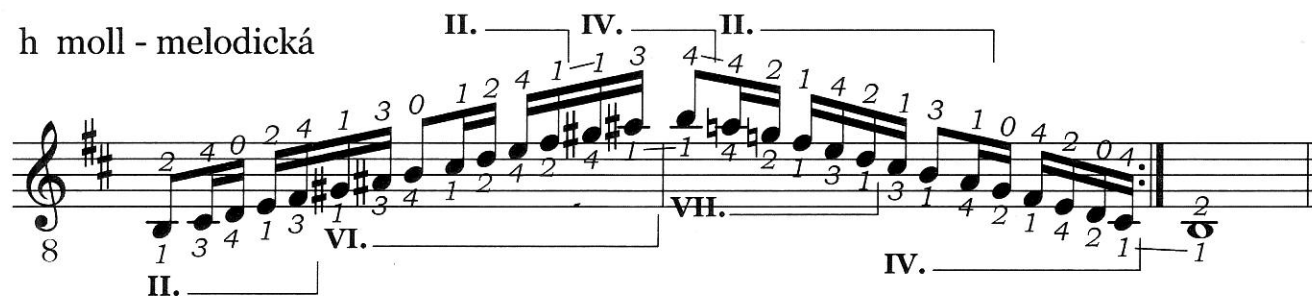

D dur

h moll - melodická

II. IV. II.

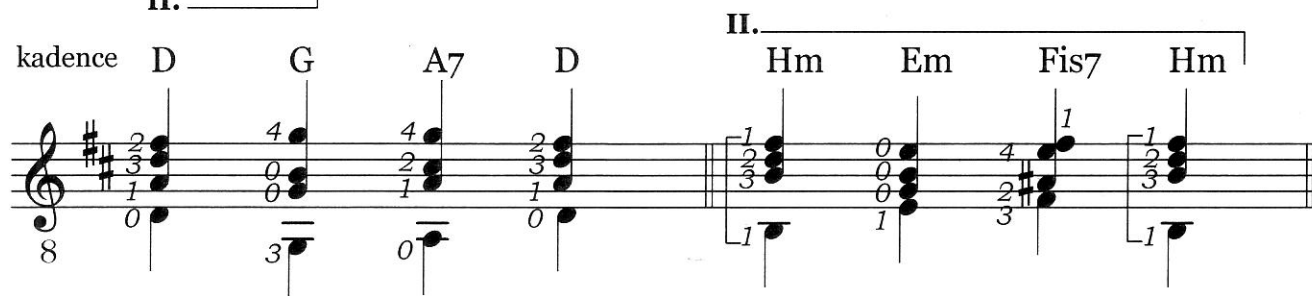

8

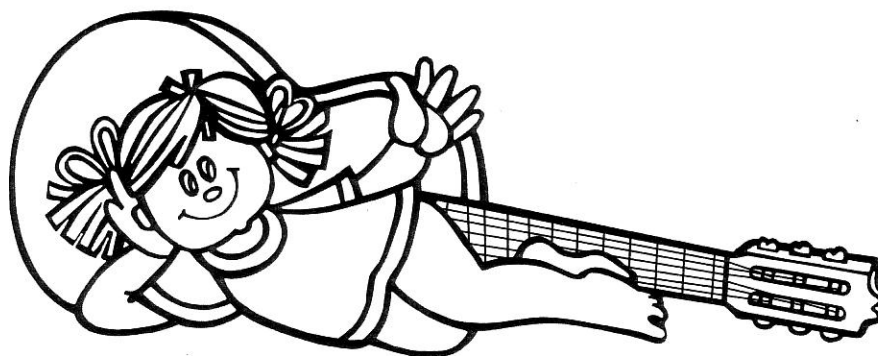
II. VI. VII. IV.

kadence

D G A7 D Hm Em Fis7 Hm

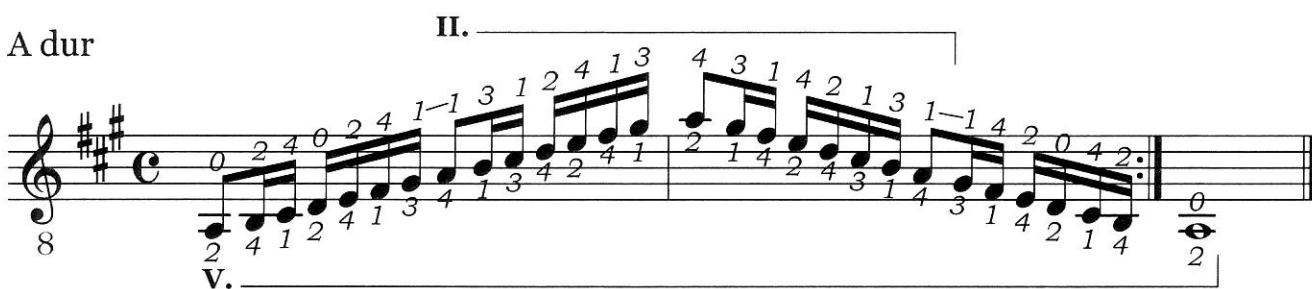

8

A dur

II.

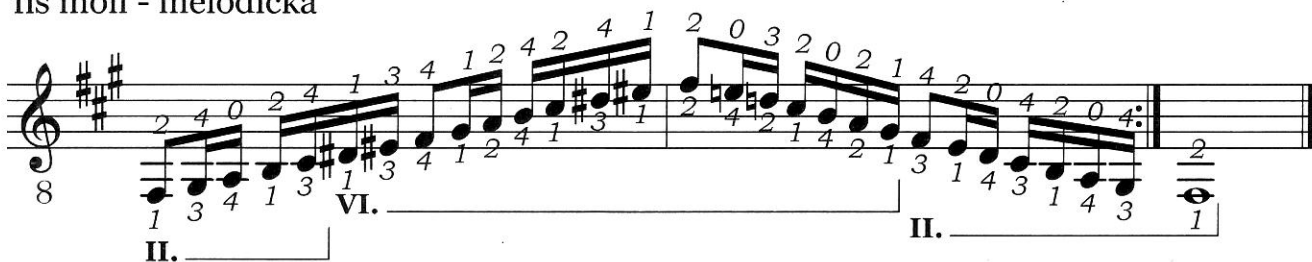

8

V.

fis moll - melodická

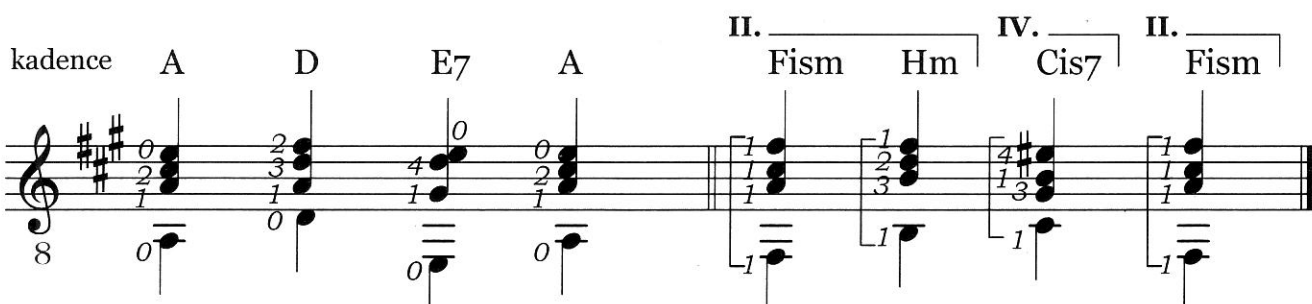
II. VI. II.

8

kadence

A D E7 A Fism Hm Cis7 Fism

8

E dur

8

cis moll - melodická

8

kadence

8

H dur

8

gis moll - melodická

8

kadence

8

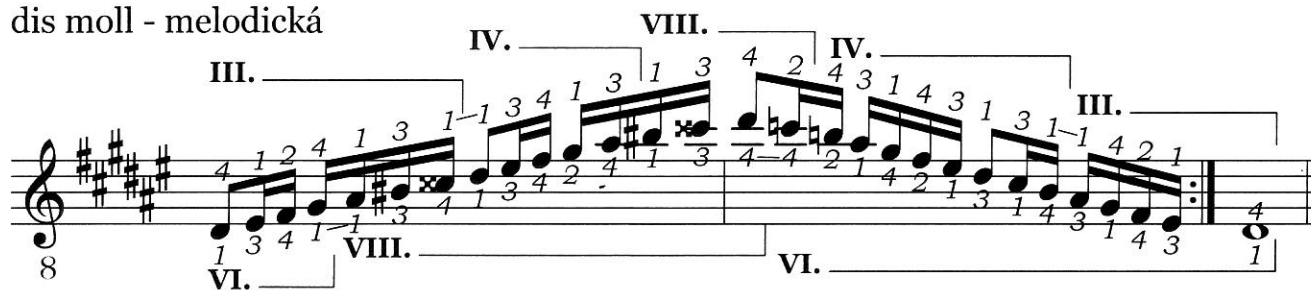
Fis dur

8

dis moll - melodická

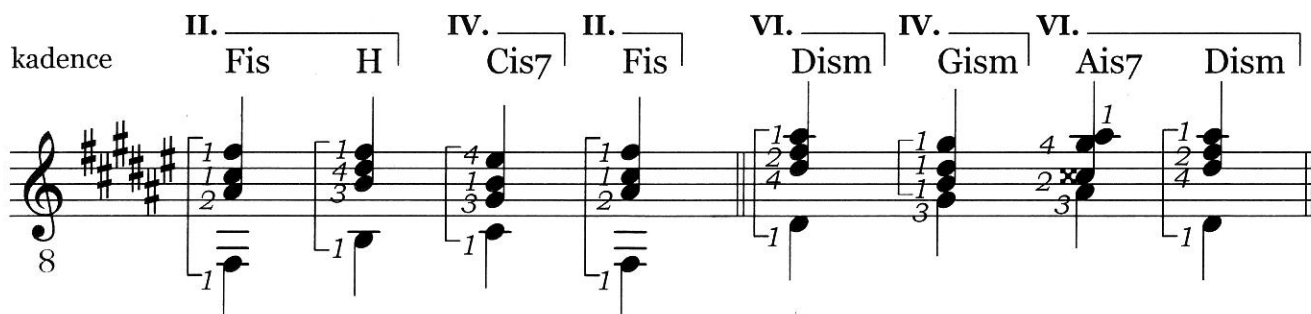
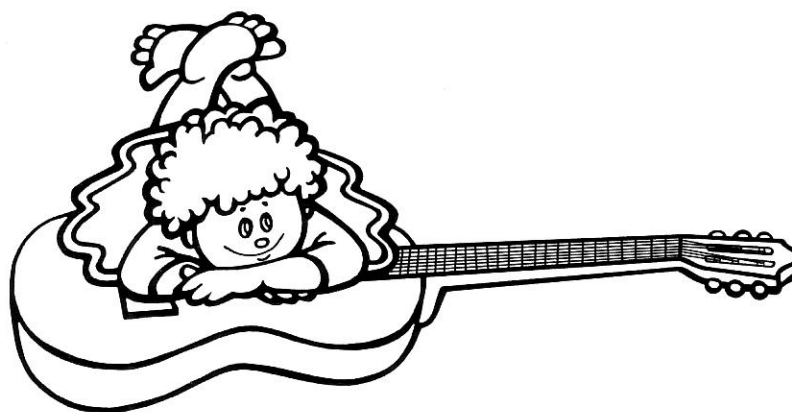
III. IV. VIII. IV. III.

VI. VIII. VI.

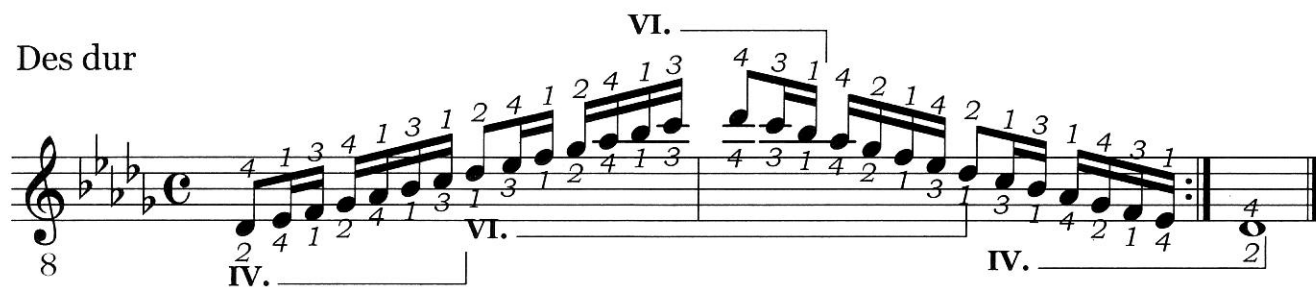
II. IV. II. VI. IV. VI.

Fis H Cis7 Fis Dism Gism Ais7 Dism

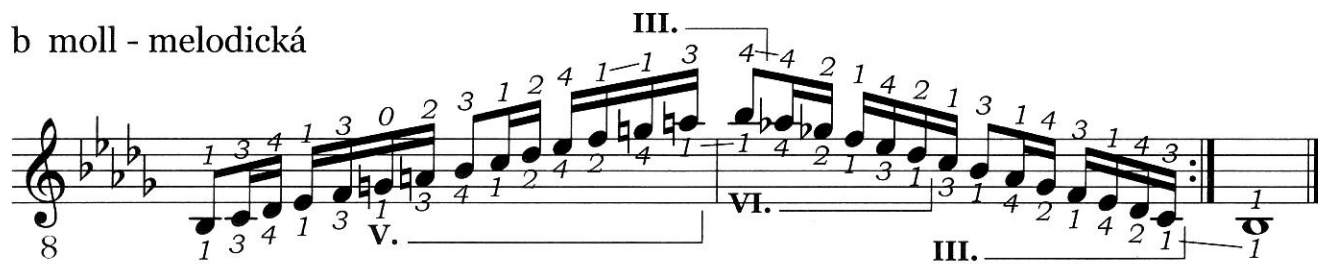
Des dur

VI. IV. VI. IV.

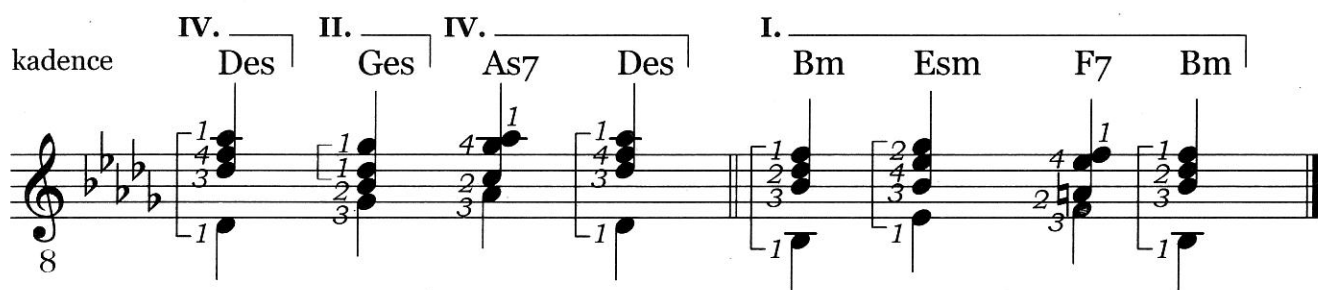
b moll - melodická

III. VI. III.

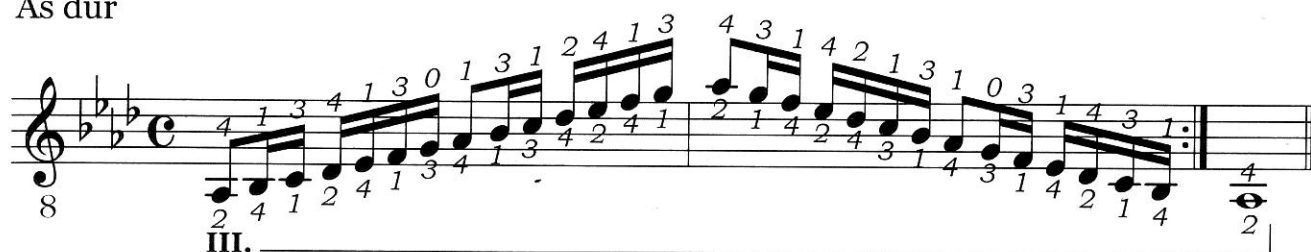

IV. II. IV. I.

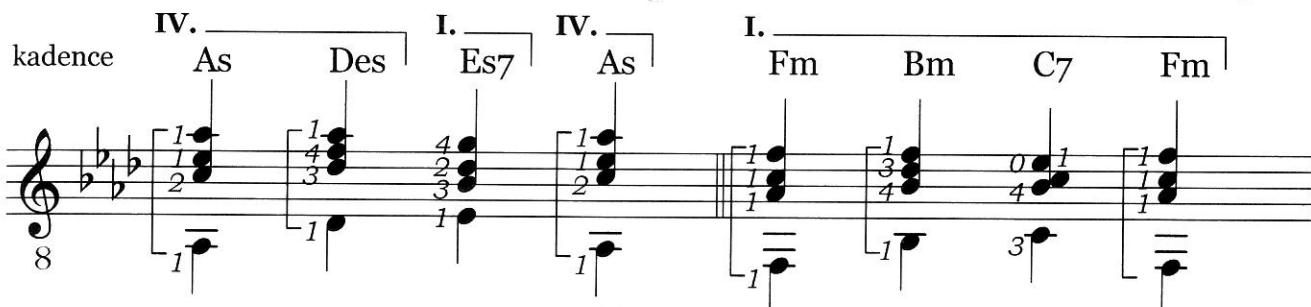
Des Ges As7 Des Bm Esm F7 Bm

As dur

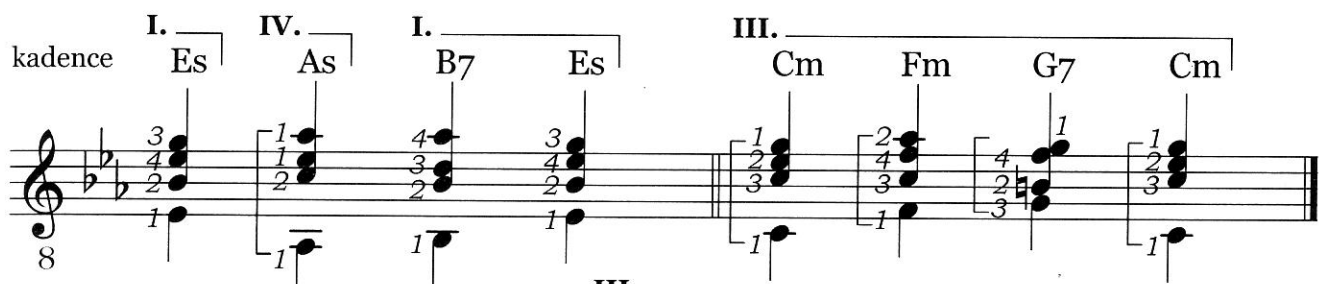
f moll - melodická

Es dur

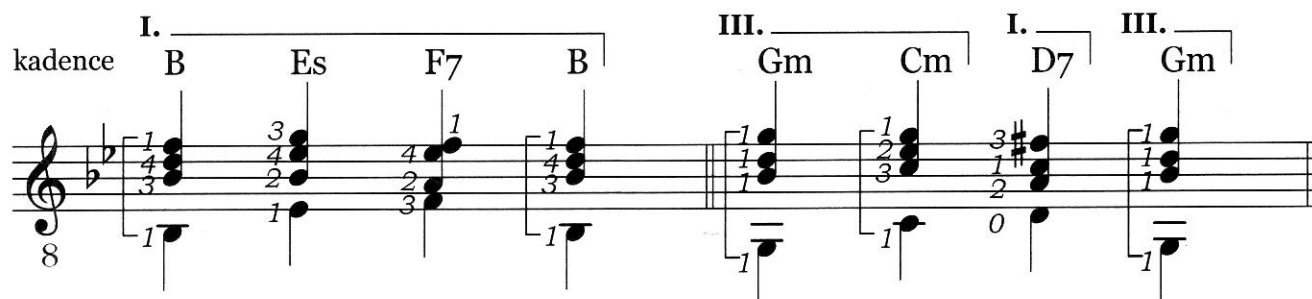
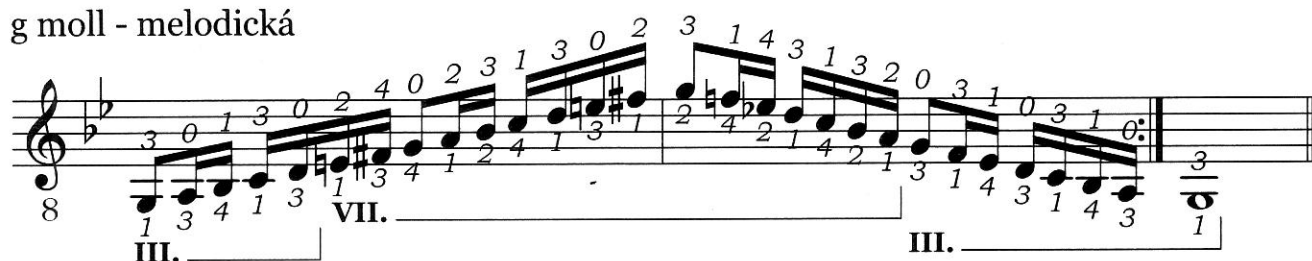
c moll - melodická

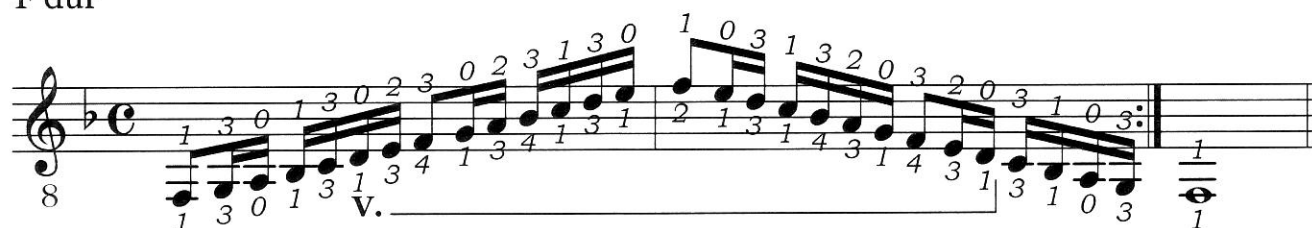
B dur

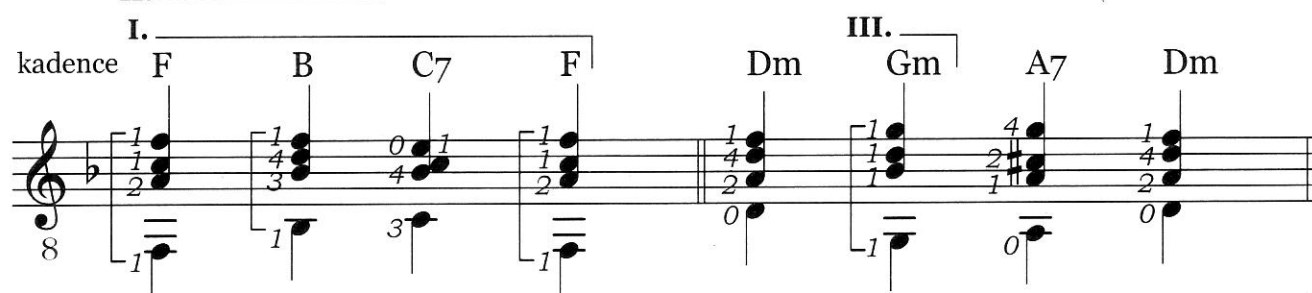
g moll - melodická

F dur

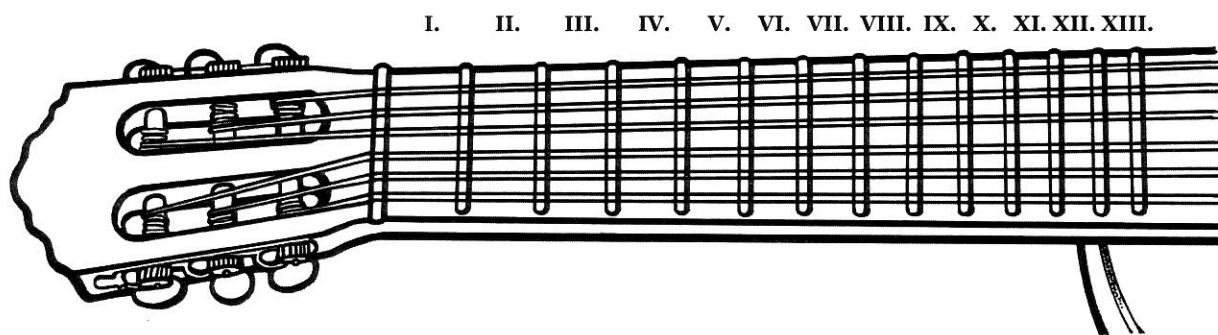

d moll - melodická

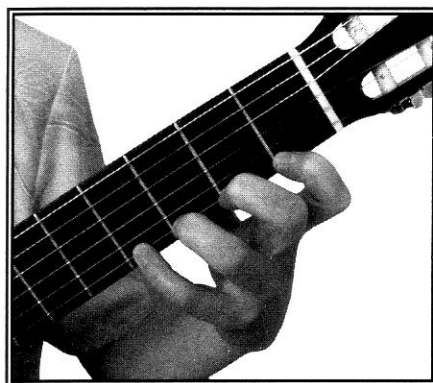

Úvod do hry v polohách

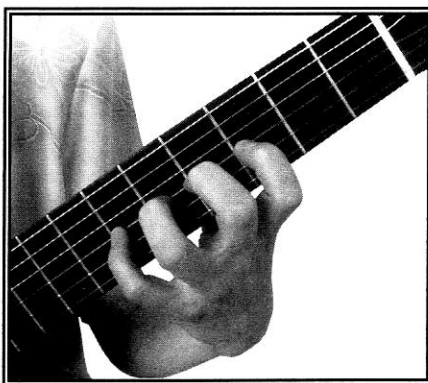
- Jednotlivá políčka na kytáře nazýváme **polohy**. V jaké poloze zrovna hrajeme, obvykle určuje postavení prvního prstu. Polohy se značí římskými číslicemi.

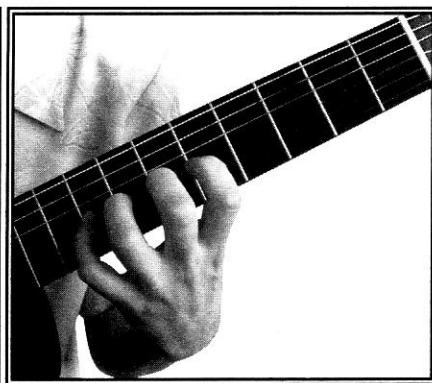
- Je-li 1. prst na třetím políčku, jsme ve třetí poloze, je-li na pátém políčku, hrajeme v páté poloze.

I. poloha

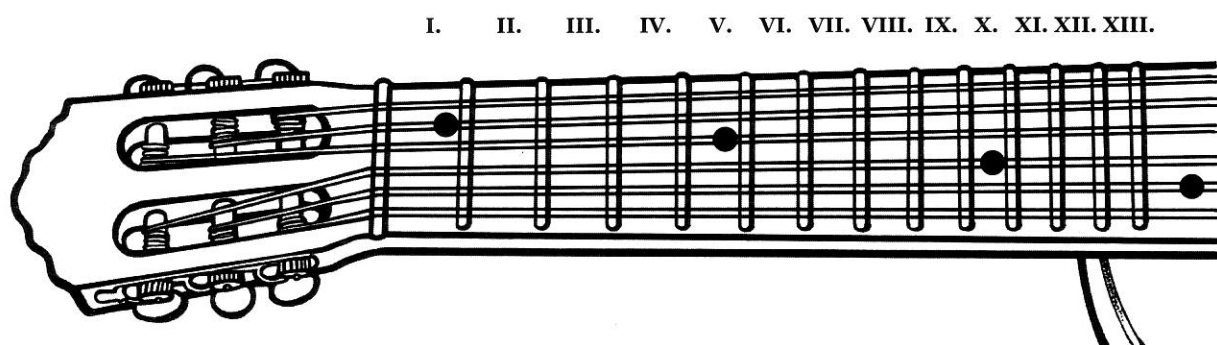

III. Poloha

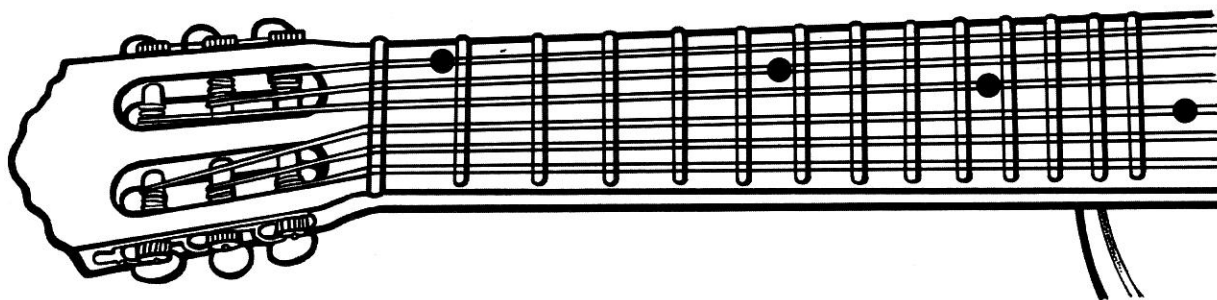
V. poloha

- Kytara, stejně jako ostatní strunné nástroje, má tu zvláštnost, že jeden a týž tón lze zahrát na více místech, což nelze např. na klavíru. Kytarové prstoklady jsou proto mnohem variabilnější. Ukážeme si, kde všude na kytáře najdeme třeba tón **c²**.

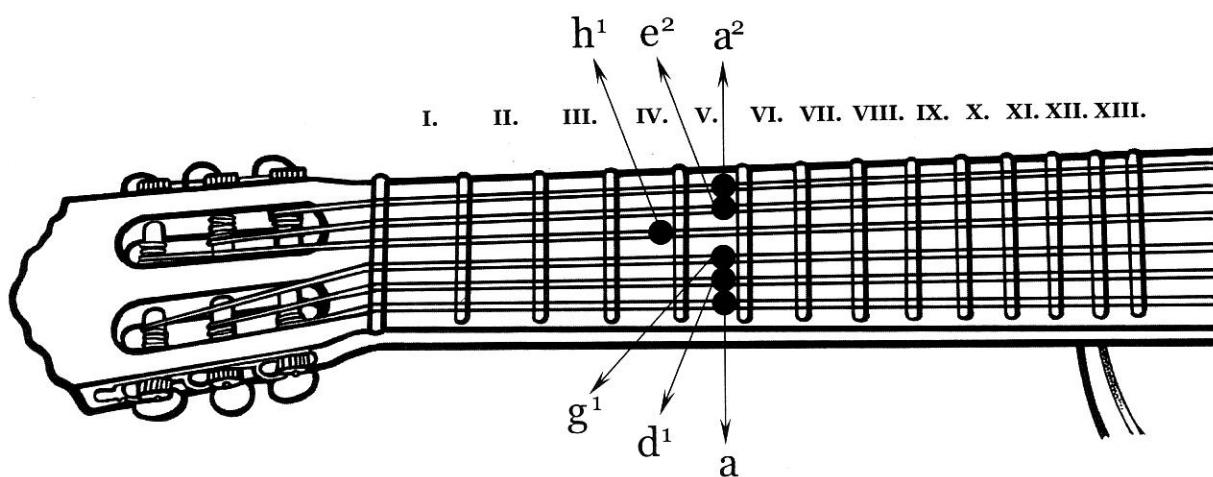
Nebo tón f^2

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

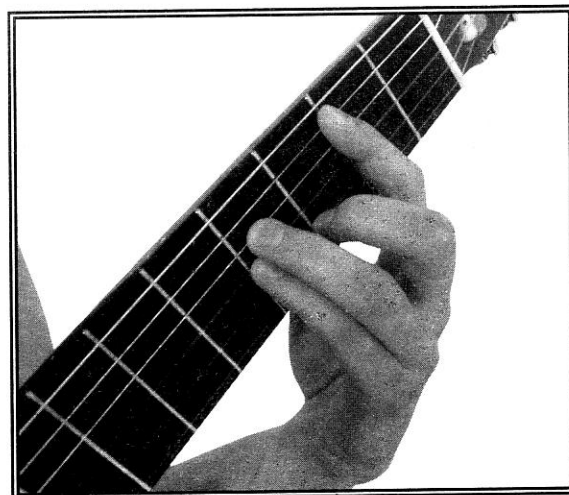

II. poloha:

- Tóny e^2 , h^1 , g^1 , d^1 , a , e , (prázdné struny) lze tedy zahrát i na jiných místech. Nejbližší jsou v pátém políčku, výjimku tvoří tón h^1 , který je ve čtvrtém políčku. Hrajeme-li ve II. poloze klademe 1. prst na druhé políčko, 2. prst na třetí, 3. prst na čtvrté a 4. prst na páté. Na struně e^2 se naučíme tón a^2

ve II. poloze

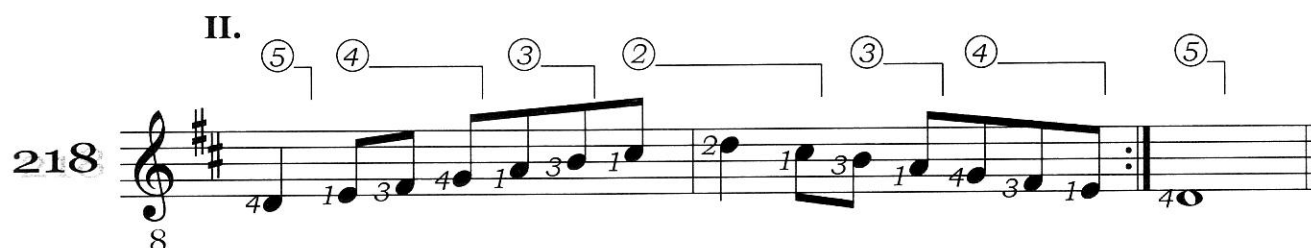
ve II. poloze

Začínáme hrát v polohách:

Stupnice A dur ve II. poloze

Stupnice D dur ve II. poloze

Růžička

Anonym
text: Jiří Tichota

II.

8 Krás-ná rů - že v sa - du kvet - la u be - sí - dky

7
8 ve chvo - jí, ta mé mi - lé hla - vu splet - la, chtě - la

14
8 ji mít v po - ko - ji, ta mé mi - lé

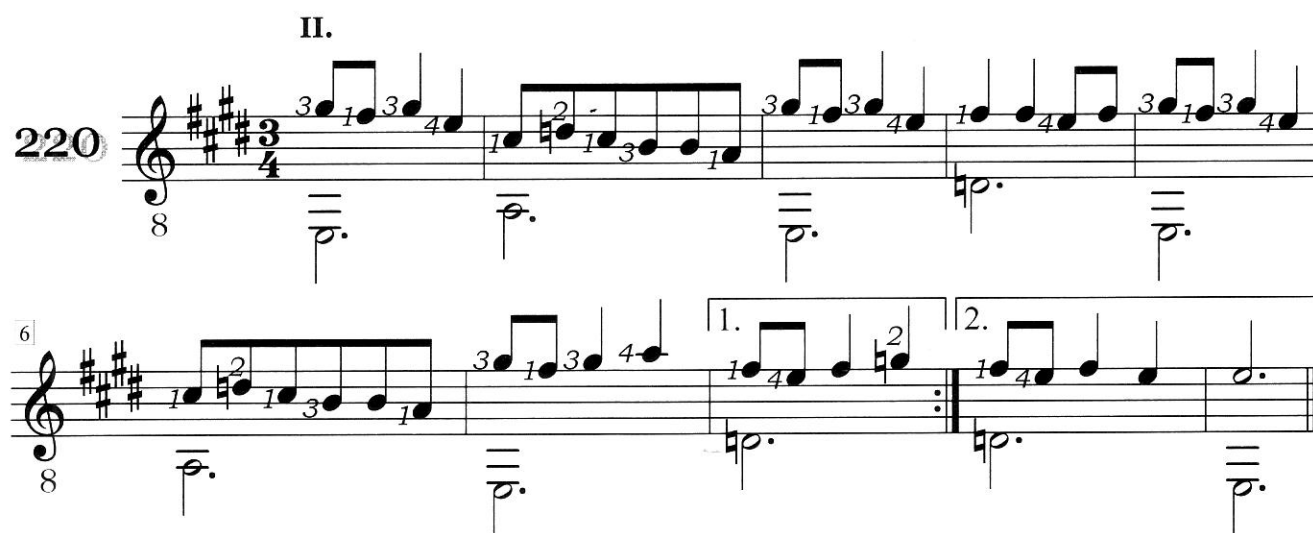
19
8 hla - vu splet - la, chtě - la ji mít i v po-ko - ji.

Taneček

V. Zámečník

II.

220

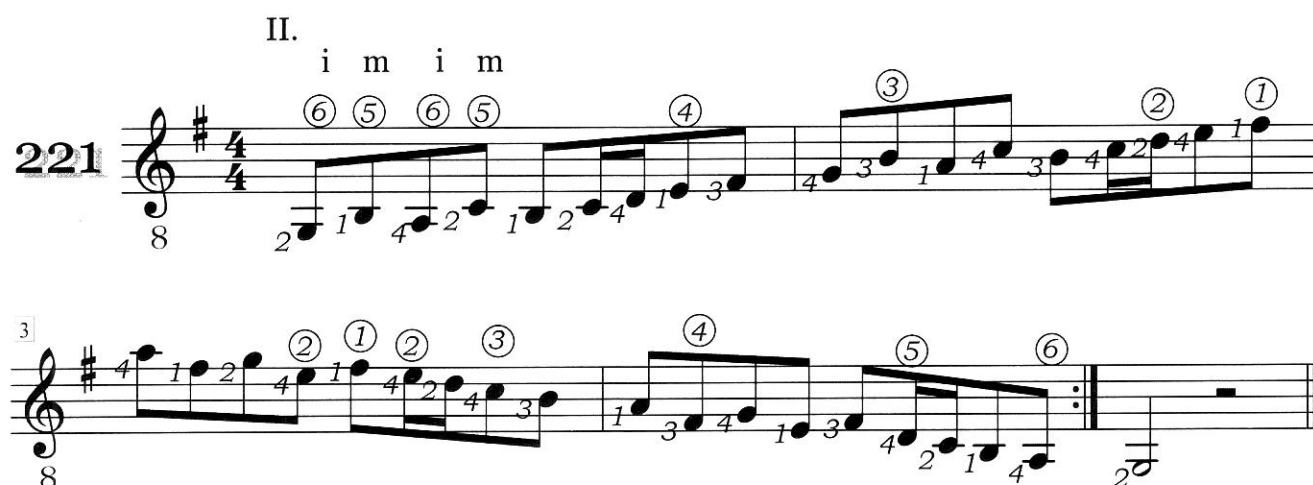
Studie G dur

V. Zámečník

II.

i m i m

221

Studie h moll

V. Zámečník

II.

222

Stupnice C dur v V. poloze

V.

223

Třešně zrály

americká
Text: Ivo Fišer

V.

224

Jó, třeš - ně zrá - ly, zrov - na třeš - ně zrá - ly,
A já k ho - rám v dá - li, k těm mod - rej m ho - rám v dá - li,

5

slad - ký třeš - ně zrá - ly a tep - lej ví - tr vál.
slun - cem, kte - rý pá - lí, tou do - bou stá - do hnal.

Teče, voda, teče

česká

IV.

225

Te - če vo - da, te - če, po

3

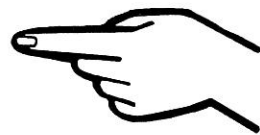
po - to - ce k ře - ce, na - mlu - vil si mla - dy

6

raj - ne - rá - ček mo - dro - o - ké děv - če.

Hlavní a vedlejší polohy, výměny poloh:

- Hlavní polohy: I, V, VII, XII.
- Vedlejší polohy jsou všechny ostatní.

Výměna poloh:

Prst provádí výměnu ve čtyřech fázích – v 1. fázi tlačí strunu ke hmatníku, v 2. fázi povolí stisk, ve 3. následuje výměna polohy, ve 4. opět přitlačí strunu ke hmatníku. Výměnu provádíme s maximální lehkostí, prst musí být pevný, nesmí se „klinkat“, narážet o prazce, ani vytvářet glissanda! Palec jde během výměny souběžně s prostředníkem. Lehce jej táhneme po krku kytary, netlačíme! Tento pohyb palce lze připodobnit ke sklouznutí se po ledu.

226 II. IV. VI. IV. II.

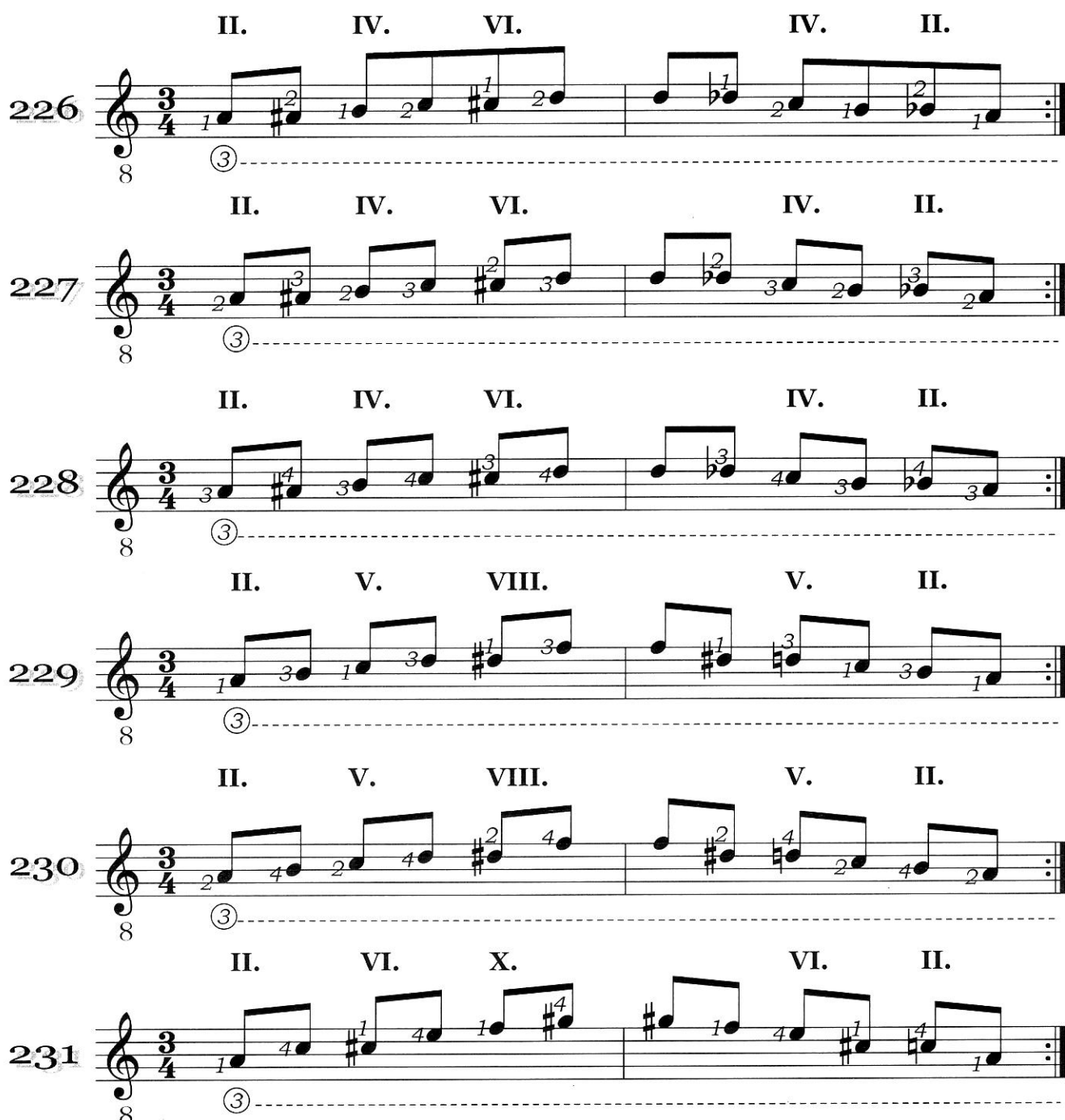
227 II. IV. VI. IV. II.

228 II. IV. VI. IV. II.

229 II. V. VIII. V. II.

230 II. V. VIII. V. II.

231 II. VI. X. VI. II.

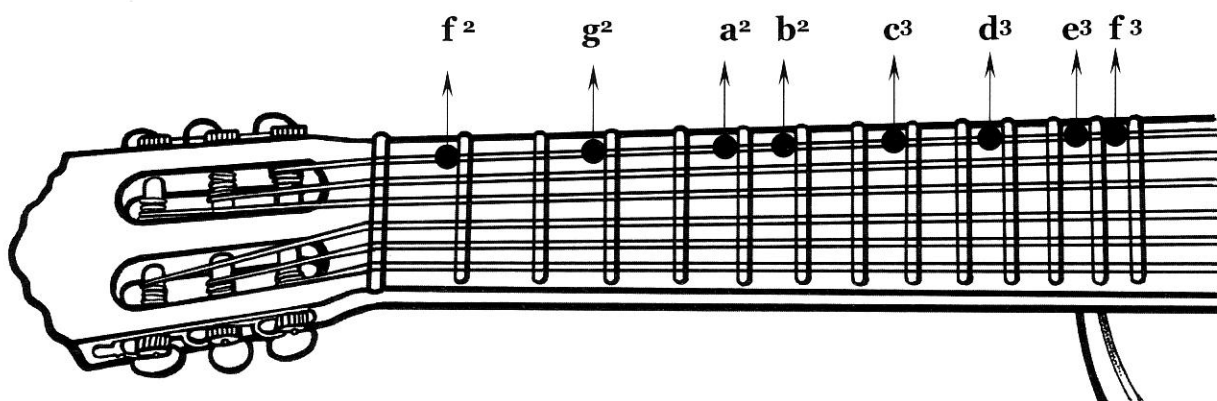
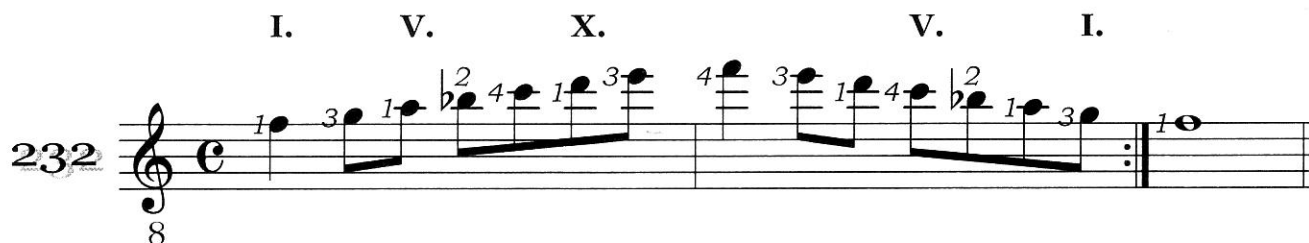

Přehled tónů na strunách e² / h¹ / g¹ ve formě stupnic:

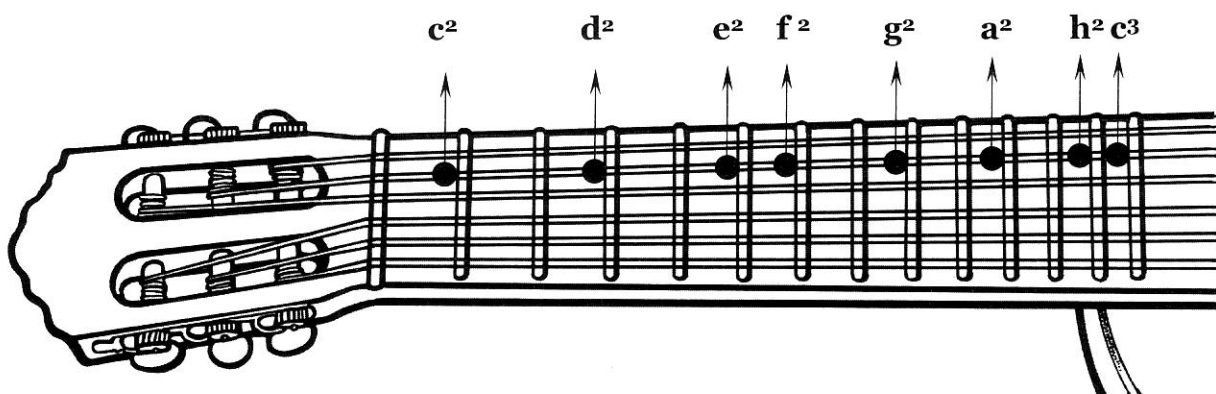
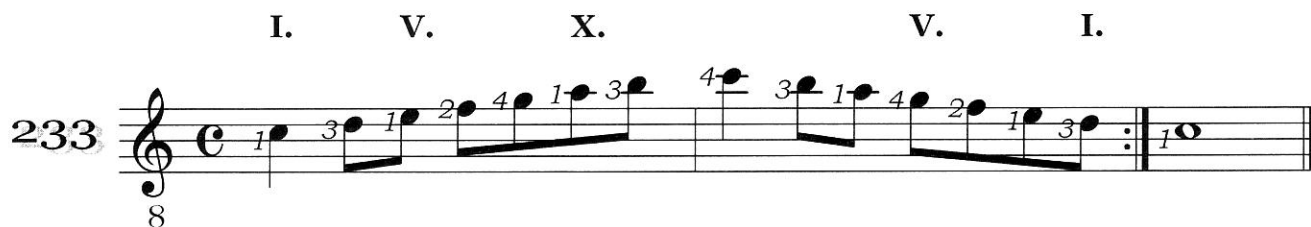
Stupnice **F dur** na struně e²

(Vyslovujeme nahlas jména not, které hrajeme, tímto způsobem si vše lépe zapamatujeme.)

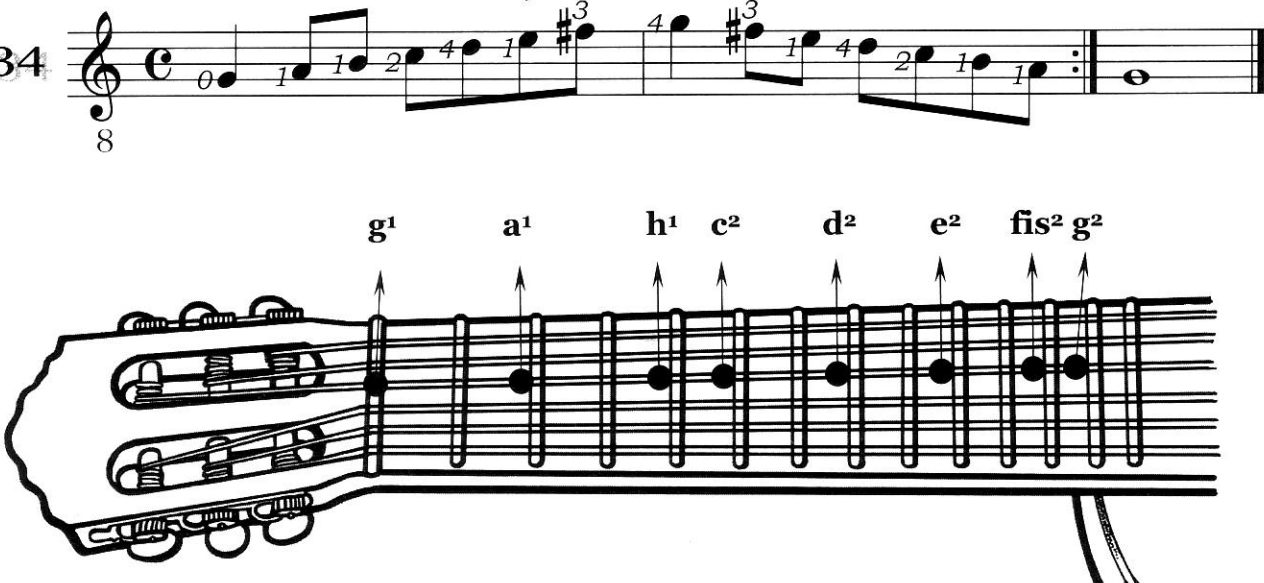
Stupnice **C dur** na struně h¹

Stupnice G dur na struně g¹

II. IV. IX. IV. II.

234

g¹ a¹ h¹ c² d² e² fis² g²

Chromatická stupnice od tónu f² na struně e² (Chromatická stupnice postupuje po půltónech)

I. V. IX. X. VI. II.

235

Chromatická stupnice od tónu c² na struně h¹

I. V. IX. X. VI. II.

236

Chromatická stupnice od tónu g¹ na struně g¹

V. IX. V. I.

237

Skladby v polohách:

Jarní

V. Zámečník

[illegible]

Starofrancouzská píseň

Petr Iljič Čajkovskij
upravil: V. Zámečník

81
239

V.

i m a m i

8

VII.

17

V.

25

Brazílie

V. Zámečník

82
240

II.

I. p i m a p i m a

p a m i a m i a

p a m i a i m

Poklepy na struny nad hmatníkem.

D. C. e poi la Coda

II.

Gavotta

Benetto Marcello
upravil: V. Zámečník

83

I.

241

III.

5

II.

9

IV.

13

I.

17

8

II.

21

8

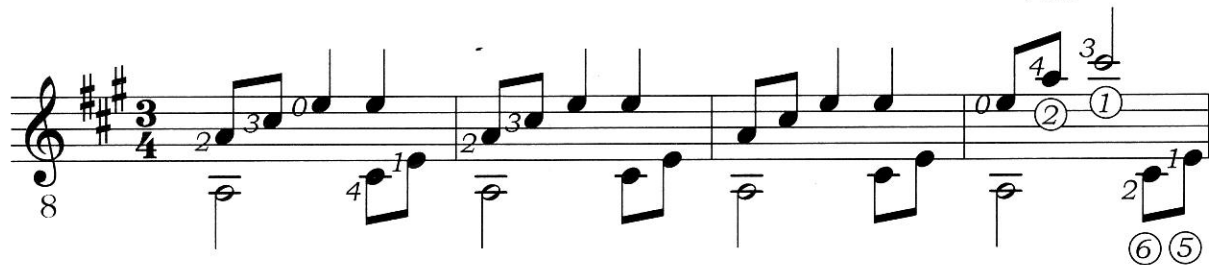
Teče voda proti vodě

česká
upravil: V. Zámečník

VII.

84

242

Te - če vo - da pro - ti vo - dě, ví - tr do ní fou - ká,
Ne - kou - kej ty z o - ké - neč - ka, vy - j - di ra - dši před dům,

V.

II.

VII.

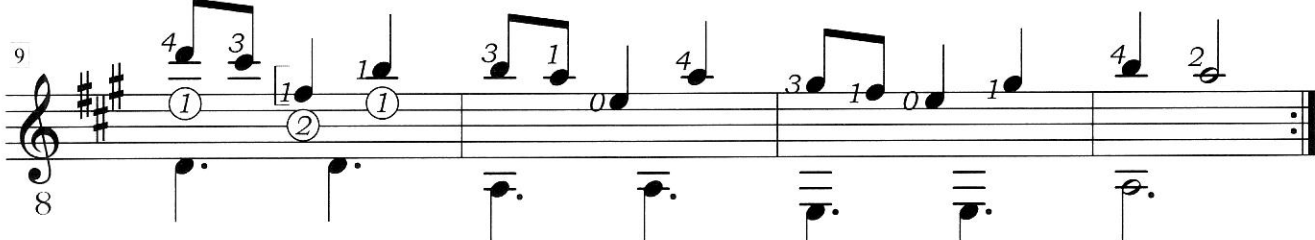

má pa - nen - ka mo - dro - o - ká z o - ké - neč - ka kou - ká,
dáš - li mi jed - nu hu - bič - ku, já ti jich dám se - dum,

V.

II.

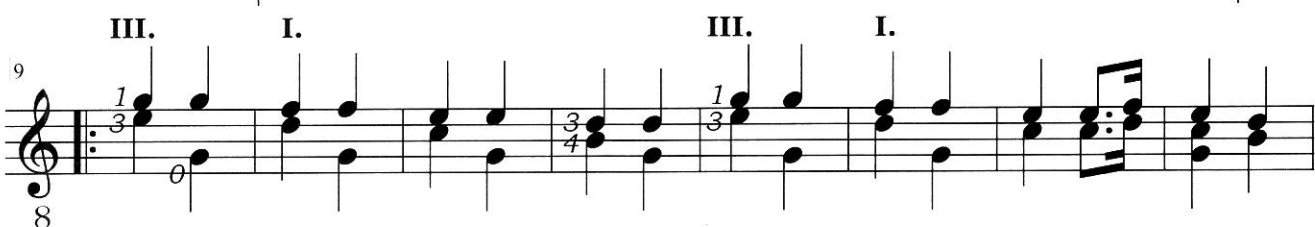
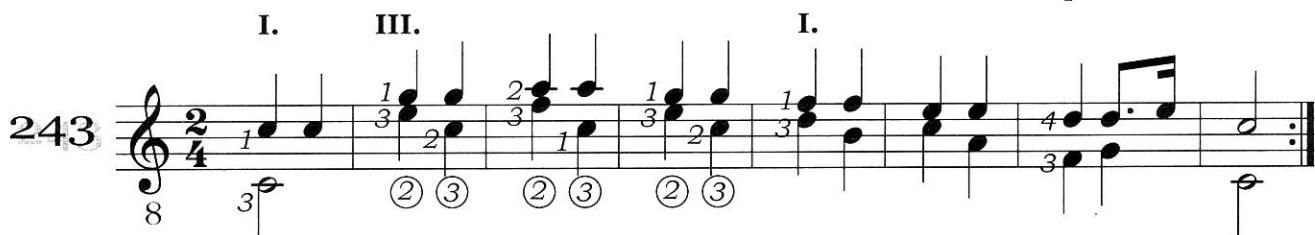
IV.

má pa - nen - ka mo - dro - o - ká z o - ké - neč - ka kou - ká.
dáš - li mi jed - nu hu - bič - ku já ti jich dám se - dum.

Téma z variací v C dur

W. A. Mozart
upravil: V. Zámečník

III. I.

17

Zvesela

M. Skala

85

244

8

m i m i m i a i

II. m m m III. II. V. II.

3

8

0

6

8

p p p

9

8

m i m i p p p p

12

8

a m i m a a m i m a

V. a m i m III. II.

15

8

U maměnky v domě

valašská

III. C B C V. B

245

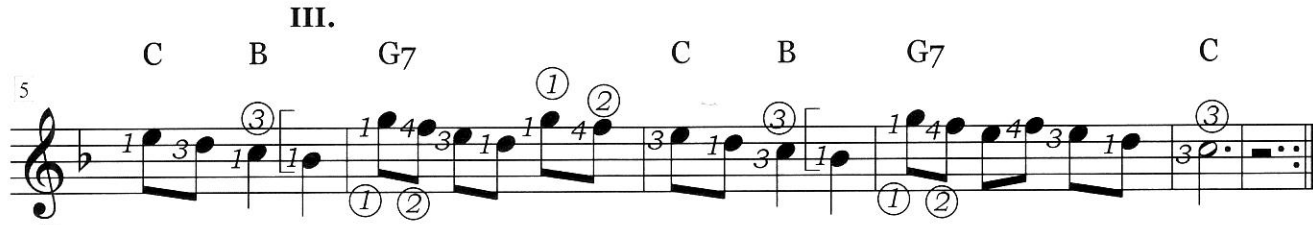

8

Dyž sem by - la u ma-mě-n-ky v do-mě, dyž sem by - la u ma-mě-n-ky v do-mě,
Kaž - dě - ho sem pě-k - ně při - ví - ta - la, kaž - dě - ho sem pě-k - ně při - ví - ta - la,

III. C B G7 C B G7 C

5

8

šest mlá-den - ců cho-dí-va - lo ke mně, šest mlá-den - ců cho-dí-va - lo ke mně, héj.
kaž - dě - mu sem po-da-rů-něk da - la, kaž - dě - mu sem po-da-rů-něk da - la, héj.

*Mixolydická

Andante

Nicolo Coste

IX. II. IX.

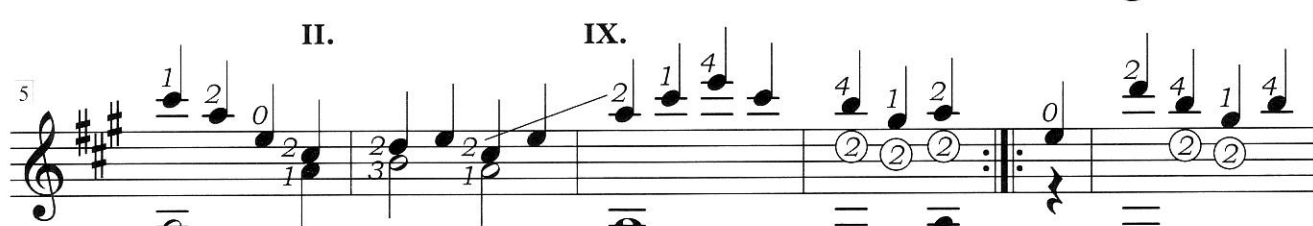
246

8

II. IX.

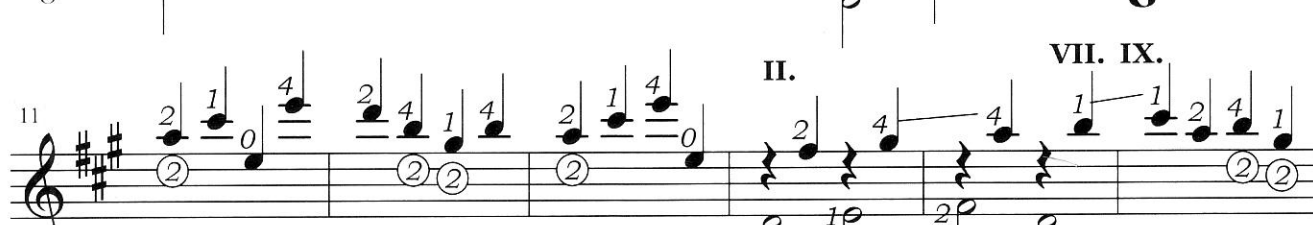
5

8

II. VII. IX.

11

8

II.

17

8

Chromatická studie

V. Zámečník

III.

[illegible]

Etuda D dur

N. Coste

V Paříži

J. Solníčka

87
249

V. p i m a IV. p i m a I.

V. IV. I.

V. II. p a m i p a m i

V. II. V. II. V. II. V.

V. II. V. II. V.

I. rit. V. a tempo IV. I.

V. IV.

I.

Preludium

P.Vít

♩ = 76 II. p i m a m i m i

250

8 *mf*

4

8 2 2 1

7

8 *p* 3 1 3

10

8 3 3 1 rit.

VII. rit.

13

8 *mf* a tempo

M. Skala

88

251

(i m i m i m i m i) a a m m i a m i a m i m m

II. III.

V. III. II.

3

5

7

10

13

16

Fine

140

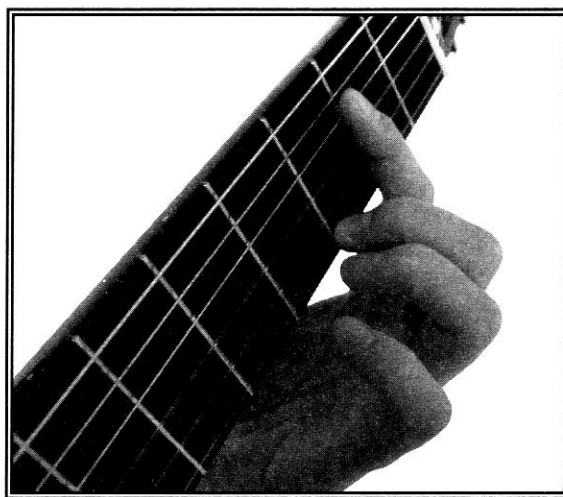
Úvod do barré hmatů

- je obtížnější, fyzicky náročnější hmat, při kterém ukazováček levé ruky tiskne ke hmatníku více strun současně. Rozlišujeme malé a velké barré. **Malé barré** je přes 2 – 4 struny, **velké barré** přes 5 – 6 strun.
- **Základem barré** je správná poloha ukazováčku: prst je těsně u pražce a měl by být rovný jako tužka.
- Nejlepší je začít nacvičovat barré přes tři struny ve vyšších polohách, kde je odpor strun menší a dohmat je měkčí. Během nácviku hodně relaxujeme a uvolňujeme si ruku. Tím se vyvarujeme „zatuhlosti“ a bolesti.
- Existuje několik typů barré hmatů, jejichž posunováním do jiných poloh získáme celou řadu dalších akordů. Označují se svorkou [].

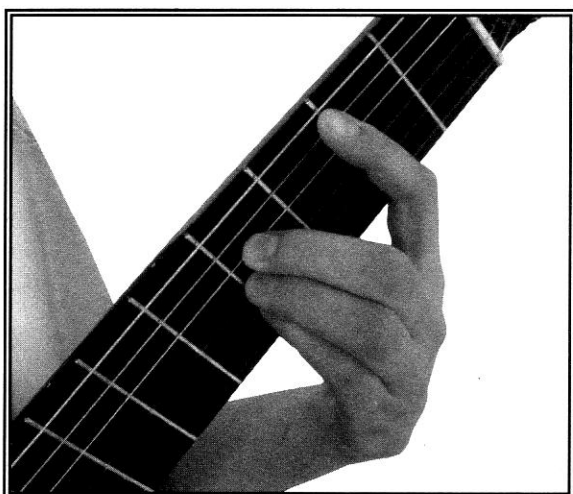
Barré hmat:

malé barré přes dvě struny (F dur)

malé barré přes čtyři struny (A7)

velké barré přes pět strun (H dur)

velké barré přes šest strun (F dur)

Cvičení barré v polohách – hrajeme pouze ukazováčkem přes tři struny.

252

VII. V. III. II.

Barré

253

VII. VII. VII. IX. VII.

254

V. VII. VIII. VII. V.

255

V. VII. VIII. VII. V.

Bourrée

Leopold Mozart
upravil: V. Zámečník

89

256

II.

II.

II.

Arpeggio:

- Je speciální technika hry rozloženého akordu. Tóny jsou obvykle hrány ve velmi rychlém sledu. Arpeggio se v notovém zápisu označuje vlnovkou } . V následující skladbě hrajeme arpeggio palcem, směrem od basových k melodickým strunám.

Kozácký tanec

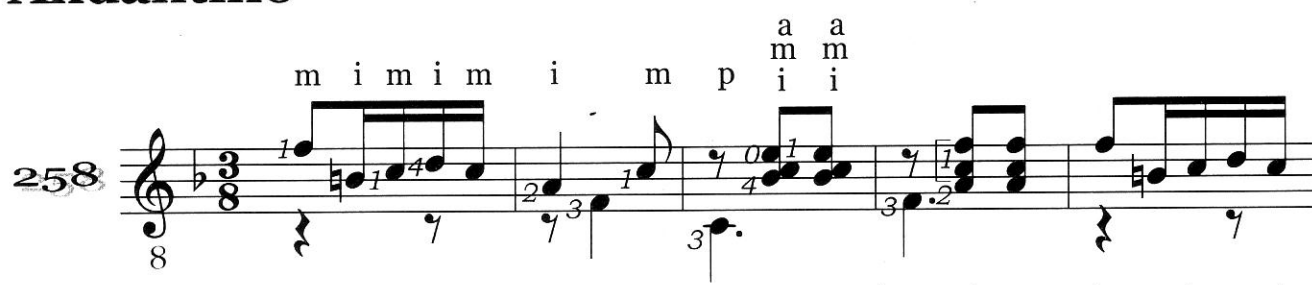
Levočský pestrý sborník
upravil: V. Zámečník

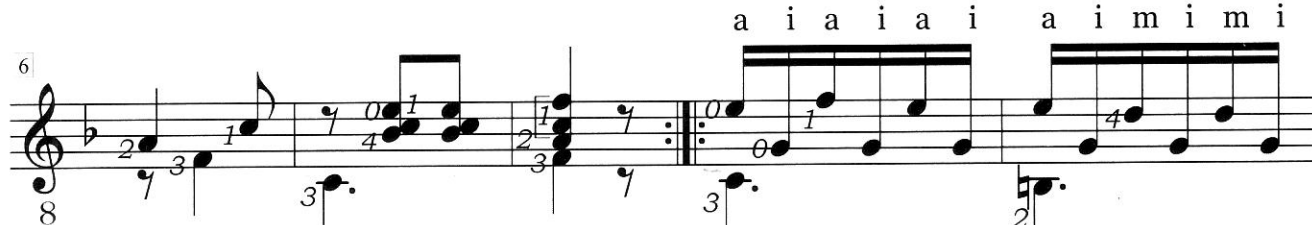
90

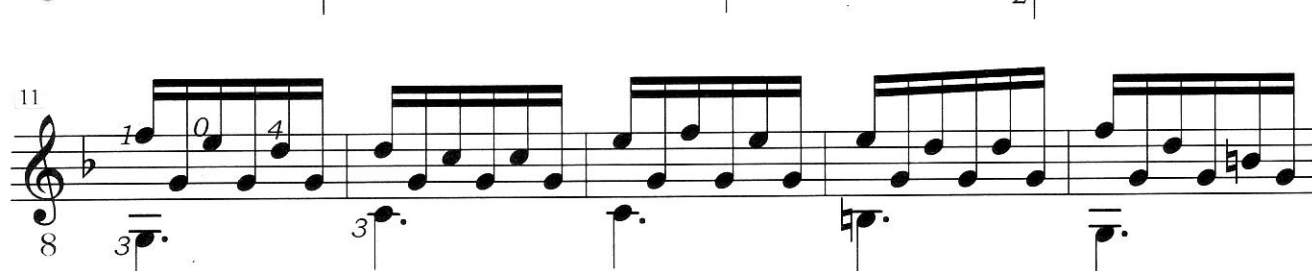
257

Andantino

M. Carcassi

258

6

11

16

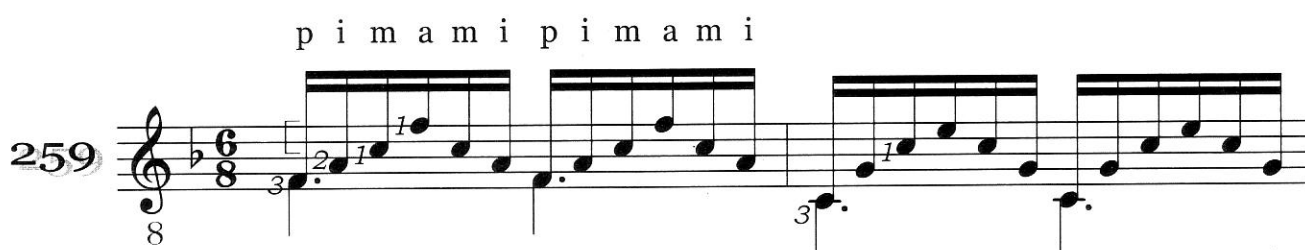
22

28

D. C. al Fine

Etuda

M. Carcassi

259

Andante

M. Carcassi

i p m i m p i m a

V rytmu synkop

J. Solnička

91

p a a m p i a

V. III. I.

4

III. I.

10

II. I.

13

II. I.

16

D. C. e poi $\oplus$ la Coda

Bodaj by vás

slovenská
upravil: V. Zámečník

262

i m i m i m i m a i m i

Bo-daj by vás, vy mlá-den-ci, čer - ti vza - li, keď ste vy mňa

6

na ten ta - nec ne - po - zva - li, já bych bo - la tan - co - va - la,

11

aj na cim-bal nie-čo da-la a vás všet - kých po-boz-ka - la.

Auld Lang Syne

Traditional
upravil: V. Zámečník

92

263

4

8

12

16

Týnom, tánom

slovenská
upravil: V. Zámečník

264

Tý - nom, tá - nom, na ko - peč - ku stá - la,

5

tý - nom, tá - nom, na mňa po - ze - ra - la. Tý - nom, tá - nom,

11

ne-po-ze-raj na mňa, tý - nom, tá - nom, ne-pôj-deš ty za mňa.

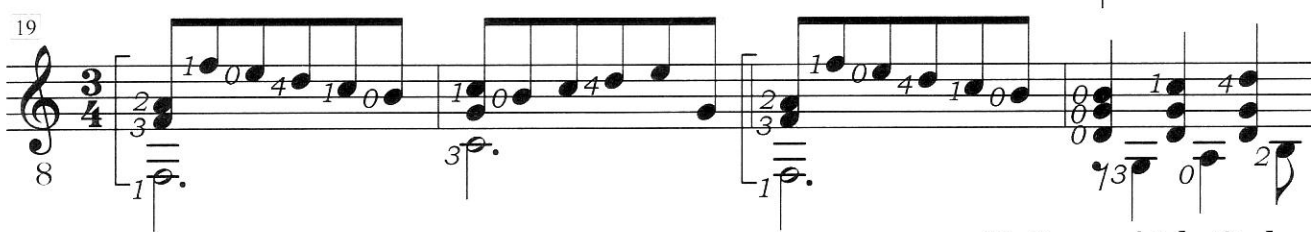
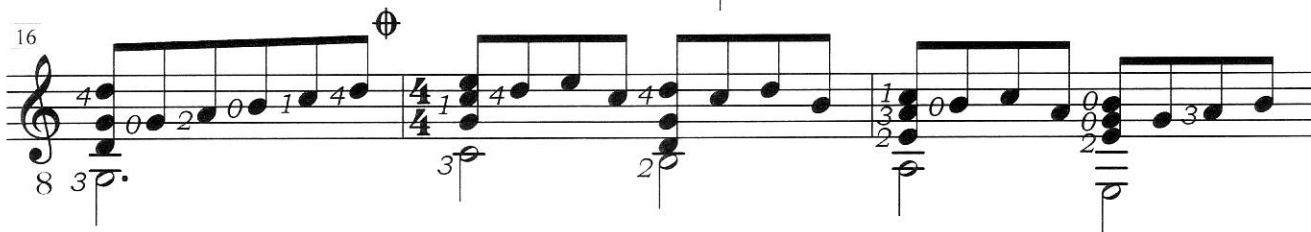
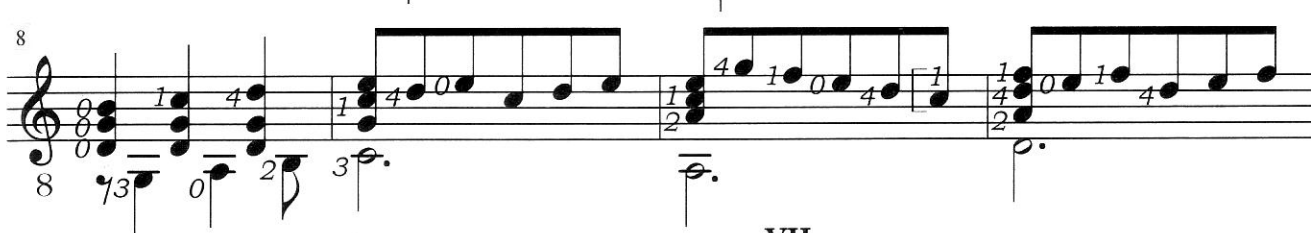

Tanečnice

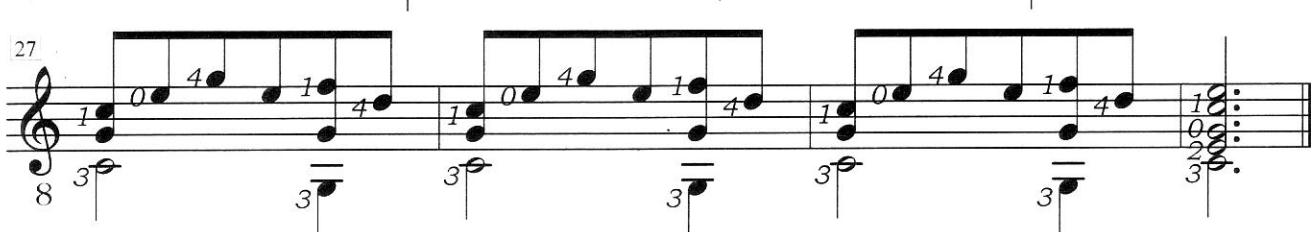
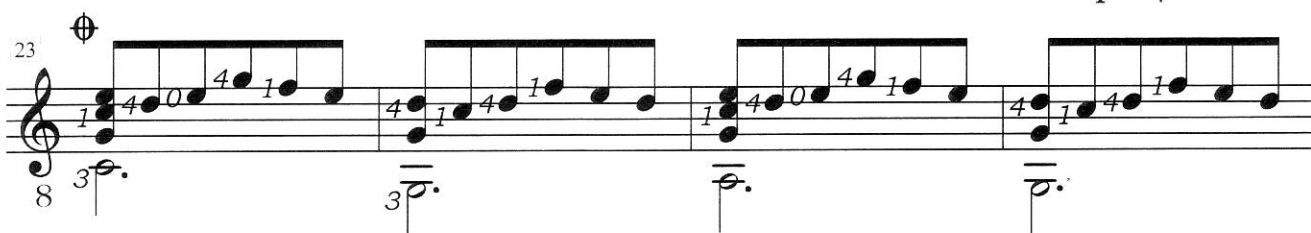
J. Solnička

93

265

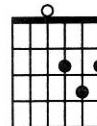
D. C. e poi la Coda

Úvod k doprovodům písniček

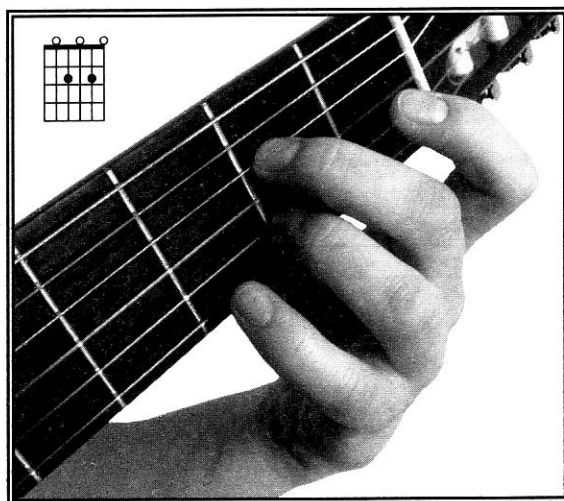
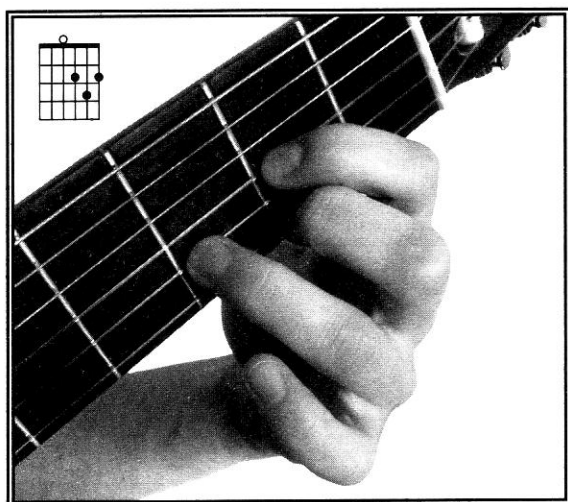
Akordový diagram:

- zaznamenává kytarový hmat. Svislé čáry značí struny kytary a vodorovné čáry pražce. Tučná čára představuje nultý pražec. Prázdné kolečko značí prázdnou strunu, která patří do akordu. A co černé puntíky .. ? Ano, to jsou prstíky ☺.
- Akordové diagramy obsahují všechny známé zpěvníky. Tento úvod slouží ke snadnému pochopení diagramů a následné hře písniček ze zpěvníků.

Akord D dur

akord A7

- Při výměně akordů je nutné, aby znějící tóny nebyly kráceny – to se týká především melodických tónů na struně **e²**. Hmat držíme co nejdéle, přesně na dobu rychle přehmátneme.

Chovejte mě, má matičko

česká

94 266

A7 D A7 D A7

Cho-vej-te mě, má ma-tič-ko, ja-ko mí-šeň ské jab-líč-ko, cho-vej-te mě

6 D A7 D A7 D A7

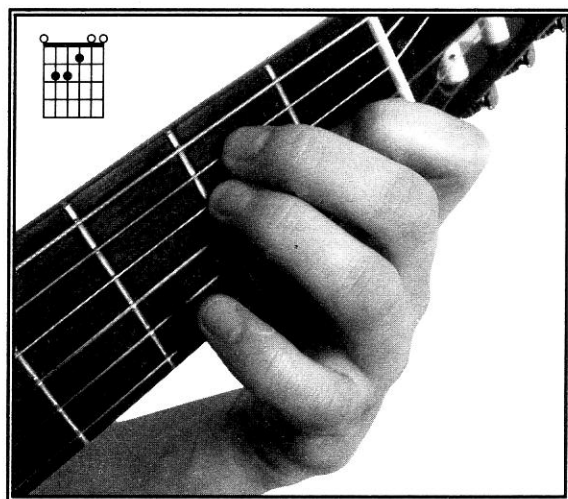
8 má ma-tič-ko, ja-ko z rů-že květ. Jen až vy mě vy-cho-vá-te, pak se na mě

12 D A7 D A7 D

8 po - dí - vá - te, jak mě bu - de pěk - ně slu - šet bí - lý ka - bá - tek.

Akord E dur

- Na následující stránce si zahrajeme písničku doprovázenou jen jedním akordem. Prsty **p, i, m, a** provedou úhoz současně. Palec potom bude mít ještě trochu práce... ☺

Červená se line záře

čtyřhlasý kánon

česká

95

267

1. hlas

E

2. hlas

5

3. hlas

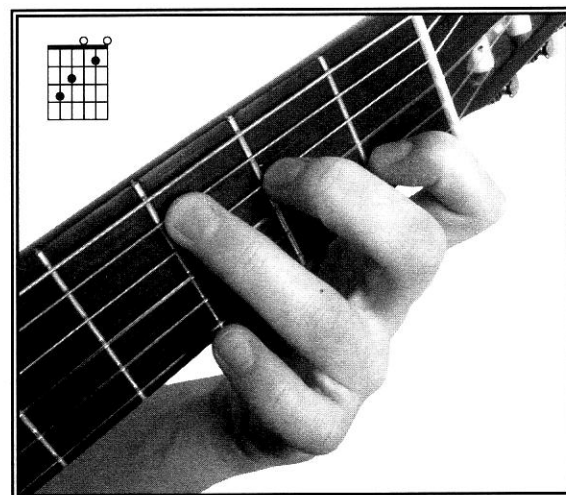
4. hlas

Čer-ve-ná se li-ne zá-ře, čer-ve-ná se li-ne zá-ře

o - heň, o - heň, hře - je ru - ce bar - ví tvá - ře.

Akord G dur

Akord C dur

Kdyby tady byla

česká

268

8

D

Kdy - by ta - dy by - la ta - ko - vá pa - nen - ka,

8

3

A7

D

G

8

kte - rá by mě chtě - la. Kte - rá by mě chtě - la,

8

6

D

A7

D

8

sy - na vy - cho - va - la, při - tom pa - nnou by - la.

My Bonnie

traditional

269

8

My Bon-nie lies o-ver the o-cean, my Bon-nie lies o-ver the

8

4

8

sea. My Bon-nie lies o-ver the o-cean, oh

8

7

8

bring back my Bon-nie to me! Bring back,

8

10

8

bring back, bring back my Bon-nie to me, to me!

8

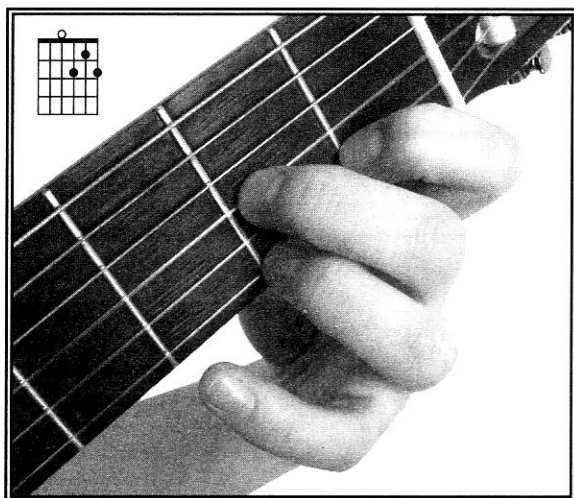
154

13

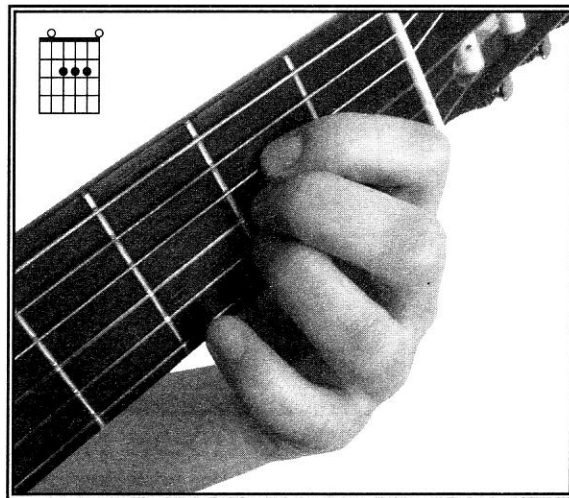
G C A7 D7 G

8 Bring back, bring back, oh bring back my Bon-nie to me!

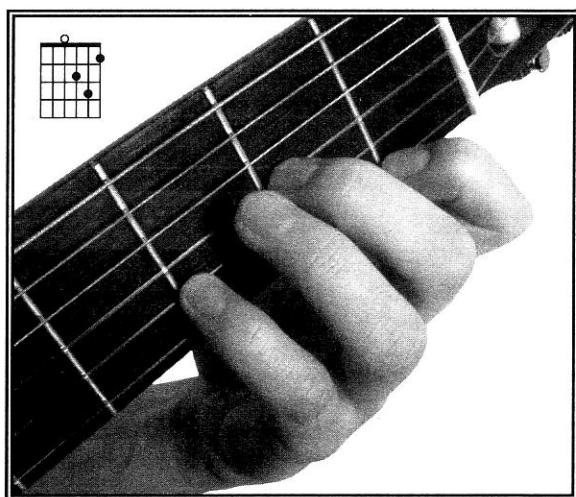
Akord D7

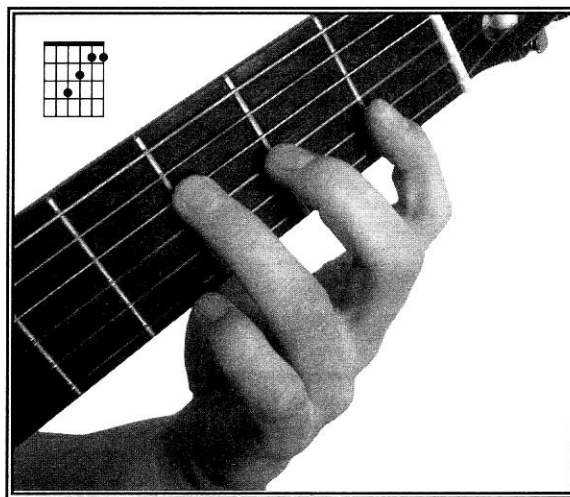
Akord A dur

Akord d moll

Akord F dur

A te Réhradice

moravská z Rajhradu

270

8

A te Ré - hra - di - ce
A po tej vo - děn - ce

na pěk - ný ro -
drob-ný re - be

4

8

vi - ně,
ská - čó,

te - če tam vo -
po-věz mně má

dě - ka
mi - lá,

do - lů po dě -
proč tvý o - či

8

8

di - ně,
plá - čó,

je pěk - ná,
tak smut - ně,

je
ža -

12

8

čis - tá.
lost - ně.

8

U této písničky – valašské verze písně „Koulelo se, koulelo“ můžeme hrát i malé barré F dur.

Kúlalo sa, kúlalo

valašská

97

271

8

Dm C Dm C F

8

Kú - la - lo sa, kú - la - lo, čer - ve - né jab -
Kú - la - ly sa, kú - la - ly, dvě na - pro - ti
Kú - la - ly sa, kú - la - ly, z vrš - ku do do -

4

Am Dm C F G

8

leč - ko. Ko - mu ty sa dos - ta - neš, ko - mu ty sa
so - bě. Ko - mu bych sa dos - ta - la, ko - mu bych sa
li - ny. Ko - mu bych sa dos - ta - la, ko - mu bych sa

8

Am G C F Am Dm

8

dos - ta - neš mo - ja ga - lá - neč - ko ?
dos - ta - la ? Le - da mi - lý to - bě.
dos - ta - la ? Le - da to - bě mi - lý.

Scarborough Fair

Traditional
upravil: V. Zámečník

98

272

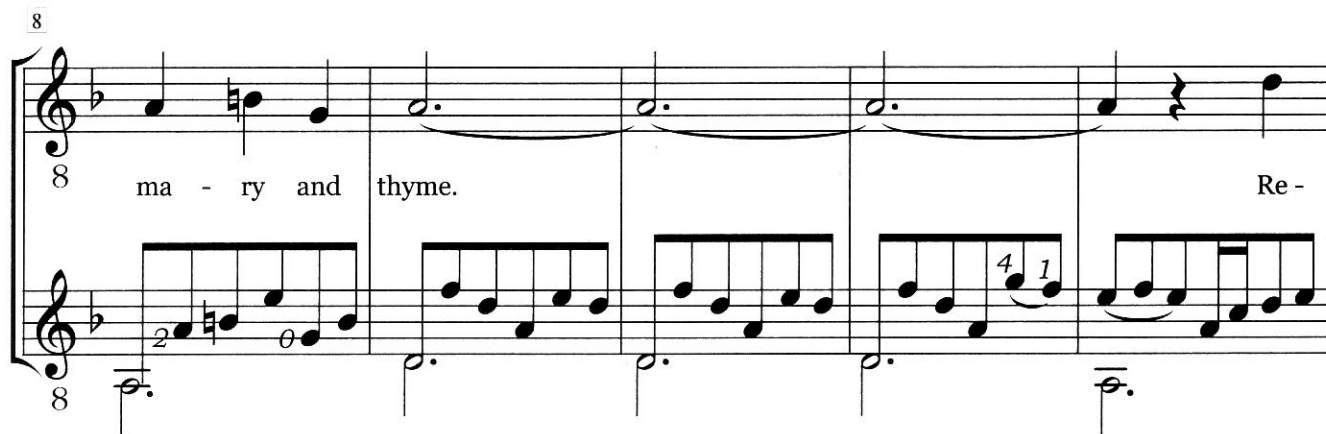
8 Are you go - ing to Scar - bo-rough

The first system of the musical score for 'Scarborough Fair'. It consists of two staves: a treble staff for the melody and a bass staff for the guitar accompaniment. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The melody starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The guitar accompaniment features a bass line with notes G2, Bb2, and D3, and a treble line with a sequence of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

4 fair. Pars - ley, sage, rose -

The second system of the musical score. The melody continues with a half note D5, followed by a quarter note E5, and then a half note F5. The guitar accompaniment continues with the same bass line and a treble line of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

8 ma - ry and thyme. Re -

The third system of the musical score. The melody continues with a half note G5, followed by a quarter note A5, and then a half note B5. The guitar accompaniment continues with the same bass line and a treble line of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

13 mem - ber me to one who lives there,

The fourth system of the musical score. The melody continues with a half note C6, followed by a quarter note B5, and then a half note A5. The guitar accompaniment continues with the same bass line and a treble line of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

17

8

she once was a true love of

8

1 4 1 2 3

21

8

mine.

8

... kytara a flétna
– to vůbec nezní
špatně...

The Golden Peacock

židovská
upravil: V. Zámečník

273

8

The gold-en pea-cock, she flew to greet me far a-cross the deep blue

4

8

sea. Did my dear mo-ther send you here, Is she

7

8

think-ing now of me? me?

1. 2.

Přibližný obsah kapitol druhého dílu

Kapitola 16

Akord, obraty akordu
Septakord, tempová označení
Synkopa, kánon
Frázování
Kombinované legato

Hudební nauka

Kapitola 17

Orientace ve vyšších polohách
Výměny poloh, studie, technická cvičení
Skladby v polohách

Hrajeme v polohách

Kapitola 18

Vibrato
Arpeggio
Flažolety
Melodické ozdoby
Glissando
Vytahování strun
Skladby s použitím výše uvedených technik

K přednesu

Kapitola 19

Skladby pro pokročilejší

Skladby pro pokročilejší

Kapitola 20

Skladby pro pokročilé

Skladby pro pokročilé

Kapitola 21

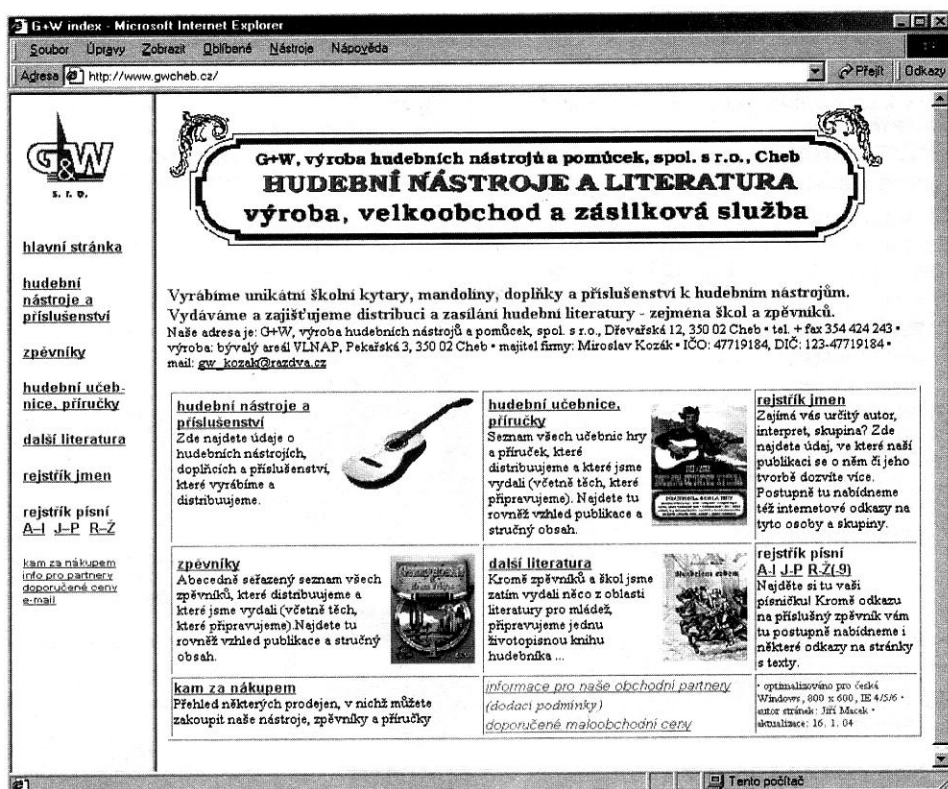
Stupnice v rozsahu tří oktáv

Stupnice tříoktávové

Kapitola 22

Doprovody k písním

Doprovody k písním

Vítek Zámečník Kytarová škola (1. díl)

Vydalo nakladatelství G + W spol. s r.o., Dřevařská 12, 350 02 Cheb.

Fotografie na obálce: Monika Kolenatá

Zpracování obálky: Karel Vozár, Ondřej Pazdera

Ilustrace: Jana Matoušková

Grafická úprava, fotografie: Vítek Zámečník

Technické zabezpečení: Vítek Zámečník, Jiří Macek

Korektury: Jana Dvorníková

Revize prstokladů: Marta Rousková

Copyright © Vítek Zámečník

První vydání, Cheb, 2005

Vytiskla Severografia a.s., Most.

Příložené CD nahrála Pavla Kučvová a Jiří Kučva, technické zabezpečení: Vítek Zámečník, Jiří Solníčka

ISMN M-706509-54-9